



ORBÁN 15

MÁSFÉL ÉVTIZED A MAGYAR TÁRSADALOM SZEMÉVEL

POLICYSOLUTIONS



ORBÁN 15

MÁSFÉL ÉVTIZED A MAGYAR TÁRSADALOM SZEMÉVEL

Budapest, 2025

Impresszum

ORBÁN 15 MÁSFÉL ÉVTIZED A MAGYAR TÁRSADALOM SZEMÉVEL

© Policy Solutions, 2025

Felelős kiadó és szerkesztő: **Bíró-Nagy András**

Szerzők: **Bíró-Nagy András** (Policy Solutions, HUN-REN TK PTI)

Csontos Tamás (Policy Solutions, HUN-REN KRTK VGI)

Molnár Kristóf (Policy Solutions)

Varga Attila (Policy Solutions)

Kiadó: **Policy Solutions, Budapest**

Adatfelvétel: **Závecz Research**

Grafikai tervezés és tördelés: **WellCom Stúdió**

A borítóterv a dreamstime.com ID 325469465 © L9871456 számú fotójának felhasználásával készült.

ISBN 978-615-6289-99-5

A kiadványt megalapozó kutatás elkészítését a Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) támogatta. Ezen kiadvány a szerzők saját véleményét tartalmazza, mely nem feltétlenül tükrözi a Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) hivatalos álláspontját.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	4
Vezetői összefoglaló	5
1. Az elmúlt 15 év kormányzati teljesítménye	16
1.1. Az elmúlt 15 év legnépszerűbb kormányzati intézkedései	16
1.2. Az elmúlt 15 év legnagyobb kormányzati kudarcai	23
1.3. Milyen intézkedéseket kellene megtartani egy következő kormánynak?	30
2. Magyarország elmúlt másfél évtizedének megítélése	35
2.1. Az Orbán-kormány 15 évének általános megítélése	35
2.2. Az elmúlt 15 év főbb közpolitikai trendjei a magyar társadalom szerint	39
2.3. Közpolitikai kulcsterületek politikai bontásban	52
2.4. A magyar háztartások anyagi helyzetének változása	58
3. Élet a NER-ben – állampolgári vélemények	62
3.1. Jobban él a többség, mint 15 éve?	62
3.2. Kinek kedvez a Fidesz kormányzása?	64
3.3. Az érvényesülés lehetőségei a NER-ben	65
3.4. Információszabadság	66
3.5. Kivel törődik a kormány?	68
3.6. Magyarország nemzetközi pozíciója	69
3.7. Ki a felelős az uniós források befagyasztásáért?	70
4. A Fidesz-KDNP és a Tisza Párt hitelessége 2025-ben	75
5. A demokratikus kormányváltás esélyei	84

Bevezetés

Tizenöt év telt el azóta, hogy a Fidesz-KDNP nagyarányú választási győzelmet aratott a 2010-es országgyűlési választásokon, és ezáltal kétharmados parlamenti többséggel vághatott neki a kormányzásnak. Mára elmondhatjuk, nincs olyan aspektusa a politikának, a gazdaságnak és a társadalmi viszonyoknak Magyarországon, amelyen ne hagytak volna mély nyomot az Orbán Viktor miniszterelnök – és az ő akaratát minden körülmények között követő kormánypárti parlamenti képviselők – által kívánatosnak tartott intézkedések.

A Policy Solutions kutatásának célja az volt, hogy feltárja, mit gondol a magyar társadalom az Orbán-kormány elmúlt 15 évéről. Bízunk abban, hogy kötetünkkel hozzájárulunk az elmúlt másfél évtized politikai, gazdasági és társadalmi folyamataival kapcsolatos választói vélemények tényalapú megismeréséhez, és ezáltal annak megértéséhez, hogy mely tényezők és milyen intézkedések állnak a Fidesz társadalmi támogatottsága mögött, illetve melyek azok a pontok, amelyek az utóbbi 15 év kormányzását mégis a többség szemében sebezhetővé teszik. Kutatási eredményeinkre alapozva nemcsak Magyarország általános állapotának társadalmi megítéléséről tehetünk megállapításokat, hanem arról is, hogy a magyarok szerint mely területeken javult vagy romlott a helyzet az utóbbi másfél évtizedben, melyek a kormány legnépszerűbb intézkedései és legnagyobb közpolitikai kudarcai, mely társadalmi csoportok a Fidesz legfontosabb támaszai, és miként vélekednek az állampolgárok személyes boldogulásuk esélyeiről, vagy éppen a demokrácia hazai állapotáról.

Az elmúlt másfél évtized átfogó értékelése mellett számos kérdésben külön reflektálunk a 2020-as években történt változásokra, élve azzal a lehetőséggel, hogy öt évvel ezelőtt, az Orbán-kormány tíz éves fennállása alkalmával is végeztünk kutatást. Az utóbbi egy évben megváltozott hazai politikai erőtérré reagálva azt is bemutatjuk, hogy 15 év kormányzás után a különböző közpolitikai területeken kitől számítanának a magyar választók jobb kormányzati teljesítményre: a Fidesztől vagy a Tisza Párttól?

Az elemzés megalapozásához 2025. március 16–25. között közvélemény-kutatást végeztünk, melyben a Závecz Research volt a partnerünk. A személyes megkérdezéssel készült felmérés során elért 1000 fő életkor, nem, iskolai végzettség és településtípus szerint az ország felnőtt népességét reprezentálta. A politikai bontásoknál azokat a táborokat tüntetjük fel, amelyek nagysága a választási részvételüket ígérők körében (és egyben a 2024-es EP-választáson is) elérte az 5 százalékot. Az egyes politikai és szociodemográfiai csoportokon belüli bontások az arányok érzékeltetésére alkalmasak, ezekben az esetekben a megnövekvő hibahatár miatt a pontos számok tájékoztató jellegűek.

Vezetői összefoglaló

Az elmúlt 15 év legnépszerűbb kormányzati intézkedései:
13. havi nyugdíj, családtámogatás, migráció

A 13. havi nyugdíj visszavezetése az elmúlt 15 év legfontosabb kormányzati teljesítménye a magyarok szerint: a megkérdezettek harmada (33%) sorolta az Orbán-kormány három legnagyobb eredménye közé. A kormány családtámogatási politikája, a többgyermekes családok kiemelt támogatása követi ezt szorosan, a második helyen (31%). E két terület látványosan kiemelkedik a többi közül, de számottevő arányban választották a dobogó harmadik helyén végző rezsicsökkentést is: a 2014-es parlamenti választás kormányzati csodafegyverét több mint tíz évvel később is minden ötödik válaszadó (21%) az Orbán-kormány legnagyobb sikerei egyikének tartja. A migráció elleni fellépést (18%), mely 2015 óta szintén állandó eleme a kormányzati politikának, a negyedik legfontosabb sikerként értékelték a megkérdezettek. Az ötödik helyre került az utóbbi három év legmeghatározóbb kormányzati témája, az orosz-ukrán háború kapcsán a középpontba került **háború és béke kérdése**: 17% szerint az a kormány egyik legnagyobb sikere, hogy Magyarország nem sodródott bele a háborúba.

Említésre méltó, hogy a bérek emelkedését és az életszínvonal javulását mindössze 10% választotta, amivel listánkon csak a 12. helyre került. Az „LMBTQ propagandával” szembeni fellépést még kevesebben (8%, 15. hely) tartják kiemelendő eredménynek az elmúlt 15 évből, és a választási stratégiáját nagyrészt a kistelepülésekre alapozó Fidesznek kedvezőtlen hír, hogy csak a megkérdezettek 6%-a (16. hely) gondolja úgy, hogy a magyar vidék fejlesztése lenne az Orbán-kormány egyik kiemelt sikertörténete.

Öt évvel ezelőtt, a Policy Solutions „Orbán10” című kutatásában a családtámogatási rendszer állt az élen, megelőzve a migrációs politikát és a rezsicsökkentést. **Ez jól mutatja, hogy az Orbán-kormány legsikeresebb politikái között három olyan is van, amelyekre több mint egy évtizede építi a stratégiáját. Az is jól látszik, hogy a 2020-as években két ügyet sikerült hasonlóan népszerűvé tennie a kormánynak: a 13. havi nyugdíj visszavezetését, és az orosz-ukrán háború kapcsán képviselt „békepárti” pozíciót.** Fontos ugyanakkor, hogy az öt évvel ezelőtti sorrendhez képest a megélhetési kérdésben elért eredmények, „a bérek emelkedése és az életszínvonal javulása” válaszopció jócskán hátrébb csúszott, és 2025-ben már megelőzte azt többek között a foglalkoztatottság növekedése, a sport fejlesztése, a lakástámogatási rendszer és a nemzeti szuverenitás védelme is.

A kormánypárti szavazók a családtámogatási rendszert, a Tisza Párt támogatói a 13. havi nyugdíjat tartják az Orbán-kormány legnagyobb eredményének

A kormánypárti szavazók a családok támogatását (39%) tartják az Orbán-kormányok legnagyobb sikerének.

A migráció elleni fellépést (37%), valamint a 13. havi nyugdíj visszavezetését (35%) is hasonlóan sokan kiemelik.

A Tisza Párt szavazói a 13. havi nyugdíj visszavezetését (29%), a családok támogatását (24%) és a migrációval szembeni fellépést (21%) értékelik az Orbán-kormány politikájából a legeredményesebb területeknek.

A Demokratikus Koalíció szavazói körében kiemelkedően pozitív megítélése van a 13. havi nyugdíj visszavezetésének (39%), ahogy a lista előkelő helyein szerepelnek a családok támogatása (28%), a migráció elleni fellépés (24%) és a rezsicsökkentés (23%) is. **A Mi Hazánk szavazói számára a családok támogatása az Orbán-kormány legnépszerűbb közpolitikája (37%),** de a 13. havi nyugdíj újbóli bevezetése (34%), a rezsicsökkentés (27%) és a migráció elleni fellépés (21%) is sokak által eredményesnek tartott területek. Fontos továbbá, hogy körükben kiemelkedően sokan választották az „LMBTQ propagandával” szembeni fellépést (19%), a devizahitelek kivezetését (17%) és a multinacionális cégek korlátozását (17%) is. **A párt nélküliek dobogós helyein a többgyermekes családok kiemelt támogatása (33%), a 13. havi nyugdíj visszavezetése (31%) és a migráció elleni fellépés (31%) szerepelnek.**

Az elmúlt 15 év legnagyobb kormányzati kudarcai:
egészségügy, megélhetési költségek, korrupció

Az egészségügy állapota zavarta a leginkább a magyarokat, amikor arra kértük őket, hogy nevezzék meg a három legnagyobb problémát az elmúlt 15 év kormányzásából: a válaszadók 35 százaléka választotta ezt az opciót. A dobogó második és harmadik helyeit a megélhetés költségeinek drámai emelkedése (27%), valamint a korrupció mértéke (26%) foglalják el.

Öt évvel ezelőtt is az egészségügy helyzetét látták a magyarok az Orbán-kormány legnagyobb közpolitikai kudarcának. A 2020-as évek egyik jelentős változása a megélhetéssel összefüggő témák, és különösen a lakásárak problémájának előretörése: öt évvel ezelőtt a lakhatás az utolsó helyen állt az Orbán-kormánynak problémás területek listáján, 2025-ben viszont a húsz elemből álló lista 7. helyén végzett. **A korrupció érzékelt fontossága szintén erősödött az elmúlt öt évben:** 2020-ban 16 válaszopcióból a 6. leggyakrabban említették, 2025-ben pedig dobogós helyre került az új témákkal is kibővült, immáron húszas listánkon. A stadionépítések is jóval előrébb végeztek 2025-ben, mint 2020-ban: öt éve még csak az utolsó előtti helyen állt a téma, idén viszont már a középmezőnybe került (9. hely).

Ezzel párhuzamosan azonban jócskán visszaesett listánkon az orosz kapcsolat, valamint a környezetvédelem ügye. Magyarország Oroszországgal szembeni kiszolgáltatottságát öt éve még a negyedik legtöbben választották, 2025-ben viszont már csak hátulról a negyedik (17. hely). A zöld ügyek elhanyagolását 2020-ban még az ötödik legtöbben emelték ki az Orbán-kormány közpolitikai kudarcai között, 2025-ben azonban a környezetvédelem és a klímavédelem a harmadik legkevesebb említést kapta, és csak a 18. helyen végzett.

Említésre méltó, hogy az utóbbi egy-két évben témává vált két ügy, az akkumulátorgyárak építése (12%) és a vendégmunkások beengedése (12%) nagyon gyorsan a teljes 15 év legproblémásabb ügyeinek középmezőnyébe került. Hasonlóan sokan választották ezt a két témát, mint amennyien az oktatási rendszer színvonalának romlását (13%), illetve a stadionépítéseket (13%) emelték ki, és többen, mint amennyien a demokrácia minőségének romlását (10%), a romló kapcsolatainkat az európai szövetségeseinkkel (9%), vagy Magyarország Oroszországgal szembeni kiszolgáltatottságát (8%) választották.

A Fidesz szavazói az egészségügyet, a Tisza Párt támogatói a korrupciót tartják az elmúlt 15 év legnagyobb problémájának

A kormánypárti választók az egészségügyi ellátás romlását (30%) és a megélhetési költségek kiugró emelkedését (23%) tartják a leginkább kudarcosnak az elmúlt 15 évből, azonban kiemelendő, hogy a képzett munkaerő külföldre vándorlását (21%) az átlagosnál jóval égetőbb problémának tartják. Két további terület esetében látható érdemi eltérés a teljes társadalomhoz viszonyítva: a korrupció mértéke (12%), illetve a demokrácia minőségének romlása (3%) jóval kevésbé foglalkoztatja a Fidesz-KDNP szavazóit.

A Tisza Párt szavazói számára a korrupció mértékének növekedése (36%) a legkiemelkedőbb kudarc az Orbán-kormányok időszakából. Ezen túl, az egészségügyi ellátás színvonalának romlását (34%) és a megélhetési kérdéseket is sokan említették: az árak jelentős növekedése (28%), az alacsony fizetések (22%) is az élmezőnyben szerepelnek. A Tisza Párt szavazói ennél kevésbé kérik számon a külpolitikai kérdéseket – az európai szövetségeseinkkel való romló kapcsolatrendszer (12%), Oroszország növekvő befolyása (9%) –, és a zöld ügyek körükben sem kaptak sok említést (8%).

A pártelnökök számára is az egészségügyi ellátás színvonalának romlása (35%), a megélhetési költségek növekedése (30%), illetve a korrupció elharapózása (25%) a leginkább kudarcos területek.

Pártokon átívelő egyetértés van abban, hogy a családtámogatási politikát, a 13. havi nyugdíjat és a rezsicsökkentést egy következő kormánynak is folytatnia kellene

Rákérdeztünk arra is, hogy melyik az a három fő politikai intézkedés, amelyeket egy következő kormánynak is folytatnia kellene. **A három legfontosabb, folytatandó intézkedés a családtámogatások kiterjesztése (51%), a 13. havi nyugdíj megtartása (43%) és a rezsicsökkentés (42%).** A megkérdezettek harmada említette továbbá a migrációval szembeni fellépést (34%), és számottevő arányban választották a hatósági árak fenntartását (29%) és a nemzeti szuverenitás védelmét is (20%). A legkisebb arányban említett, folytatandó intézkedések közé az akkumulátorgyárak telepítése (8%), az Oroszországgal való jó viszony fenntartása és a sport kiemelt támogatása (7-7%) került.

A legfontosabb politikai intézkedések kapcsán az egyes pártok szavazóbázisában nem látni éles különbségeket. A Tisza-szimpatizánsok körében is a legfontosabb megtartandó intézkedések közé a családtámogatások kiterjesztése (51%), a rezsicsökkentés (42%) és a 13. havi nyugdíj megtartása (38%) került.

A fővárosiak körében a legtöbbet említett, folytatandó intézkedés a rezsicsökkentés. A megyeszékhelyen élők számára a 13. havi nyugdíj megtartása került a leginkább támogatott intézkedések élére. A kisvárosi és a falusi szavazók körében pedig egyértelmű különbséggel az Orbán-kormány családtámogatási politikája végzett az élen, amikor a folytatandó ügyekről kérdeztük őket.

A magyar társadalom többsége szerint Orbán Viktor kormányzása 2010 óta inkább hátráltatta, mint elősegítette Magyarország fejlődését

Kutatásunk következő részében arra kerestük a választ, hogyan ítéli meg a magyar társadalom összességében az Orbán-kormányok 2010 óta tartó időszakát. Arra voltunk kíváncsiak, hogy a választadók szerint ez a másfél évtized pozitív vagy negatív hatással volt-e Magyarország fejlődésére. **A teljes népesség 50%-a szerint Orbán Viktor kormányzása negatív hatással volt Magyarország fejlődésére, míg csak 39% látja úgy, hogy az elmúlt másfél évtized pozitív hatással volt hazánkra.**

A Fidesz szavazóinak elsöprő többsége (88%) szerint az Orbán Viktor által 2010 óta vezetett kormányok pozitív hatással voltak Magyarország fejlődésére. Ezzel szemben a Tisza Párt támogatói közül 87% véli úgy, hogy az Orbán-kormányok inkább hátráltatták az ország előrehaladását. A DK szavazói valamivel megengedőbbek, de körükben is

kétharmadot meghaladó (68%) a negatívan vélekedők aránya. A Mi Hazánk szavazói körében is a túlnyomó többség (70%) kritikusan látja az elmúlt másfél évtizedet. A párt nélküli választók értékelése jóval kiegyensúlyozottabb: 41%-uk szerint negatív, 39%-uk szerint pozitív hatása volt az Orbán Viktor kormányzásának Magyarország fejlődésére.

Összességében tehát elmondható, hogy a magyar társadalom többsége szerint Orbán Viktor kormányzása 2010 óta inkább hátráltatta, mint elősegítette Magyarország fejlődését. Különösen erőteljesen jelenik meg ez a vélekedés a fiatalabb és magasabban képzett választadók körében. Ezzel szemben az idősebbek és az alacsonyabb iskolai végzettségűek körében nagyobb a pozitív véleménnyel rendelkezők aránya.

Romlás és javulás: a Fidesz kormányzásának megítélése közpolitikai területekenként

Megvizsgáltuk, hogyan értékeli a magyar társadalom az Orbán-kormányok elmúlt 15 évét huszonhárom kiemelt közpolitikai területen. **Az eredmények alapján két terület emelkedik ki, ahol a társadalom relatív többsége javulást érzékelt: a családtámogatások és a magyar sport helyzete. A kormányzat 15 éves teljesítményére ugyanakkor nem vet jó fényt, hogy a többi, 21 közpolitikai területen a magyar társadalom nagyobb arányban érzékelt romlást, mint javulást.**

A családtámogatás és a sport helyzetén kívül hat olyan terület van (kultúra, állami ügyintézés, közbiztonság, munkahelyteremtés, fiatalok életkezdési lehetőségei, a cigányság helyzete), ahol a javulást és a változatlanságot érzékelők összesített aránya meghaladja a romlást tapasztalókéét. Ezek a területeken a lakosság több mint fele szerint az Orbán-kormányok legalább nem rontottak a helyzeten. További két területen pedig kiegyenlített az állás tekintetben: a természeti környezet állapota és a bíróságok függetlensége terén.

A fennmaradó tizenhárom közpolitikai területen a társadalom abszolút többsége romlásról számolt be, így ezeken a területeken az Orbán-kormányok teljesítményének megítélése kifejezetten negatív. **Különösen kiemelkedik az egészségügy, mely az utolsó helyen végzett: a választadók kétharmada (67%) érzékelt visszaesést,** miközben csupán 12% látott előrelépést. **Hasonlóan kedvezőtlen a megítélés a társadalmi egyenlőtlenségek tekintetében (63% szerint nőtt a szegények és gazdagok közötti szakadék).** A magyar társadalom egyértelmű többsége romlást tapasztalt továbbá az elmúlt 15 évben a korrupció mértéke (60%), a közoktatás állapota (59%), Magyarország nemzetközi megítélése (58%), a szegényebb rétegek felemelkedési esélyei (57%), a gazdaság helyzete (57%), az életszínvonal (57%), a demokrácia működése (54%), a falvak helyzete (52%), a nemzeti érdekek érvényesítése (52%), és a sajtószabadság (52%) terén is.

Figyelemreméltó eredmény, hogy a magyar társadalom 61%-a szerint a bérek értéke romlott az elmúlt 15 évben, és mindössze 19% gondolja úgy, hogy javult. Ez ellentétben áll a KSH adataival, amelyek szerint a 2012-es és a 2023-as évet leszámítva minden évben nőtt a reálkereset. Különösen jelentős volt a növekedés 2016 és 2019 között, amikor az éves reálbér-emelkedés átlagosan elérte a 8,4%-ot. 2024-ben pedig 9,2%-os reálkereset növekedést mértek. Ebből az ellentmondásból két fontos következtetést lehet levonni. Egyrészt a bérek értékének megítélését erőteljesen befolyásolhatja a 2023-as reálbércsökkenés, valamint az azt követő megélhetési válság és gazdasági bizonytalanság. **Emiatt a 2010-es évek jelentős reálkereset-növekedése mára jórészt háttérbe szorulhatott a kollektív emlékezetben.** Másrészt az átlagos reálkereset-adatok nem tükrözik – a társadalom által is érzékelt – egyenlőtlenségek növekedését. Az átlag, mint mérőszám ugyanis elfedi, hogy a bérnövekedés egyenlőtlen lehet a különböző társadalmi rétegek között.

A kormánypárti szavazók – nem meglepő módon – lényegesen pozitívabban értékelik az elmúlt 15 év teljesítményét a vizsgált 23 területen. A legnagyobb arányban a családok támogatásával kapcsolatban érzékelték javulást (76%), ezt követi a fiatalok életkezdési lehetősége (66%), a magyar sport helyzete (64%), a munkahelyteremtés (61%), az állami ügyintézés (60%) és a magyar kultúra helyzete (57%). Az egészségügy a legkritikusabban megítélt terület a kormánypártiak körében is: 38%-uk szerint romlott az ágazat állapota, és csak 31% szerint javult.

Ezzel szemben a Tisza Párt szavazói körében teljesen borúlátó kép rajzolódik ki. A 23 vizsgált közpolitikai terület közül 20 esetében legalább kétharmados többségben vannak azok, akik romlást érzékelnek. A Tisza Párt szavazói körében nem az egészségügy (84%), hanem a közoktatás állapotának területén vannak a legnagyobb többségben a romlást érzékelők (89%). Emellett nagyon magas a romlásról beszámolók aránya az életszínvonal (87%), az egyenlőtlenségek (87%), a korrupció (86%), Magyarország nemzetközi megítélése (85%) és a gazdaság állapota (85%) tekintetében is.

A párt nélküli választók véleményei a kormánypártiak és a Tisza Párt eredményei közé esnek, de közelebb a Tisza szavazóinak véleményéhez. A párt nélküliek a teljes népességhez hasonlóan legnagyobb arányban a sport (48%) és a családtámogatás (45%) terén érzékelnek előrelépést. Ezzel szemben csupán 11% lát javulást az egészségügy, és mindössze 13% a szegények és gazdagok közötti különbségek területén. A párt nélküliek a legnagyobb arányban az egészségügy (66%), a bérek értéke (57%), és a szegények és gazdagok közötti különbségek (55%) területén érzékelnek romlást az elmúlt 15 évben.

Minden településtípusban a többség romlást tapasztal a legtöbb kérdésben, és ez a tendencia különösen erősen jelenik meg a fővárosiak és a megyeszékhelyeken élők körében. Ezek az eredmények jól illusztrálják, hogy az Orbán-kormánnyal szembeni elégedetlenség nem Budapest-specifikus, hanem jóval szélesebb társadalmi bázissal bír.

Erős polarizáció a demokrácia, a gazdaság és az életszínvonal kérdéseiben is

Míg a kormánypártok szavazóinak 40%-a szerint javult a demokrácia állapota, addig a Tisza Párt támogatói közül mindössze 2%, a DK szimpatizánsai közül 3%, a Mi Hazánk hívei közül pedig csak 2% vélekedik így. Az ellenzéki választók körében elsőprő többség érzelkel romlást (77%-83%), és a párt nélküliek közel fele (49%) is negatív irányú változásról számolt be. Ezzel szemben a Fidesz szavazóinak csupán 13%-a látja úgy, hogy romlott volna a demokrácia helyzete. Ez az éles kontraszt jól mutatja a társadalom mély polarizáltságát.

A kormánypárti szavazók 46%-a érzékelt javulást az utóbbi 15 évben a magyar gazdaság helyzetében, miközben 20%-uk szerint romlott a helyzet. Ezzel szemben a Tisza Párt szavazóinak mindössze 2%-a látott pozitív változást, a DK szavazóinak 5%-a, míg a Mi Hazánk támogatói közül 8% vélekedik így – **miközben minden ellenzéki tábor legalább háromnegyede romlásról számol be.** A párt nélküliek többsége szintén kritikus: 51%-uk negatívan ítéli meg a gazdaság állapotának elmúlt 15 évben történő változását.

A teljes népesség 44%-a szerint háztartásának anyagi helyzete romlott az elmúlt 15 évben, míg mindössze 19% számolt be javulásról. A pártpreferencia szerinti bontás itt is jelentős különbségeket mutat: **a kormánypárti szavazók 45%-a érzékelt javulást, ugyanakkor még körükben is a többség (55%) nem lát pozitív változást vagy egyenesen romlást érzelkel.** Az ellenzéki szavazók közül a Tisza Párt támogatói ítélik meg legnegatívabban saját háztartásuk anyagi helyzetének alakulását: kétharmaduk (66%) romlásról számolt be 15 éves távlatban. Őket követik a DK szimpatizánsai (63%), majd a Mi Hazánk támogatói (53%).

Gazdasági kilátások: A Fidesz javítani tudta a saját szavazói hangulatát, az ellenzéki tábor jövőképe tovább romlott

A válaszadókat arról is megkérdeztük, hogy szerintük javulni vagy romlani fog-e a háztartásuk anyagi helyzete a következő egy évben. A gazdasági kilátásokkal kapcsolatos percepció fontos a kormány számára, amit bizonyít, hogy az elmúlt hónapokban a kormányzat intenzív kommunikációs kampányt folytatott a gazdasági kilátások javítására („fantasztikus év”, „repülőrajt”). **A 2025 tavaszi adatok szerint ezek a kommunikációs törekvések meghozták a hatásukat: érzékelhető mértékben javultak a lakosság gazdasági várakozásai.** Míg 2024 októberében a válaszadók csupán 6%-a számított anyagi helyzetének javulására, addig 2025 márciusában ez az arány 21%-ra emelkedett. **Ez az elmozdulás döntően a kormánypárti szavazók körében következett be. 2024 őszén még csak 10%-uk várt javulást, míg 2025 tavaszára ez az arány 46%-ra nőtt.** Ezzel párhuzamosan a romlásra számítók aránya 24%-ról 8%-ra csökkent. Ez a fordulat azt mutatja, hogy a kormányzati kommunikáció sikeresen befolyásolta saját táborának gazdasági várakozásait.

Az ellenzéki szavazókat ugyanakkor nem érte el ez az optimista hangulat – sőt, körükben ellentétes tendencia figyelhető meg. A Tisza Párt szavazóinak körében a romlást várók aránya 49%-ról 52%-ra nőtt. Hasonló elmozdulás látható a DK szavazói körében is: tavaly ősszel 46%-uk, idén tavasszal már 55%-uk várt negatív irányú változást háztartásának pénzügyi helyzetében. Még a Mi Hazánk támogatóinál is romlott a személyes pénzügyi jövőkép: a romlást várók aránya 37%-ról 39%-ra emelkedett. **Összességében elmondható, hogy a magyar társadalom anyagi várakozásai az elmúlt félévben erőteljesen polarizálódtak.** Míg a kormánypárti szavazók körében pozitív fordulat történt, addig az ellenzéki tábor jövőképe tovább romlott.

A többség szerint az Orbán-kormány a gazdagoknak kedvez, csak a saját szavazóival törődik, előrejutni pedig az tud, aki jóban van a kormánnyal

A magyarok kétharmada (65%) egyetért azzal, hogy az Orbán-kormányok 2010 óta tartó regnálása elsősorban a gazdagoknak kedvez. Ez árnyalatnyi, 2 százalékpontos csökkenés (67%) 2020-hoz képest. Továbbra is mindössze a megkérdezettek harmada – 32%, míg 5 évvel ezelőtt 28% volt – nem ért egyet az állítással.

A megkérdezettek abszolút többsége (57%) szerint a kormány csak azokkal törődik, akik rájuk szavaznak. Ezzel közel 40 százalék (39%) nem ért egyet. **Szintén a magyarok kétharmada (66%) látja úgy, hogy csak az tud előrejutni, aki jóban van a kormánnyal,** ami időbeli stabilitást is mutat (öt éve a megkérdezettek 65 százaléka gondolta hasonlóképp).

Magyarország nemzetközi pozíciója rosszabb, mint 15 évvel ezelőtt

Hazánk nemzetközi pozíciójáról sem gondolkodnak sokkal kedvezőbben a magyarok: **mindössze 39 százalék gondolja úgy, hogy erősebb Magyarország jelenlegi pozíciója, mint 15 évvel ezelőtt, és az abszolút többség (56%) ezzel nem ért egyet.** Nem meglepő módon a Fidesz-KDNP szavazóinak kétharmada (69%) szerint jelentős eredményeket tud felmutatni a kormány hazánk nemzetközi pozíciójának javításában. Ezzel szemben a Tisza Párt támogatóinak 81 százaléka szerint nem igaz ez az állítás. A Demokratikus Koalíció (69%) és a Mi Hazánk (70%) támogatóinak több mint kétharmada ugyanezt az álláspontot képviseli, míg a párt nélküliek megosztottak: relatív többségük (49%) szerint romlott hazánk nemzetközi pozíciója, míg 7 százalékponttal kevesebben (42%) az ellenkezőjét gondolják a kérdésről.

Többen tartják felelősnek az Orbán-kormányt az uniós pénzek befagyasztásáért, mint amennyien az Európai Uniót hibáztatják

Kutatásunkban azt is feltártuk, hogy a magyar társadalom kit tart felelősnek azért, hogy a Magyarországnak járó uniós források egy jelentős része be van fagyaszva, és nem érkezik meg hazánkba. **A válaszadók 44%-a elsősorban a magyar kormányt tartja felelősnek az uniós források befagyasztásáért, ez az arány jóval magasabb annál, akik szerint kizárólag az Európai Unió intézményei okolhatók a helyzetért (26%). A megkérdezettek további 26%-a mindkét felet egyaránt hibásnak látja az uniós források körül kialakult vitában.**

A Fidesz szavazók 56%-a kizárólag az uniós intézményeket hibáztatja, ami arra utal, hogy a kormányzati narratíva – miszerint az Európai Unió politikai nyomásgyakorlással „zsarolja” Magyarországot – sikeresen hatott a kormánypárti táborra. Ugyanakkor figyelemre méltó, hogy még a Fidesz-KDNP szavazók 38%-a is részben vagy egészben elismeri a kormány felelősségét a kialakult helyzetért. **Ezzel szemben a Tisza Párt támogatói körében az elsőprő többség (73%) a kormányszatot tartja felelősnek, és csupán 6%-uk látja csak az EU-t hibásnak. A DK szavazói még kritikusabbak: 76%-uk kizárólag a magyar kormányt okolja a források befagyasztásáért.** A Mi Hazánk szavazói jóval megosztottabbak: 47%-uk mindkét felet hibásnak tartja, míg 38%-uk kizárólag az Orbán-kormányt okolja, az EU nyakába pedig csak 15% varrja a felelősséget. A párt nélküliek körében pedig még ennél is nagyobb a megosztottság: 40%-uk mindkét felet felelősnek tartja, míg közel azonos arányban hibáztatják kizárólag a kormányt (27%), illetve az EU-t (28%).

Az Orbán-kormány felelősségvárító kommunikációja a kormánypártok szavazói, az idősebbek és a kisebb településeken élők körében bizonyult a legsikeresebbnek. E csoportokban az átlagosnál magasabb azok aránya, akik kizárólag az Európai Uniót tartják felelősnek az uniós források befagyasztásáért. **A fiatalabb generációk, a nagyvárosiak és az ellenzéki szavazók viszont inkább a kormányszatot okolják – ezekben a körökben tehát kevésbé volt hatékony a kormányzati kommunikáció.**

A közpolitikai témák többségében kompetensebbnek tartják a magyarok a Tisza Pártot, mint a Fideszt

Megvizsgáltuk azt is, hogy az Orbán-rendszer 15. évében, a 2026-os országgyűlési választás előtt egy évvel melyik politikai erő – a Fidesz–KDNP vagy a Tisza Párt – élvez nagyobb bizalmat a magyar társadalom részéről a legfontosabb közügyek kapcsán. **Eredményeink alapján a legtöbb kérdésben, ha kis mértékben is, de Magyar Pétert és a Tisza Pártot látják kompetensebbnek. Orbán Viktort és a Fideszt három területen ítélik egyértelműen erő-**

sebbnek a Magyar Péter által vezetett Tisza Pártnál: a családtámogatások terén (42% vs. 34%), a migráció megállítása (42% vs. 31%) kérdésében, valamint abban, hogy kormánya inkább kimaradna minden háborús konfliktusból (41% vs. 31%). Ezen kívül a nemzeti érdekek hatékony képviselete tekintetében megegyező arányban bíznak a megkérdezettek Orbán Viktorban és Magyar Péterben (37–37%).

A kérdésblokk további 14 témakörében azonban többen gondolják úgy, hogy Magyar Péter és a Tisza Párt jobb teljesítményt nyújtana kormányon. A legnagyobb bizalmi előnye a kihívó szerepében lévő politikusnak és pártjának a következő három területen van: az uniós források megszerzése (43% vs. 31%), a korrupció visszaszorítása (39% vs. 28%) és az egészségügy helyzetének javítása (40% vs. 31%). Szintén érdemi előnye van Magyar Péternek az oktatás helyzetének javítása (40% vs. 32%), a gazdasági fejlődés biztosítása (40% vs. 33%), valamint a bérek növelése (39% vs. 33%) és az infláció csökkentése (37% vs. 31%) témaköreiben is. Érdemes kiemelni továbbá, hogy mindegyik vizsgált témában számottevő azok aránya, akik Orbán Viktor és Magyar Péter teljesítményében sem bíznának (kérdéstől függően 18-27%).

A Demokratikus Koalíció és a Mi Hazánk szavazói szerint inkább Magyar Péter, a párt nélküliek szerint Orbán Viktor nyújtana jobb kormányzati teljesítményt

Természetesen mindkét nagy szavazótábor bizalma a saját pártjában és annak vezetőjében van. **A fideszesek szerint Orbán Viktor leginkább a családok támogatásában (91%), a nemzeti érdekek képviseletében (88%), valamint a migráció megállításában és a háborúból való kimaradásban (87-87%) tudna jobb teljesítményt nyújtani, mint Magyar Péter és a Tisza Párt. A Tisza támogatói pártjukban leginkább az uniós pénzek megszerzésében (89%), az egészségügy (87%) és az oktatás (86%) helyzetének javításában, valamint az átlagemberek érdekképviseletében és a kistelepeken élő életkörülményeinek (86-86%) javítása kapcsán bíznak.**

A DK támogatói között nagyjából azonos arányban oszlanak meg a vélemények a Magyar Pétert és az „egyik sem” lehetőséget választók között, míg az Orbán Viktort megjelölők elenyésző számban vannak a körökben. A Mi Hazánk szavazói körében is Magyar Péter van helyzeti előnyben Orbán Viktorhoz képest, ugyanakkor ebben a csoportban a domináns vélemény alapvetően az „egyik sem”. Azok körében viszont, akik választottak a két pártelnök közül, Magyar Péter említettsége magasabb: a Mi Hazánk szavazóinak valamivel több mint negyede szerint a Tisza és Magyar Péter összességében sikeresebb teljesítményt tudna nyújtani kormányon.

A választás szempontjából kulcsfontosságú kérdés lesz, hogy a jelenleg még bizonytalan szavazókat melyik párt tudja majd megszólítani a következő egy évben. Eredményeink szerint a kormányzóképeséget tekintve e cso-

portban a Fidesz-KDNP van helyzeti előnyben: **a pártnélküliek véleménye alapján minden témakörben többségben vannak azok, akik szerint a jelenlegi kormány nyújtana jobb teljesítményt.** A kormánypártok hitelessége a bizonytalanok között a három kulcstémájukban a legerősebb (migráció megállítása, háborús konfliktusokból kimentés, és családok támogatása). A legtöbb témakörben azonban a pártnélküliek leginkább a két politikus egyikében sem bíznak: legkevésbé az infláció leszorításában, a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésében és a korrupció visszaszorításában látják a két nagy pártot és azok vezetőjét kompetensnek.

2025-ben többen tartják lehetségesnek demokratikus úton leváltani az Orbán-kormányt, mint akik szerint ez nem lehetséges

Zárásként, öt év után ismét feltettük a kérdést, hogy a megkérdezettek szerint demokratikus választásokon leváltható-e az Orbán-kormány. A válaszokból úgy tűnik, hogy **a magyar közvélemény attitűdje enyhén elmozdult abba az irányba, hogy a kormányváltás demokratikus úton lehetséges (44%). Ugyanakkor továbbra is jelentős azok aránya, akik szerint ez nem reális lehetőség (39%).** Az Orbán-kormány felállásának 10. évfordulóján, 2020-ban ez az arány még fordított volt, akkor a szűk többség szerint inkább nem volt reális a választások útján történő kormányváltás (43% vs. 40%). Ez alapján elmondható, hogy **a politikai helyzet változása valamivel optimistábbá tette a választók véleményét, de a demokratikus kormányváltás lehetőségébe vetett bizalom továbbra sem tekinthető egyértelmű többségi álláspontnak.**

2020-ban 6 százalékponttal volt magasabb azon kormánypártiak aránya, akik szerint az Orbán-kormányt nem lehet leváltani, mint jelenleg, vagyis 2025-ben a fideszesek szerint egy fokkal reálisabbá vált az Orbán-kormány választás útján történő leváltásának a lehetősége. A Tisza Párt szavazóinak többsége (54%) szerint igenis van lehetőség a választások útján történő kormányváltásra. Egyértelmű hangulatváltozást jelez, hogy 2020-ban még egyik ellenzéki párt szavazói körében sem volt többségi vélemény a demokratikus kormányváltás lehetősége. Ez arra utal, hogy Magyar Péternek érdemben sikerült reményt adnia a kormánykritikus választóknak. A Demokratikus Koalíció szavazói között nem érzékelhető ez a megnövekedett motiváltság. A DK támogatói körében a legmagasabb azok aránya (55%), akik szerint az Orbán-kormány nem váltható le demokratikus választásokon, és csak 45% hisz a demokratikus kormányváltás esélyében. Hozzájuk képest egy fokkal nagyobb arányban tartják ezt reális lehetőségnek a Mi Hazánk szimpatizánsai (49%). A pártnélküliek körében pedig nincs domináns vélemény: a választók 35%-a szerint lehetséges választásokon legyőzni a Fideszt, míg ugyanennyien (35%) ezt nem tartják elképzelhetőnek, további 30% pedig bizonytalan e kérdésben.

1. Az elmúlt 15 év kormányzati teljesítménye

Az első fejezetben azt vizsgáljuk meg, hogy a magyar társadalom szerint mely területeken lépett a leginkább előre az ország, illetve melyek voltak a leginkább kudarcos területek a kormányzati politikában a 2010 óta eltelt 15 évben.

1.1. Az elmúlt 15 év legnépszerűbb kormányzati intézkedései

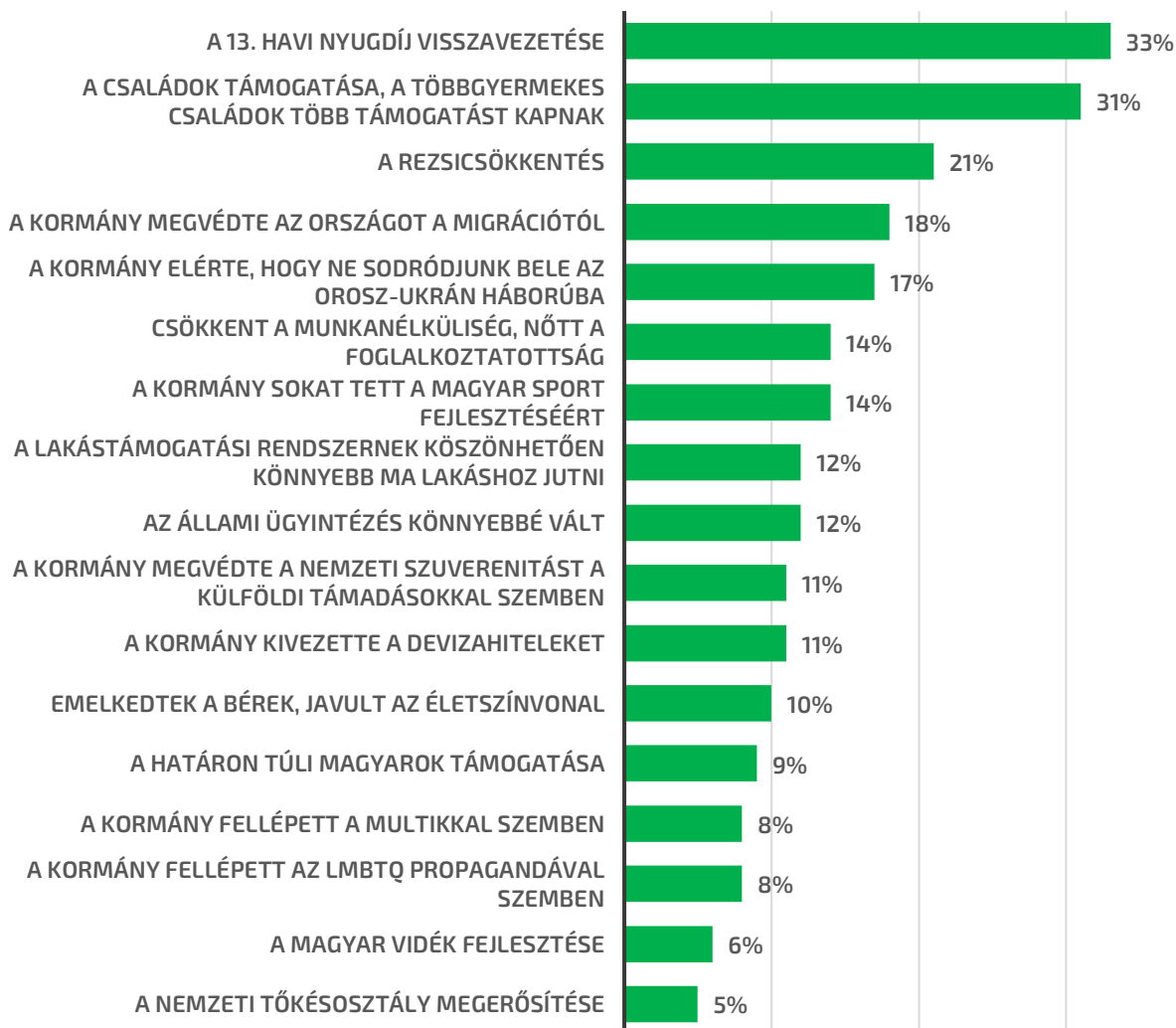
A 13. havi nyugdíj visszavezetése az elmúlt 15 év legfontosabb kormányzati teljesítménye a magyarok szerint: a megkérdezettek harmada (33%) sorolta az Orbán-kormány három legnagyobb eredménye közé (*1. ábra*). A kormány családtámogatási politikája, a többgyermekes családok kiemelt támogatása követi ezt szorosan, a második helyen (31%). E két terület látványosan kiemelkedik a többi közül, de számottevő arányban választották a dobogó harmadik helyén végző rezsicsökkentést is: a 2014-es parlamenti választás kormányzati csodafegyverét több mint tíz évvel később is minden ötödik válaszadó (21%) az Orbán-kormány legnagyobb sikerei egyikének tartja. A migráció elleni fellépést (18%), mely 2015 óta szintén állandó eleme a kormányzati politikának, a negyedik legfontosabb sikerként értékelték a megkérdezettek. Az ötödik helyre került az utóbbi három év legmeghatározóbb kormányzati témája, az orosz-ukrán háború kapcsán a középpontba került háború és béke kérdése: 17% szerint az a kormány egyik legnagyobb sikere, hogy Magyarország nem sodródott bele a háborúba.

A középmezőnyben olyan eredményeket találunk, mint a munkanélküliség csökkentése és a foglalkoztatottság növelése (14%), a magyar sport fejlesztése (14%), a lakástámogatási rendszer (12%), és az állami ügyintézés javítása (12%). Említésre méltó, hogy a bérek emelkedését és az életszínvonal javulását mindössze 10% választotta, amivel a 12. helyre került. Az „LMBTQ propagandával” szembeni fellépést még kevesebben (8%, 15. hely) tartják kiemelőnek az elmúlt 15 évből, és a választási stratégiáját nagyrészt a kistelepülésekre alapozó Fidesznek kedvezőtlen hír, hogy csak a megkérdezettek 6%-a (16. hely) gondolja úgy, hogy a magyar vidék fejlesztése lenne az Orbán-kormány egyik kiemelt sikertörténete.

A legnagyobb kormányzati eredmények témakörét nyitott kérdéssel is vizsgáltuk, és a spontán válaszok alapján is ugyanaz a négy téma kapta a legtöbb említést, mint a zárt kérdés esetében: a 13. havi nyugdíj visszavezetése, a családtámogatási rendszer, a migráció ellenes politika, illetve a rezsicsökkentés. A nyitott kérdésre a megkérdezettek 25%-a válaszolta azt, hogy az Orbán-kormánynak semmilyen sikere nem volt az elmúlt másfél évtizedben,

1. ábra

Ön szerint ezek közül melyik három volt a kormány legnagyobb eredménye az elmúlt 15 évben? (Összes megkérdezett, %)



további 6% pedig azt emelte ki, hogy az ország vezetői legnagyobb sikerüknek a saját hatalmuk kiépítését és a meggazdagodásukat tekinthetik.

Öt évvel ezelőtt, a Policy Solutions [Orbán10](#) című kutatásában a családtámogatási rendszer állt az élen, megelőzve a migrációs politikát és a rezsicsökkentést. Ez jól mutatja, hogy az Orbán-kormány legsikeresebb politikái között három olyan is van, amelyekre több mint egy évtizede építi a stratégiáját. Az is jól látszik, hogy a 2020-as években két ügyet sikerült hasonlóan népszerűvé tennie a kormánynak: a 13. havi nyugdíj visszavezetését, és az orosz-ukrán háború kapcsán képviselt „békepárti” pozíciót. Fontos megemlíteni ugyanakkor, hogy az öt évvel ezelőtti sorrendhez képest a megélhetési kérdésben elért eredmények, „a bérek emelkedése és az életszínvonal javulása” válaszopció jócskán hátrébb csúszott, és 2025-ben már megelőzte azt többek között a foglalkoztatottság növekedése, a sport fejlesztése, a lakástámogatási rendszer és a nemzeti szuverenitás védelme is.

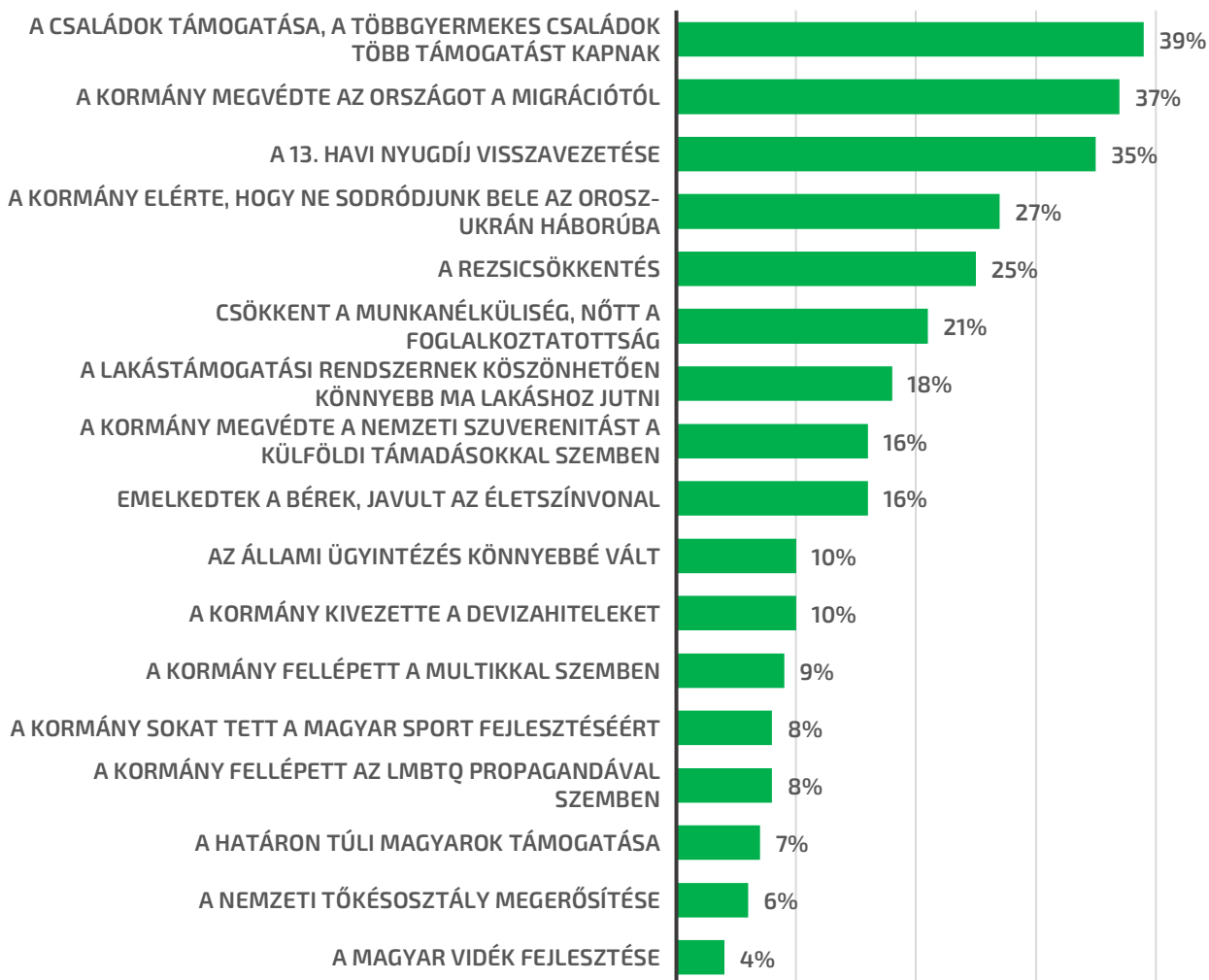
A kormánypárti szavazók körében a családok támogatását (39%) tartják az Orbán-kormányok legnagyobb sikerének (2. *ábra*). A migráció elleni fellépést (37%), valamint a 13. havi nyugdíj visszavezetését (35%) is hasonlóan sokan kiemelik, és mindhárom kérdésre igaz, hogy még többen, mint a teljes társadalom körében. A Fidesz-KDNP támogatóinak negyede szerint az orosz-ukrán háborúból való kimaradás (27%) és a rezsicsökkentés (25%) számítanak kiemelkedő sikereknek.

Mindezek mellett azonban jól látható, hogy a fent említett ügyekhez képest a Fidesz-KDNP szavazói is kevésbé tartják fontosnak a kormányzati intézkedéseket az „LMBTQ propagandával” (8%) szembeni fellépés, a határon túli magyarok támogatása (7%), vagy a magyar vidék fejlesztése (4%) terén.

A Tisza Párt szavazói a 13. havi nyugdíj visszavezetését (29%), a családok támogatását (24%) és a migrációval szembeni fellépést (21%) értékelik az Orbán-kormány politikájából a legeredményesebb területeknek (3. *ábra*). A lista negyedik és hatodik helyén azonban egy-egy terület kiemelkedik összehasonlítva a Fidesz-KDNP szavazóival: a Magyar Péter vezette párt támogatói kifejezetten pozitívan ítélik meg a kormányzat fejlesztéseit a sport (18%) és az állami ügyintézés (14%) területén. Fontos azonban kiemelni, hogy ez relatív népszerűség: nem feltétlenül értéklik ezeket a területeket kiemelkedően pozitívan, hanem más területeken tett intézkedéseket értékelnek jóval kevésbé. A Tisza szavazók többek között jóval kevésbé látják rózsásnak a helyzetet a foglalkoztatottság (12%), az orosz-ukrán háborúból való kimaradás (10%), a lakástámogatási rendszer (7%), vagy a bérek és az életszínvonal javulása (5%) területein.

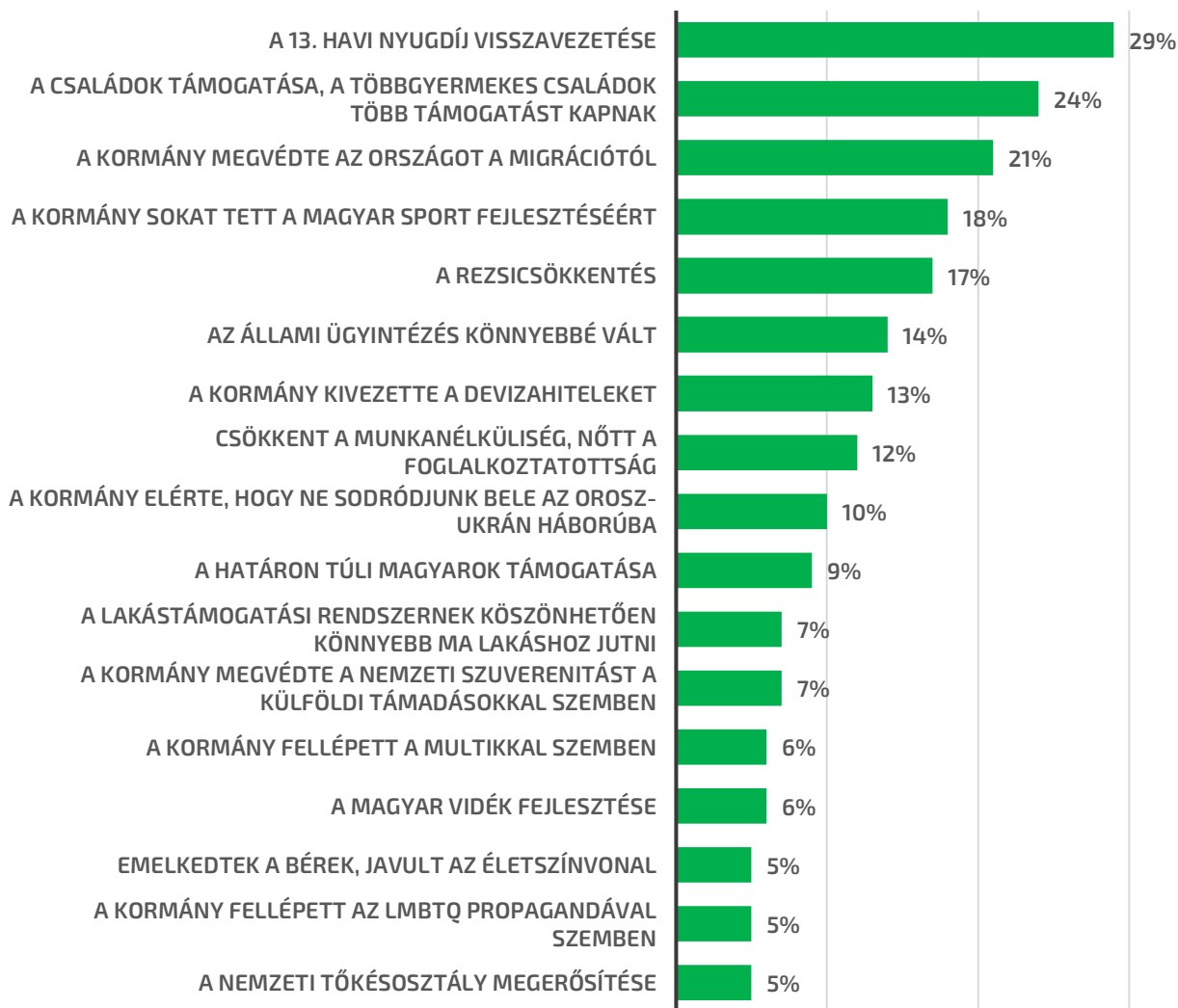
2. ábra

Ön szerint ezek közül melyik három volt a kormány legnagyobb eredménye az elmúlt 15 évben? (Kormánypárti szavazók, %)



3. ábra

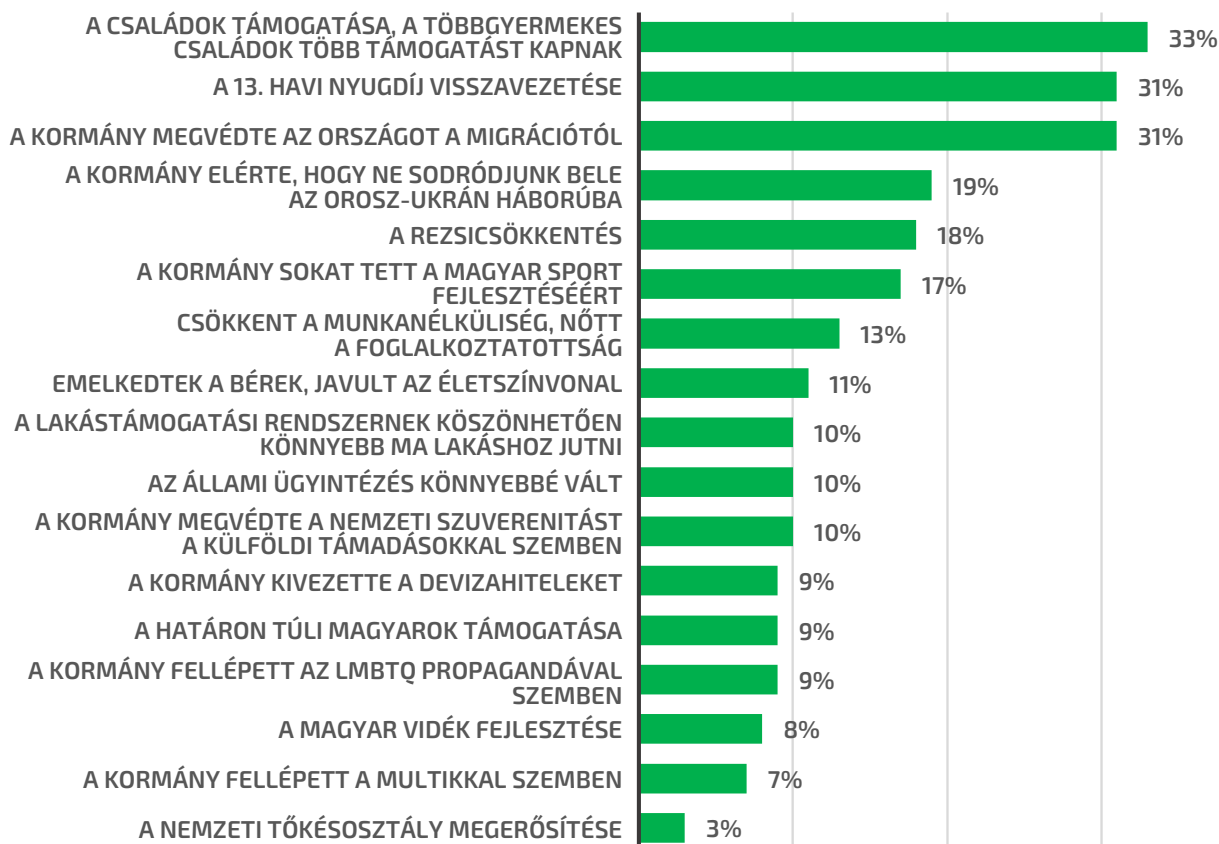
Ön szerint ezek közül melyik három volt a kormány legnagyobb eredménye az elmúlt 15 évben? (Tisza Párt szavazói, %)



A párt nélküliek dobogós helyein szintén a többgyermekes családok kiemelt támogatása (33%), a 13. havi nyugdíj visszavezetése (31%) és a migráció elleni fellépés (31%) szerepelnek (4. ábra). Szintén elismerik az Orbán-kormányok eredményeit az orosz-ukrán háborúból való kimaradásban (19%), a rezsicsökkentésben (18%) és a sport fejlesztésében (17%). A párt nélküliek listájának utolsó helyein a határon túli magyarok támogatása (9%), az LMBTQ közösséggel (9%) és a multikkal (7%) szembeni fellépés, a magyar vidék fejlesztése (8%), illetve a nemzeti tőkésosztály megerősítése (3%) foglal helyet.

4. ábra

Ön szerint ezek közül melyik három volt a kormány legnagyobb eredménye az elmúlt 15 évben? (Párt nélküliek, %)



A Demokratikus Koalíció szavazói körében kiemelkedően pozitív megítélése van a 13. havi nyugdíj visszavezetésének (39%), ahogy a lista előkelő helyein szerepelnek a családok támogatása (28%), a migráció elleni fellépés (24%) és a rezsicsökkentés (23%) is. Körükben az átlagosnál pozitívabb megítélése van az állami ügyintézés könnyebbé tételének (17%). Ezzel szemben kevésbé értékelik eredményesnek az Orbán-kormányok intézkedéseit az életszínvonal javításában (8%) és a lakástámogatás terén (3%).

A Mi Hazánk szavazói számára a családok támogatása az Orbán-kormány legnépszerűbb politikája (37%), de a 13. havi nyugdíj újbóli bevezetése (34%), a rezsicsökkentés (27%) és a migráció elleni fellépés (21%) is sokak által eredményesnek tartott területek. Fontos azonban, hogy körükben kiemelkedően sokan választották az „LMBTQ propagandával” szembeni fellépést (19%), a devizahitelek kivezetését (17%) és a multinacionális cégek korlátozását (17%). Kevesebben látják ugyanakkor eredményesnek az Orbán-kormányok intézkedéseit az életszínvonal javításában (8%), a nemzeti szuverenitás védelmében (6%), valamint a munkanélküliség csökkentésében (4%).

A Budapesten élők körében egyértelműen bizonyos jóléti intézkedések számítanak favoritnak: a 13. havi nyugdíj újbóli bevezetése (37%), a rezsicsökkentés (34%) és a többgyermekes családok kiemelt támogatása (27%). A teljes társadalomhoz képest a sport fejlesztését (17%) és az állami ügyintézés könnyebbé tételét (15%) is többen választották. Ezekkel szemben a lakástámogatási rendszer (8%) és az orosz-ukrán háborúval kapcsolatban képviselt kormányzati álláspont (6%) kevésbé nyerte el a fővárosiak tetszését.

A megyeszékhelyeken élő állampolgárok számára az első helyen a többgyermekes családok kiemelt támogatása állt (39%). A második helyen végző migrációellenes politika (37%) és a negyedik legtöbbször említett orosz-ukrán háborúból való kimaradás (27%) nagyobb siker az itt élők számára, mint a fővárosiak számára. Szintén sokan választották a 13. havi nyugdíj visszavezetését (30%) és a rezsicsökkentést (18%). Emellett viszont kevesebben érzik eredményesnek a lakástámogatási rendszert (10%), valamint a bérek emelkedéséért meghozott intézkedéseket (10%).

A kisvárosok lakói számára az öt legsikeresebb terület megegyezik a teljes társadaloméval: a 13. havi nyugdíj újbóli bevezetése (37%), a családok támogatása (29%), a migráció elleni fellépés (27%), a rezsicsökkentés (20%) és az orosz-ukrán háborúval kapcsolatos álláspont (17%). A lista utolsó harmadában a devizahitelek kivezetése (9%), a magyar vidék fejlesztése (9%), a határon túli magyarok támogatása (8%), az „LMBTQ propaganda” elleni fellépés (6%) és a nemzeti tőkésosztály megerősítése (6%) helyezkednek el.

A községek lakóinak szűk harmada a családok támogatását (31%), a 13. havi nyugdíj visszavezetését (29%), valamint a migráció elleni fellépést (28%) tartja a leginkább eredményes területeknek és intézkedéseknek az elmúlt 15 évből. Körükben a magyar sport fejlesztését (18%), a határon túli magyarok támogatását (15%), illetve az „LMBTQ propagandával” szembeni fellépést (15%) az átlagosnál többen, míg a rezsicsökkentést (16%) kevesebben értékelték

kiemelkedő sikernek. Továbbá két, kevésbé eredményesnek látott témát érdemes kiemelni: a falvakban élők között kevesen vannak, akik szerint a legeredményesebb lépések az életszínvonal javítása (9%) és a magyar vidék fejlesztése (7%) területén történtek 2010 óta.

1.2. Az elmúlt 15 év legnagyobb kormányzati kudarcai

Az egészségügy állapota zavarta a leginkább a magyarokat, amikor arra kértük őket, hogy nevezzék meg a három legnagyobb problémát az elmúlt 15 év kormányzásából: a válaszadók 35 százaléka választotta ezt az opciót (5. ábra). A dobogó második és harmadik helyeit a megélhetés költségeinek drámai emelkedése (27%), valamint a korrupció mértéke (26%) foglalják el.

A megkérdezettek összesen 20 lehetőség közül választhattak legfeljebb hármat, és a következő kérdés előzte meg: *„A következőkben felsorolok néhány olyan kiemelt témát, amelyet egyes emberek problémának szoktak tartani Magyarországon az utóbbi 15 évben. Ön melyik hármat tartja ezek közül a legnagyobb problémának az utóbbi 15 év kormányzásából?”*.

5. ábra

Ön melyik hármat tartja ezek közül a legnagyobb problémának az utóbbi 15 év kormányzásából? (Összes megkérdezett, %)



A megélhetés költségeinek növekedése mellett számos olyan területen is problémákat azonosítottak a megkérdezettek, amelyek szorosan kapcsolódnak az anyagi lehetőségeikhez. A magyarok 17 százaléka tartja súlyos nehézségnek, hogy a társadalmi különbségek növekedtek a gazdagok és a szegények között 2010 óta. Nemcsak, hogy az árak drasztikus mértékben emelkedtek, hanem mindezt a fizetések (16%) és a nyugdíjak (9%) sem tudták lekövetni a megkérdezettek szerint. Erre utal az is, hogy a válaszadók 16%-a említette, hogy a képzett munkavállalók külföldre vándoroltak a megfelelő megélhetés érdekében. A lakhatás megoldása is egyre inkább nehézséget okoz a magyarok számára: 14 százalékuk sorolta a lakásárakat az elmúlt 15 év legnagyobb problémái közé. További 11 százalék emelte ki azt, hogy az emberek túlzott mértékben kiszolgáltatottak a munkáltatóiknak.

Említésre méltó, hogy az utóbbi egy-két évben témává vált két ügy, az akkumulátorgyárak építése (12%) és a vendégmunkások beengedése (12%) nagyon gyorsan a teljes 15 év legproblémásabb ügyeinek középmezőnyébe került. Hasonlóan sokan választották ezt a két témát, mint amennyien az oktatási rendszer színvonalának romlását (13%), illetve a stadionépítéseket (13%) emelték ki, és többen, mint amennyien a demokrácia minőségének romlását (10%), a romló kapcsolatainkat az európai szövetségeseinkkel (9%), vagy Magyarország Oroszországgal szembeni kiszolgáltatottságát (8%) választották.

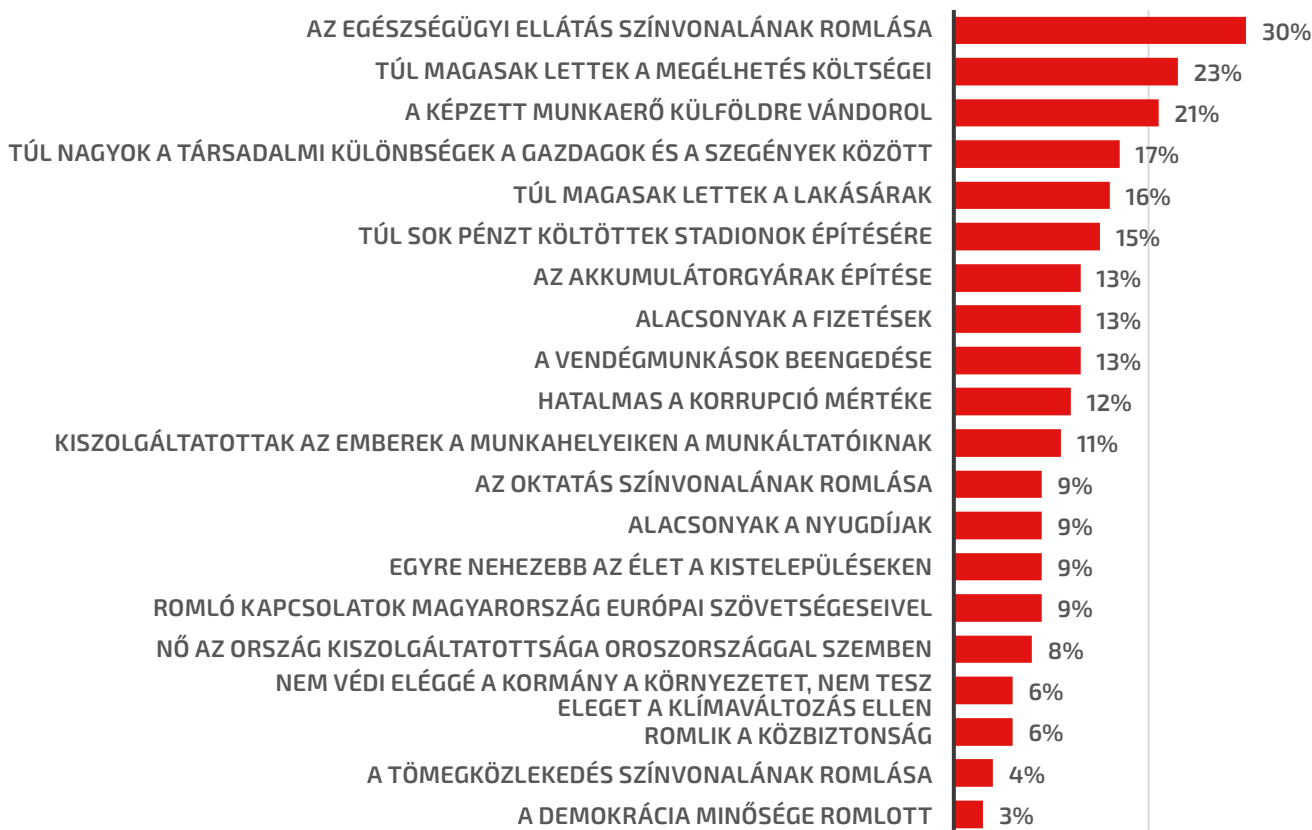
A legnagyobb kormányzati kudarcok témáját nyitott kérdéssel is vizsgáltuk, és a spontán válaszok alapján is ugyanaz a három téma kapta a legtöbb említést, mint a zárt kérdés esetében: a megélhetés költségei, az egészségügy színvonala és a korrupció. A spontán válaszokban azonban többen említették a megélhetési kérdéseket (35%), mint az egészségügyet (27%). A korrupció (16%) ugyanúgy a harmadik legtöbb említést kapta, mint a zárt kérdésben. A megkérdezettek 14 százaléka szerint egyáltalán nem voltak kudarcok az elmúlt 15 év során.

Öt évvel ezelőtt is az egészségügy helyzetét látták a magyarok az Orbán-kormány legnagyobb közpolitikai kudarcának. A 2020-as évek egyik jelentős változása azonban a lakásárak problémájának előretörése: öt évvel ezelőtt a lakhatási kérdések az utolsó helyen voltak az Orbán-kormánynak problémás területek listáján, 2025-ben viszont a húsz elemből álló lista 7. helyén végzett. A korrupció érzékelt fontossága szintén erősödött az elmúlt öt évben: 2020-ban 16 válaszopcióból a 6. leggyakrabban említették, 2025-ben pedig dobogós helyre került az új témákkal is kibővült, immáron húszas listánkon. A stadionépítések is jóval előrébb végeztek 2025-ben, mint 2020-ban: öt éve még csak az utolsó előtti helyen állt a téma, idén viszont már a középmezőnybe került (9. hely). Ezzel párhuzamosan azonban jócskán visszaesett listánkon az orosz kapcsolat, valamint a környezetvédelem ügye. Magyarország Oroszországgal szembeni kiszolgáltatottságát öt éve még a negyedik legtovább választották, 2025-ben viszont már csak hátulról a negyedik (17. hely). A zöld ügyek elhanyagolását 2020-ban még az ötödik legtovább emelték ki az Orbán-kormány közpolitikai kudarcai között, 2025-ben azonban a környezetvédelem és a klímavédelem a harmadik legkevesebb említést kapta, és csak a 18. helyen végzett.

Habár a kormánypárti választók is az egészségügyi ellátás romlását (30%) és a megélhetési költségek kiugró emelkedését (23%) tartják a leginkább kudarcosnak az elmúlt 15 évből, azonban a képzett munkaerő külföldre vándorlását (21%) a teljes népességgel összehasonlítva égetőbb problémának tartják (6. ábra). Két további terület esetében látható érdemi eltérés a teljes társadalomhoz és a Tisza Párt támogatóihoz viszonyítva: a korrupció mértéke (12%), illetve a demokrácia minőségének romlása (3%) jóval kevésbé foglalkoztatja a Fidesz-KDNP szavazóit.

6. ábra

Ön melyik hármat tartja ezek közül a legnagyobb problémának az utóbbi 15 év kormányzásából? (Kormánypárti szavazók, %)



A kormánypártiakkal szemben a Magyar Péter által vezetett Tisza Párt szavazói számára a korrupció mértékének növekedése (36%) kiemelkedő kudarc az Orbán-kormányok időszakából (7. ábra). Az egészségügyi ellátás színvonalának romlása (34%) mellett a megélhetési kérdéseket is sokan említették: az árak jelentős növekedése (28%), az alacsony fizetések (22%) is az élmezőnyben szerepelnek. A Tisza Párt szavazói ennél kevésbé kéri számon a külpolitikai kérdéseket – az európai szövetségeseinkkel való romló kapcsolatrendszer (12%), Oroszország növekvő befolyása (9%) –, és a zöld ügyek körükben sem kaptak sok említést (8%).

7. ábra

Ön melyik hármat tartja ezek közül a legnagyobb problémának az utóbbi 15 év kormányzásából? (Tisza Párt szavazói, %)



A Demokratikus Koalíció szavazói körében az egészségügyi rendszer állapota (36%), a megélhetési költségek növekedése (35%), valamint a korrupció mértéke (30%) számítanak az Orbán-kormányok legkudarcosabb területeinek. Az átlagostól jobban foglalkoztatja őket a stadionok (17%) és az akkumulátorgyárak építése (16%).

Az egészségügyi ellátás színvonalának romlását kiemelkedő mértékben ítéli kudarcnak a Mi Hazánk szavazótábora (52%). A korrupció (35%) és a megélhetési költségek (23%) növekedése áll a listájuk második és harmadik helyein. Mindezek mellett két olyan szakpolitikai terület van, ahol az átlagostól eltérően vélekednek a szélsőjobboldali párt támogatói: jobban aggasztja őket a munkahelyeken tapasztalható kiszolgáltatottság (19%), míg kevésbé látnak problémákat az európai szövetségeseinkkel fenntartott kapcsolatok romlásában (4%).

A párt nélküliek számára is az egészségügyi ellátás színvonalának romlása (35%), a megélhetési költségek növekedése (30%), illetve a korrupció elharapózása (25%) a leginkább kudarcos területek (8. ábra). A teljes társadalomhoz viszonyítva jelentős eltérések nem mutatkoztak körükben, őket is foglalkoztatja a társadalmi különbségek növekedése (20%), a fizetések reálértékének csökkenése (16%), valamint a stadionok építése (16%).

Azt is megvizsgáltuk, hogy a különböző településtípusokon élők számára mely területek a leginkább és a legkevésbé kudarcosnak ítélték. A fővárosiak amellet, hogy az egészségügy helyzetét (34%), a korrupció mértékét (26%) és a megélhetési nehézségeket (25%) látják a leginkább aggasztónak az elmúlt 15 évből, a teljes társadalomhoz képest inkább látják sikertelennek az Orbán-kormányok teljesítményét az oktatási rendszer fejlesztésében (17%), valamint a képzett munkaerő külföldre vándorlásának (17%) megakadályozásában.

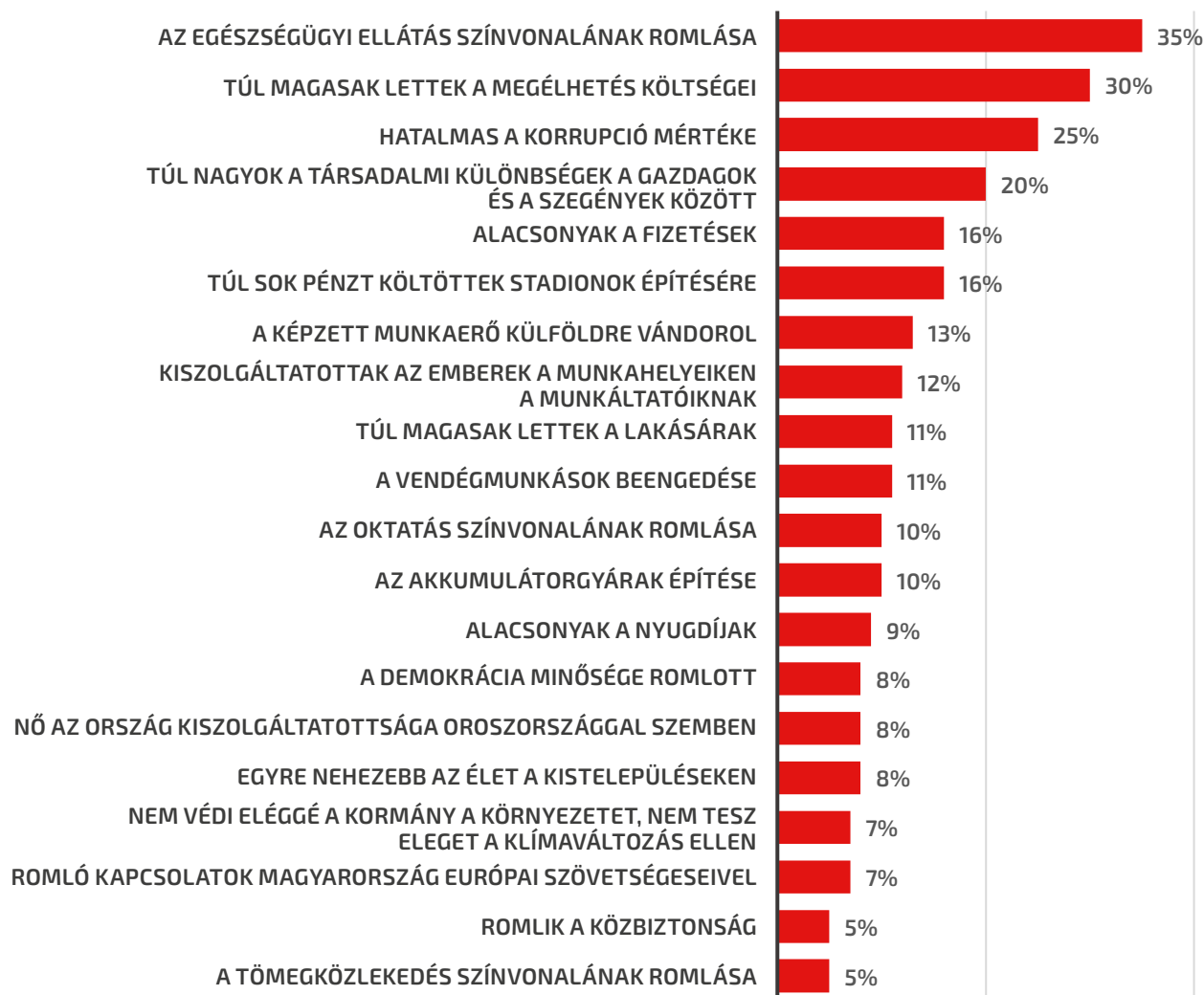
A megyeszékhelyeken élők számára az egészségügyi rendszer (45%) kifejezetten kudarcos terület, de harmaduk a megélhetési költségek (34%) és a korrupció (30%) mértékének növekedését is a legnagyobb kudarcok közé sorolja.

A kisvárosokban élők egyharmada az egészségügyi ellátás állapotát (31%), míg negyedük a korrupció mértékét (25%) és a megélhetési költségek növekedését (23%) problematizálja. Körükben a képzett munkaerő külföldre vándorlása (20%) kifejezetten jelentős kormányzati kudarcnak számít.

Amellet, hogy az egészségügyi ellátás (31%) és a korrupció (24%) szintén aggasztja a községekben élőket, mégis jól látható, hogy körükben a megélhetési válság kiemelkedő szerephez jut. A megélhetés költségeinek elszabadulása (28%), a társadalmi különbségek növekedése gazdagok és szegények között (20%), valamint a reálbérek színvonalának csökkenése (19%) egyaránt sokak által sikertelennek megítélt területek az utóbbi 15 év kormányzásából.

8. ábra

Ön melyik hármat tartja ezek közül a legnagyobb problémának az utóbbi 15 év kormányzásából? (Párt nélküliek, %)

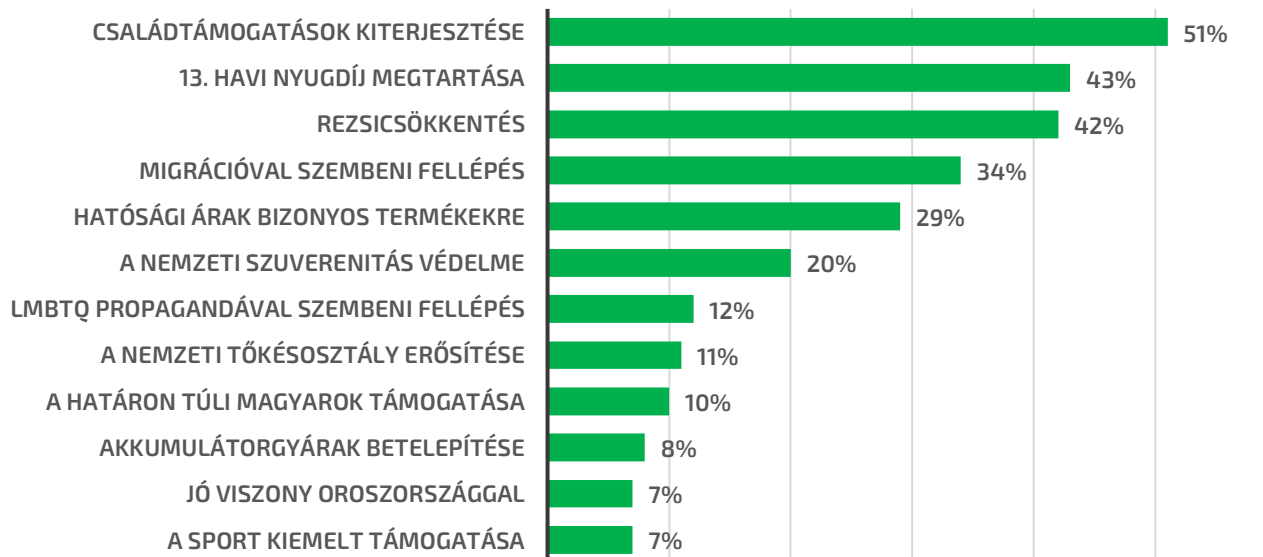


1.3. Milyen intézkedéseket kellene megtartani egy következő kormánynak?

Kutatásunkban rákérdeztünk arra is, hogy melyik az a három fő politikai intézkedés, amelyeket egy következő kormánynak is folytatnia kellene (9. ábra). A válaszok alapján a három legfontosabb, folytatandó intézkedés a családtámogatások kiterjesztése (51%), a 13. havi nyugdíj megtartása (43%) és a rezsicsökkentés (42%). Valamivel alacsonyabb arányban, de a magyarok körülbelül harmada említette továbbá a migrációval szembeni fellépést (34%) és a hatósági árak fenntartását (29%), és számottevő arányban választották a megkérdezettek a nemzeti szuverenitás védelmét is (20%). A többi lehetőség kapcsán jóval alacsonyabb az említések aránya: a három legfontosabb megtartandó intézkedés közé 12% sorolta az LMBTQ propagandával szembeni fellépést, 11% a nemzeti tőkésosztály erősítését, míg a határon túli magyarok támogatását csak 10% említette. A legkisebb arányban említett, folytatandó intézkedések közé az akkumulátorgyárak telepítése (8%), az Oroszországgal való jó viszony fenntartása és a sport kiemelt támogatása (7-7%) került.

9. ábra

Ön szerint az alábbiak közül melyik az a három politikai intézkedés, amit egy következő kormánynak is folytatnia kellene? (Összes megkérdezett, %)



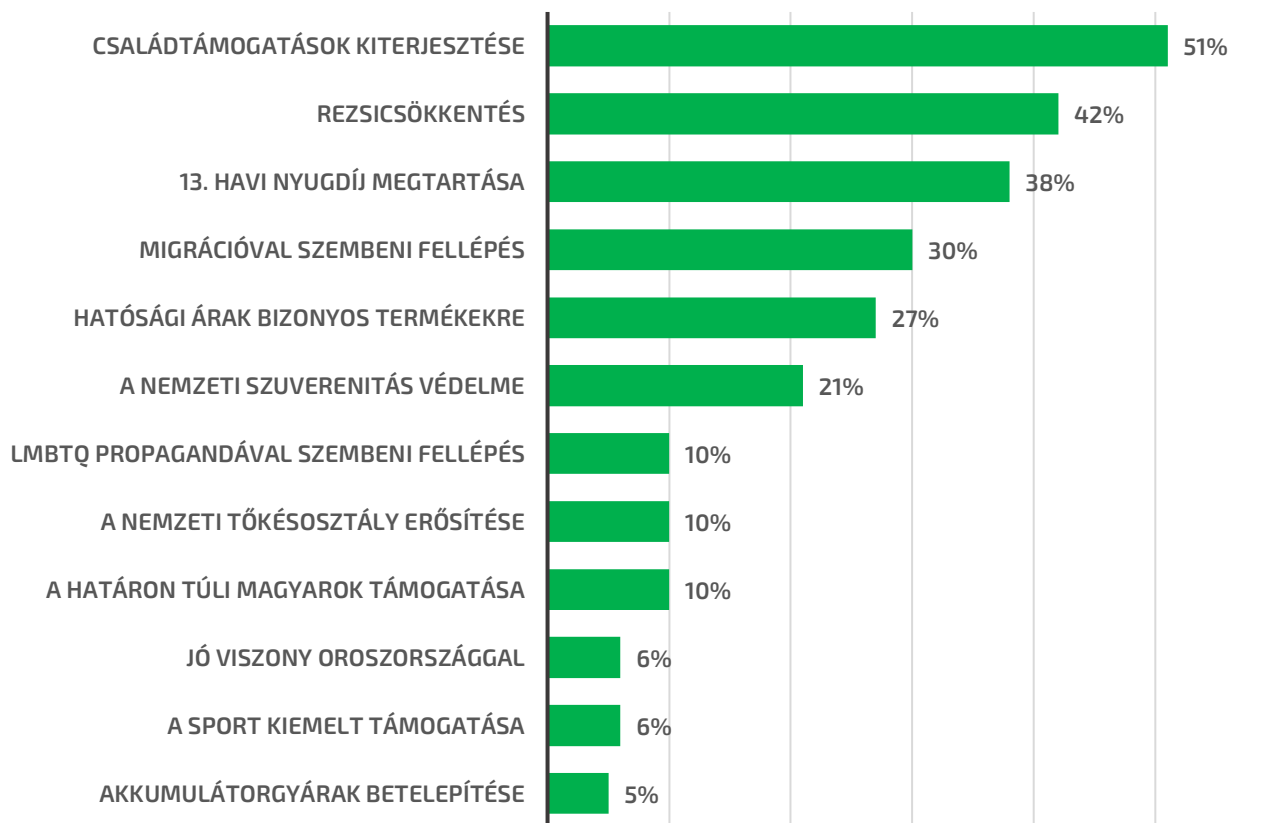
A legfontosabb politikai intézkedések kapcsán az egyes pártok szavazóbázisában nem látni éles különbségeket. A teljes népességhez hasonlóan a legfontosabb megtartandó intézkedések a fideszes válaszadók szerint a családtámogatások kiterjesztése (48%), a 13. havi nyugdíj megtartása (45%) és a rezsicsökkentés (43%). Az átlagosnál valamelyest fontosabb továbbá a kormánypárti résztvevők számára a migrációval szembeni fellépés (36%), a hatósági árak fenntartása (34%) és a nemzeti szuverenitás védelme (23%). Ezzel szemben a többi intézkedés kapcsán körükben sem magasabb az említők aránya: az úgynevezett LMBTQ propagandával szembeni fellépést 13% választotta, a nemzeti tőkésosztály erősítését és a határon túli magyarok támogatását pedig 12-12%. Szintén a prioritáslistájuk végén szerepel az akkumulátorgyárak telepítése, az Oroszországgal való jó viszony ápolása és a sport kiemelt támogatása (egyenként 10%) a fideszesek számára is.

Nagyon hasonló eredményeket láthatunk a Tisza-szimpatizánsok körében is (10. ábra). Számukra is a legfontosabb intézkedések közé a családtámogatások kiterjesztése (51%), a rezsicsökkentés (42%) és a 13. havi nyugdíj megtartása (38%) került. Előbbieket követi a migrációval szembeni fellépés (30%) és a hatósági árak fenntartása (27%), mint leggyakrabban említett politikai intézkedések. A nemzeti szuverenitás védelmét ötödük sorolja a legfontosabbak közé (21%), míg az LMBTQ-propagandával szembeni fellépést, a nemzeti tőkésosztály erősítését és a határon túli magyarok támogatását egyaránt tizedük választotta. A Tisza szimpatizánsai között a legkevésbé fontosnak vélt intézkedések közt pedig az Oroszországgal való kapcsolat fenntartása (6%), a sport kiemelt támogatása (6%) és az akkumulátorgyárak betelepítése szerepelt (5%).

A lakóhely típusa szerinti csoportokat vizsgálva kisebb eltérések megfigyelhetők, de összességében hasonló kép rajzolódik ki. A fővárosi válaszadók körében a legtöbbet említett intézkedés a rezsicsökkentés megtartása (47%), amit szorosan követ a családtámogatások kiterjesztése (45%) és a 13. havi nyugdíj megtartása (40%). Minden negyedik fővárosi válaszadó említette továbbá a hatósági árakat (25%) is. Számottevő még az említettség a migrációval szembeni fellépésnek (21%) és nemzeti szuverenitás védelmének (19%).

10. ábra

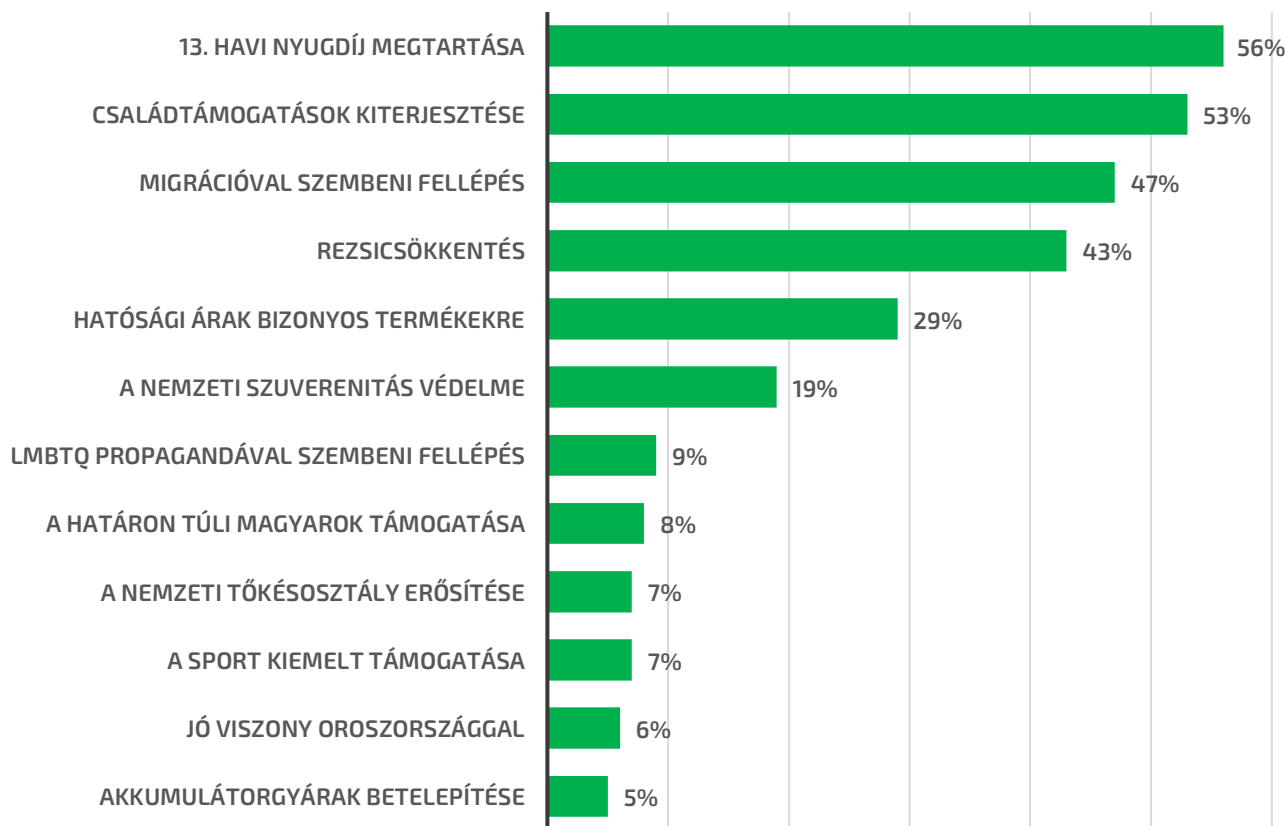
Ön szerint az alábbiak közül melyik az a három politikai intézkedés, amit egy következő kormánynak is folytatnia kellene? (Tisza Párt szavazói, %)



A megyeszékhelyen élők számára a 13. havi nyugdíj megtartása került a leginkább támogatott intézkedések elejére: az idős honfitársainkat célzó intézkedést 56% sorolta a három legfontosabb közé (11. ábra). Hasonló arányban választották a családpolitikai intézkedéseket a megyeszékhelyek lakosai (53%), amin túl a migrációval szembeni fellépés (47%) és a rezsicsökkentés (43%) számítanak a legtámogatottabb intézkedéseknek körükben is.

11. ábra

Ön szerint az alábbiak közül melyik az a három politikai intézkedés, amit egy következő kormánynak is folytatnia kellene? (Megyeszékhelyek lakói, %)



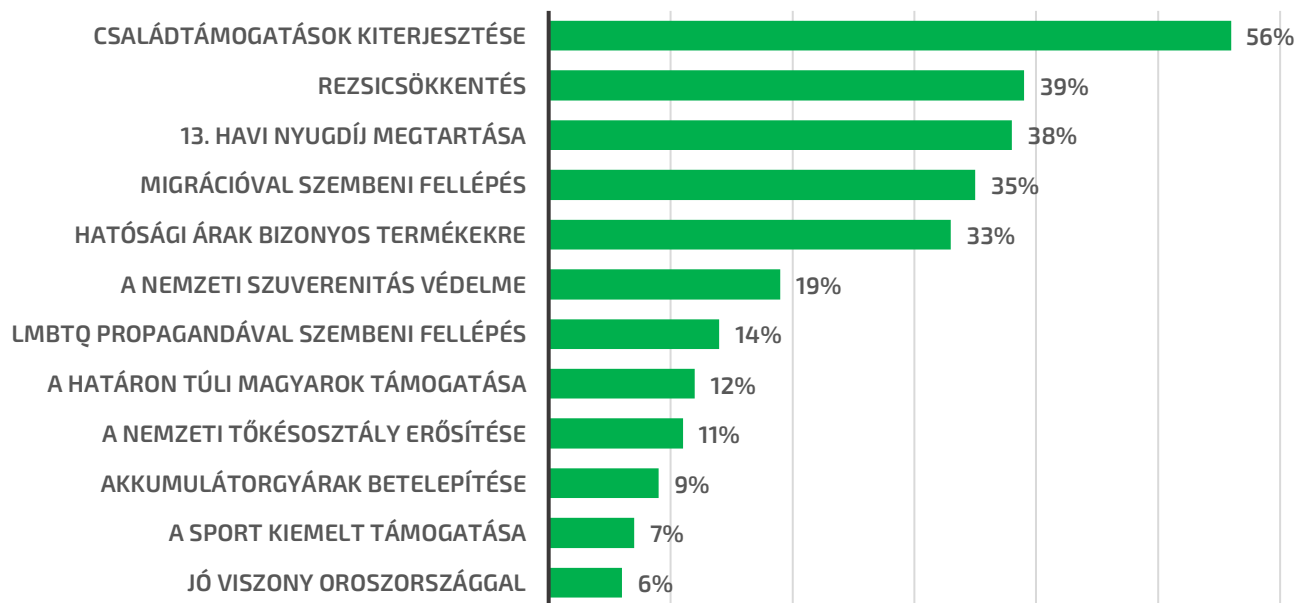
Kisvárosi megkérdezettjeink számára a legfontosabb megtartandó intézkedések között a családtámogatások kiterjesztése (49%), a 13. havi nyugdíj megtartása (41%) és a rezsicsökkentés (41%) szerepel. Szintén a fontosabb intézkedések közt gondolnak a migrációval szembeni fellépésre (31%) és a hatósági árakra (30%).

A kistélepülések lakosai körében rajzolódik ki a legkarakteresebben a családtámogatási politika támogatottsága: ezt az intézkedéscsomagot a községekben élők 56 százaléka sorolja a legfontosabb, folytatandó ügyek közé (12. ábra). A falvakban élők prioritáslistájának következő két pontja a rezsicsökkentés (39%) és a 13. havi nyugdíj megtartása (38%). Nem sokkal alacsonyabb említési aránnyal szerepel körükben továbbá a migrációval szembeni fellépés (35%) és a hatósági árazás gyakorlata is (33%).

Összességében az látható, hogy pártokon és településtípusokon átívelő egyetértés van abban, hogy az Orbán-kormány mely intézkedéseit kellene egy következő kormánynak megtartani. Ezek az intézkedések elsősorban a materiális juttatásokra helyezik a hangsúlyt, mint például a családtámogatási rendszer, a 13. havi nyugdíj és a rezsicsökkentés politikája. Valamivel alacsonyabb, de szintén jelentős a migrációs politikában képviselt kormányzati álláspont folytatását fontosnak tartók aránya is.

12. ábra

Ön szerint az alábbiak közül melyik az a három politikai intézkedés, amit egy következő kormánynak is folytatnia kellene? (Községek lakói, %)



2. Magyarország elmúlt másfél évtizedének megítélése

2.1. Az Orbán-kormány 15 évének általános megítélése

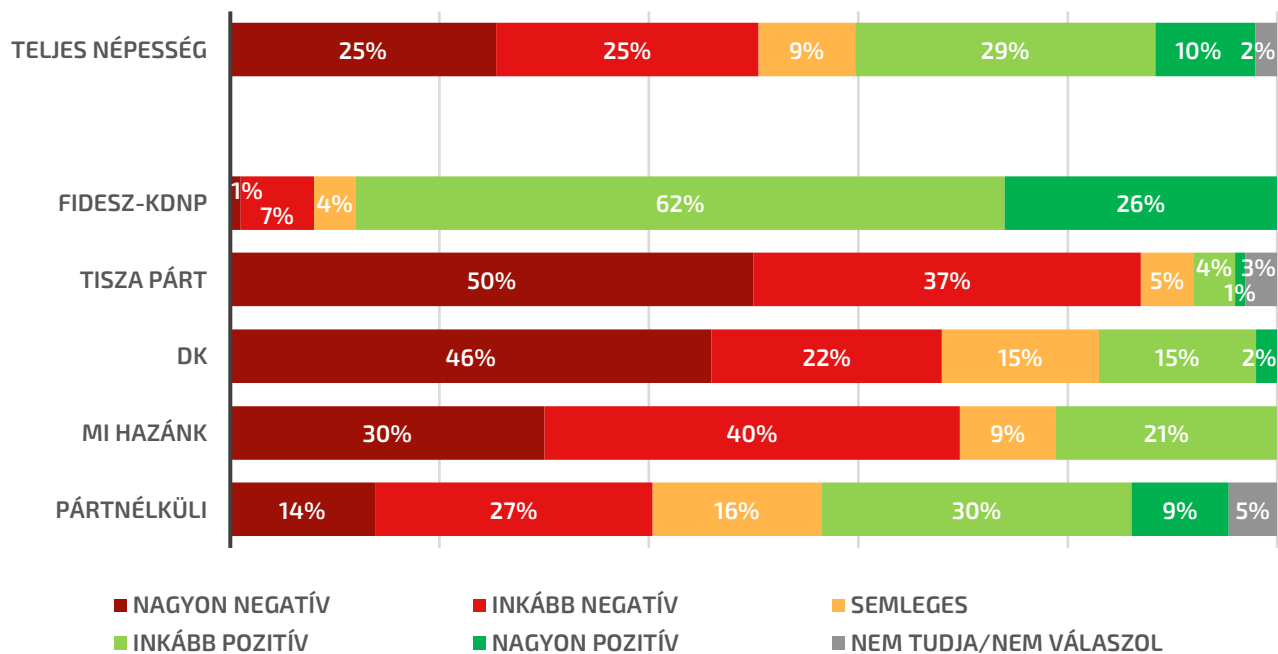
Kutatásunk következő részében arra kerestük a választ, hogyan ítéli meg a magyar társadalom összességében az Orbán-kormányok 2010 óta tartó időszakát. Arra voltunk kíváncsiak, hogy a válaszadók szerint ez a másfél évtized pozitív vagy negatív hatással volt-e Magyarország fejlődésére.

Az eredmények alapján a társadalom többsége inkább negatívan értékeli ezt az időszakot (*13. ábra*). A teljes népesség 50%-a szerint Orbán Viktor kormányzása negatív hatással volt Magyarország fejlődésére, míg csak 39% látja úgy, hogy az elmúlt másfél évtized pozitív hatással volt hazánkra.

A pártpreferencia szerinti bontás jelentős különbségeket mutat. A Fidesz szavazóinak elsőpró többsége (88%) szerint az Orbán Viktor által 2010 óta vezetett kormányzatok pozitív hatással voltak Magyarország fejlődésére. Ezzel szemben a Tisza Párt támogatói közül 87% véli úgy, hogy az Orbán-kormányok inkább visszavetették az ország előrehaladását. A DK szavazói valamivel megengedőbbek: 17%-uk értékeli pozitívan az elmúlt 15 évet, de körükben is kétharmadot meghaladó (68%) a negatívan vélekedők aránya. A Mi Hazánk szavazói körében is a túlnyomó többség (70%) kritikusan látja az elmúlt másfél évtizedet. A párt nélküli választók értékelése jóval kiegyensúlyozottabb: 41%-uk szerint negatív, 39%-uk szerint pozitív hatása volt az Orbán Viktor kormányzásának Magyarország fejlődésére.

13. ábra

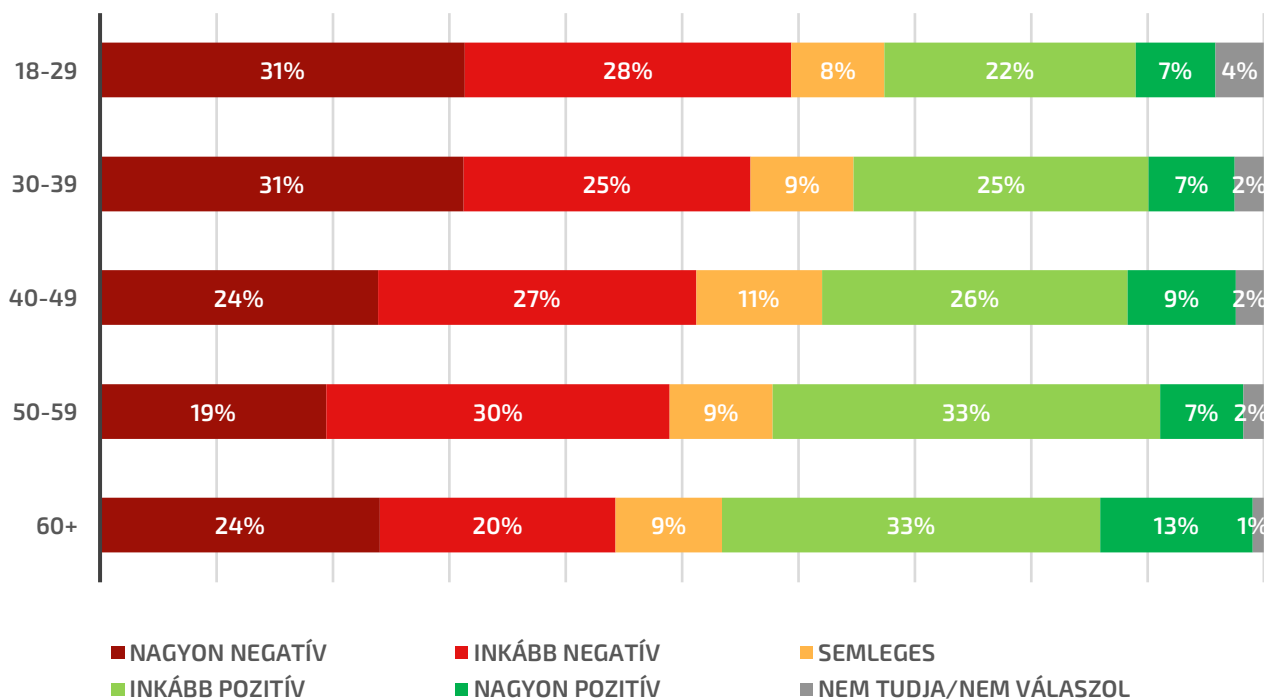
Mindent összevetve, Ön szerint Orbán Viktor 2010 óta tartó kormányzása pozitív vagy negatív hatással volt Magyarország fejlődésére?
(Összes megkérdezett, %)



Az adatok korcsoportok szerinti bontása erőteljes generációs törésvonalat rajzol ki (14. ábra). Egyedül a 60 év felettiek körében vannak nagyobb arányban (46%) azok, akik pozitív hatásúnak látják az Orbán-kormányok időszakát, mint akik negatívan (44%). Minden más korosztályban ezzel ellentétesek az eredmények: a fiatalabb válaszadók egyértelműen kritikusabbak. A 18–29 évesek körében például 59% véli úgy, hogy a kormányzat negatív irányba befolyásolta Magyarország fejlődését 2010 óta. A 30–39 évesek között ez az arány 56%, a 40–49 évesek között 51% és 50–59 éves korosztályban már csak 49%. Ez azt mutatja, hogy az idősebb korosztályokban egyre kevésbé negatív a kormányzat megítélése.

14. ábra

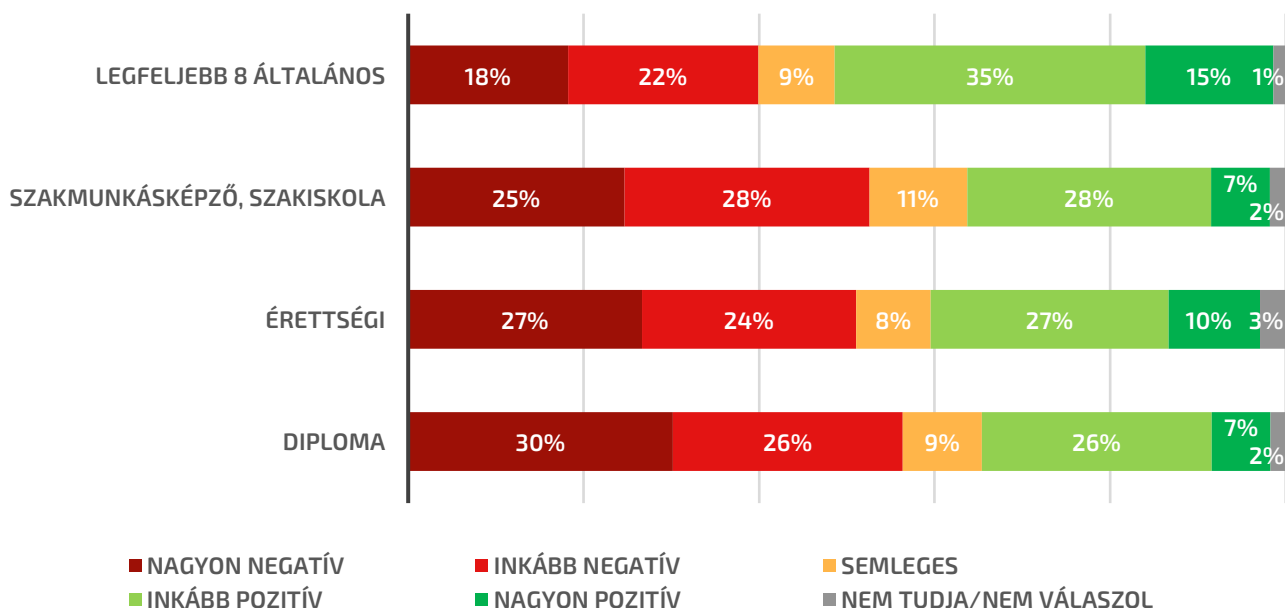
Mindent összevetve, Ön szerint Orbán Viktor 2010 óta tartó kormányzása pozitív vagy negatív hatással volt Magyarország fejlődésére?
(Összes megkérdezett, %)



Az eredmények iskolai végzettség szerinti bontása egyértelmű tendenciát mutat: a magasabb iskolai végzettségűek kritikusabbak az Orbán-kormányok megítélésében (15. ábra). A legfeljebb 8 osztályt végzettek körében csak 40% érzékelt negatív hatást (és körükben többségben vannak a pozitívan vélekedők), míg a diplomások körében ez az arány eléri az 56%-ot. Az érettségizettek, valamint a szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzettek véleménye e két véglet között helyezkedik el (53% és 51%), de mindhárom csoportban a negatív megítélés meghaladja az 50%-ot.

15. ábra

Mindent összevetve, Ön szerint Orbán Viktor 2010 óta tartó kormányzása pozitív vagy negatív hatással volt Magyarország fejlődésére?
(Összes megkérdezett, %)



Összességében tehát elmondható, hogy a magyar társadalom többsége szerint Orbán Viktor kormányzása 2010 óta inkább hátráltatta, mint elősegítette Magyarország fejlődését. Különösen erőteljesen jelenik meg ez a vélekedés a fiatalabb és magasabban képzett válaszadók körében. Ezzel szemben az idősebbek és az alacsonyabb iskolai végzettségűek körében nagyobb a pozitív véleménnyel rendelkezők aránya.

2.2. Az elmúlt 15 év főbb közpolitikai trendjei a magyar társadalom szerint

Ezt követően azt vizsgáltuk, hogyan értékeli a magyar társadalom az Orbán-kormányok elmúlt 15 évét huszonhárom kiemelt közpolitikai területen. A válaszadóknak azt kellett eldönteniük, hogy az adott területen javult, változatlan maradt, vagy romlott a helyzet az elmúlt másfél évtized során *(16. ábra)*.

Az eredmények alapján két terület emelkedik ki, ahol a társadalom relatív többsége javulást érzékelt: a családtámogatások és a magyar sport helyzete. A családok támogatása terén a megkérdezettek 42%-a szerint javult és 38% szerint romlott a helyzet. A sport esetében 41% érzékelt javulást, míg mindössze 28% gondolta úgy, hogy romlás történt. A kormányzat 15 éves teljesítményére ugyanakkor nem vet jó fényt, hogy a többi (21) közpolitikai területen a magyar társadalom nagyobb arányban érzékelt romlást, mint javulást.

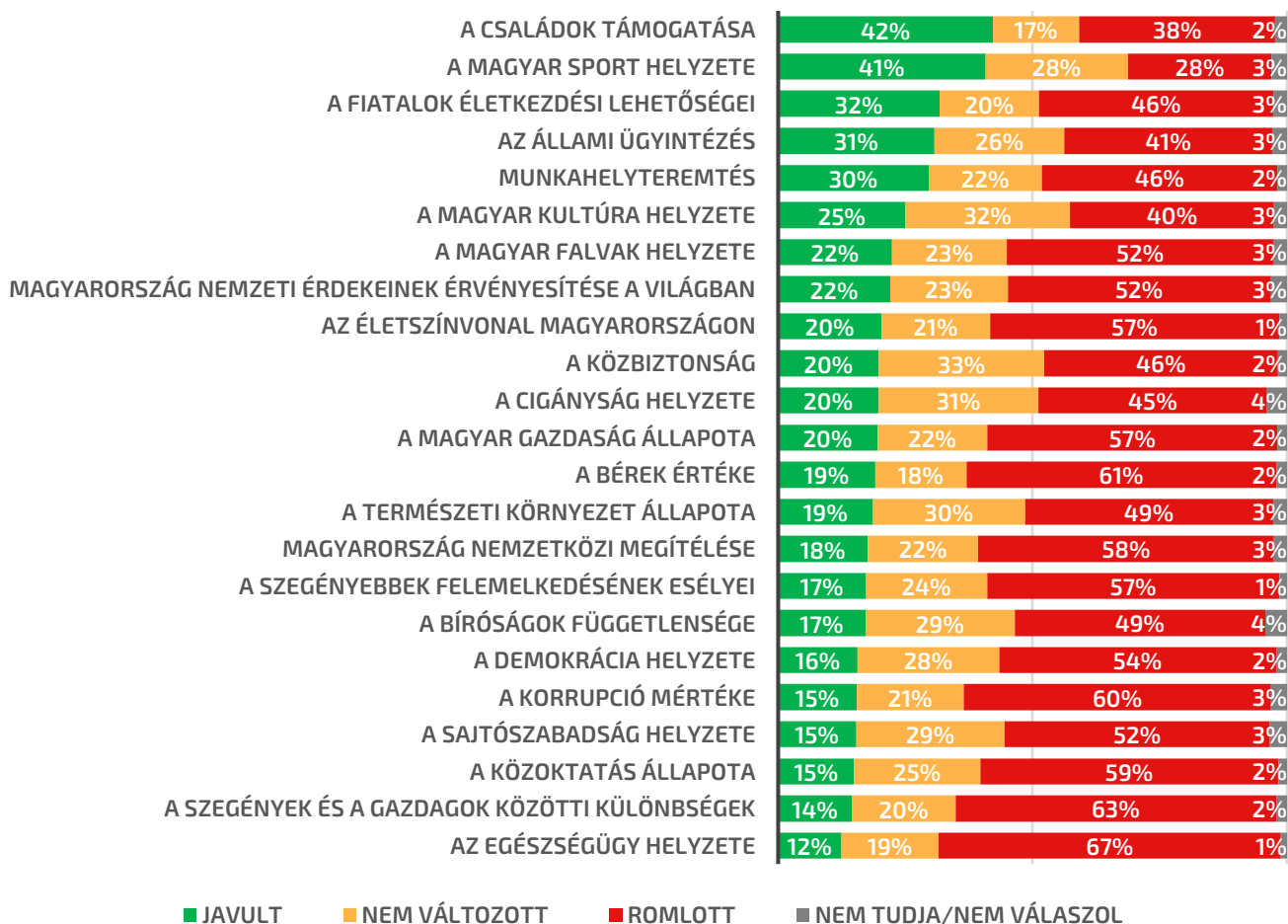
A családok és a sport helyzetén kívül hat olyan terület van, ahol a javulást és a változatlanságot érzékelők összesített aránya meghaladja a romlást tapasztalókéét. Ezeken a területeken a lakosság több mint fele szerint az Orbán-kormányok legalább nem rontottak a helyzeten — még ha a romlást érzékelők aránya itt is jelentős, minden esetben eléri vagy meghaladja a 40%-ot. A kultúra, valamint az állami ügyintézés területén például a társadalom 57%-a nem érzékelt romlást. A közbiztonság (53%), a munkahelyteremtés és a fiatalok életkezdési lehetőségei (egyenként 52%), valamint a cigányság helyzete (51%) esetében is többségben vannak azok, akik javulást vagy változatlanságot tapasztaltak. Érdekes módon a fiatalok életkezdési lehetőségeinek javulását nem a fiatalok, hanem az idősebb generáció látja kedvezőbbnek: míg a 60 év felettiek 40%-a szerint pozitív irányú változás történt ezen a téren, az érintettek, a 18–29 évesek körében ez az arány mindössze 24%.

Kiemelkedően megosztó a természeti környezet állapota: itt a válaszadók nagyjából fele (49%) szerint javult vagy nem változott a helyzet, míg ugyanilyen arányban romlást érzékelték (49%). Hasonló értékelést kapott a bíróságok függetlenségének kérdése: 49% romlást lát ezen a téren, míg mindössze 17% érzékelt javulást, és 29% szerint maradt változatlan a helyzet.

A fennmaradó tizenhárom területen a társadalom abszolút többsége romlásról számolt be, így ezeken a területeken az Orbán-kormányok teljesítményének megítélése kifejezetten negatív. Különösen kiemelkedik az egészségügy, mely az utolsó helyen végzett: a válaszadók kétharmada (67%) érzékelt visszaesést, miközben csupán 12% látott előrelépést. Hasonlóan kedvezőtlen a megítélés a társadalmi egyenlőtlenségek tekintetében: 63% szerint nőtt a szegények és gazdagok közötti szakadék, ami azt jelzi, hogy a többség úgy érzi, az ország egyenlőtlenebbé vált az elmúlt 15 évben. Ez az eredmény fontos alapot adhat az egyenlőtlenségekkel foglalkozó közpolitikai programoknak.

16. ábra

Ön szerint az elmúlt 15 évben javult, romlott vagy nem változott a helyzet Magyarországon a következő kérdésekben? (Összes megkérdezett, %)



Érdekes eredmény, hogy a magyar társadalom 61%-a szerint a bérek értéke romlott az elmúlt 15 évben, és mind-össze 19% gondolja úgy, hogy javult. Ez ellentétben áll a [KSH adataival](#), amelyek szerint – a 2012-es és a 2023-as

évet leszámítva – minden évben nőtt a reálkereset. Különösen jelentős volt a növekedés 2016 és 2019 között, amikor az éves reálbér-emelkedés átlagosan elérte a 8,4%-ot. 2024-ben pedig 9,2%-os reálkereset növekedést mértek.

Ebből az ellentmondásból két fontos következtetést lehet levonni. Egyrészt a bérek értékének megítélését erőteljesen befolyásolhatja a 2023-as reálbércsökkenés, valamint az azt követő megélhetési válság és gazdasági bizonytalanság. Emiatt a 2010-es évek jelentős reálkereset-növekedése mára jórészt háttérbe szorulhatott a kollektív emlékezetben. Másrészt az átlagos reálkereset-adatok nem tükrözik – a társadalom által is érzékelt – egyenlőtlenségek növekedését. Az átlag, mint mérőszám ugyanis elfedi, hogy a bérnövekedés egyenlőtlen lehet a különböző társadalmi rétegek között.

A magyar társadalom egyértelmű többsége romlást tapasztalt az elmúlt 15 évben a korrupció mértéke (60%), a közoktatás állapota (59%), Magyarország nemzetközi megítélése (58%), a szegényebb rétegek felemelkedési esélyei (57%), a gazdaság helyzete (57%), az életszínvonal (57%), a demokrácia működése (54%) és a sajtószabadság (52%) terén is.

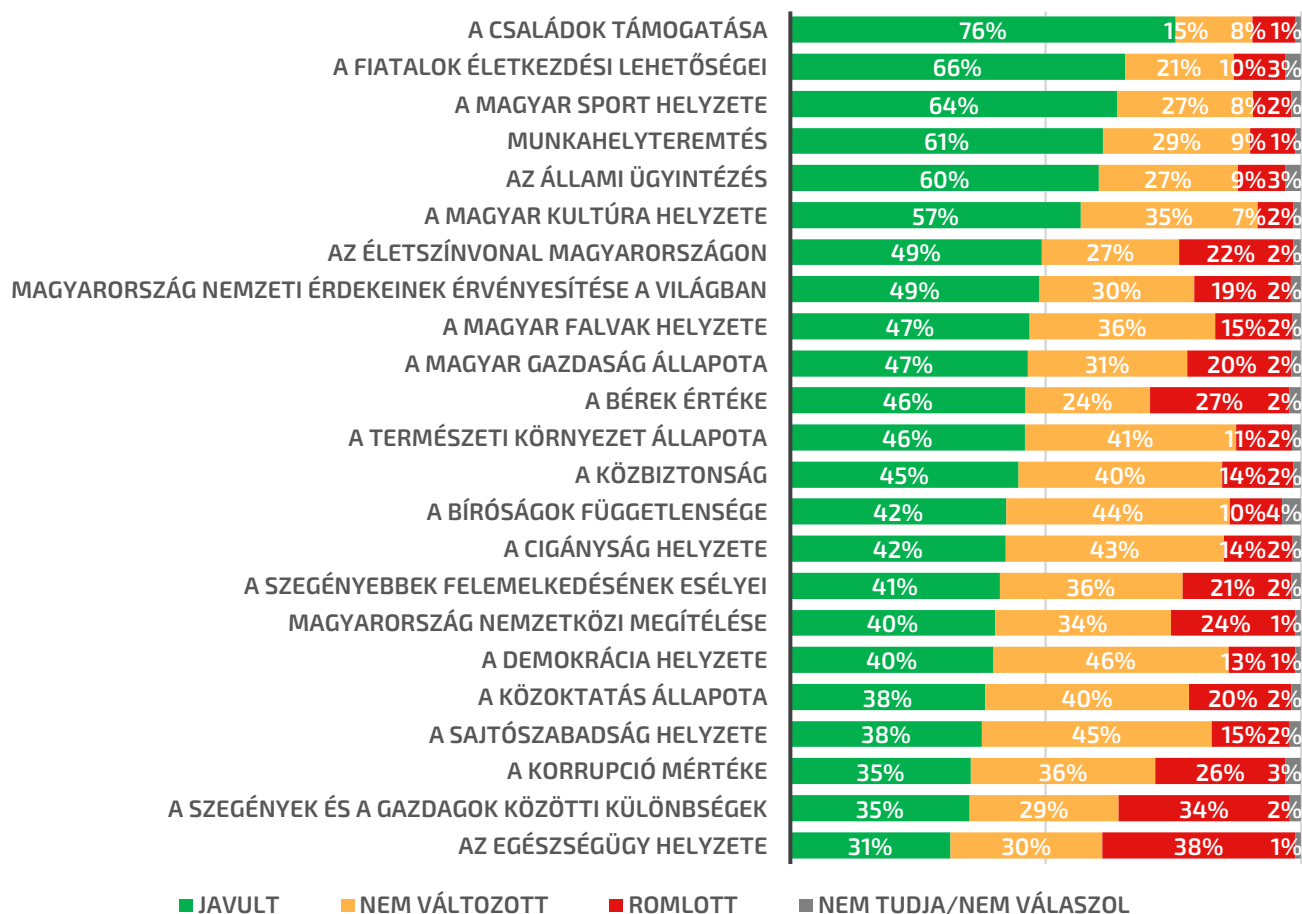
Külön figyelmet érdemel azonban, hogy két, a kormányzat által kiemelten kezelt területen is negatív a megítélés: a magyar falvak helyzete és Magyarország nemzeti érdekeinek érvényesítése esetében is 52%-os a romlást érzékelők aránya. Az előbbi különösen annak fényében érdekes, hogy a közelmúltban kormányzati szinten megnőtt a [falvak támogatásával](#) kapcsolatos kommunikáció. Az utóbbi pedig azért meglepő, mert a kormány rendszeresen mutatja be magát a nemzeti érdekek határozott képviselőjeként. Ezzel szemben a lakosság elsöprő többsége (75%) szerint az elmúlt másfél évtizedben nem javult Magyarország érdekérvényesítő képessége a nemzetközi porondon.

Az adatokat pártpreferencia szerinti bontásban is elemeztük, és az eredmények egyértelműen rámutatnak arra, hogy a kormánypárti szavazók, a Tisza Párt támogatói, valamint a párt nélküli választók között jelentős különbségek mutatkoznak a valóságérzékelésben.

A kormánypárti szavazók – nem meglepő módon – lényegesen pozitívabban értékelik az elmúlt 15 év teljesítményét a vizsgált 23 területen (*17. ábra*). A legnagyobb arányban a családok támogatásával kapcsolatban érzékelték javulást (76%), ezt követi a fiatalok életkezdési lehetősége (66%), a magyar sport helyzete (64%), a munkahelyteremtés (61%), az állami ügyintézés (60%) és a magyar kultúra helyzete (57%). Az életszínvonal és Magyarország nemzetközi megítélésének értékelése terén már jóval megosztottabb a helyzet: bár a kormánypártiak 49%-a javulást érzékelt ezeken a területeken, ugyanilyen arányban vannak azok is, akik szerint nem történt javulás. A további területeken pedig még a kormánypárti szavazók többsége sem érez javulást. Az egészségügy a legkritikusabban megítélt terület a kormánypártiak körében is: 38%-uk szerint romlott az ágazat állapota, és csak 31% szerint javult. Jelentősnek mondható a negatív értékelés aránya továbbá a szegények és gazdagok közötti különbségek (34%), a bérek értéke (27%) és a korrupció mértéke (26%) kapcsán is.

17. ábra

Ön szerint az elmúlt 15 évben javult, romlott vagy nem változott a helyzet Magyarországon a következő kérdésekben? (Kormánypárti szavazók, %)

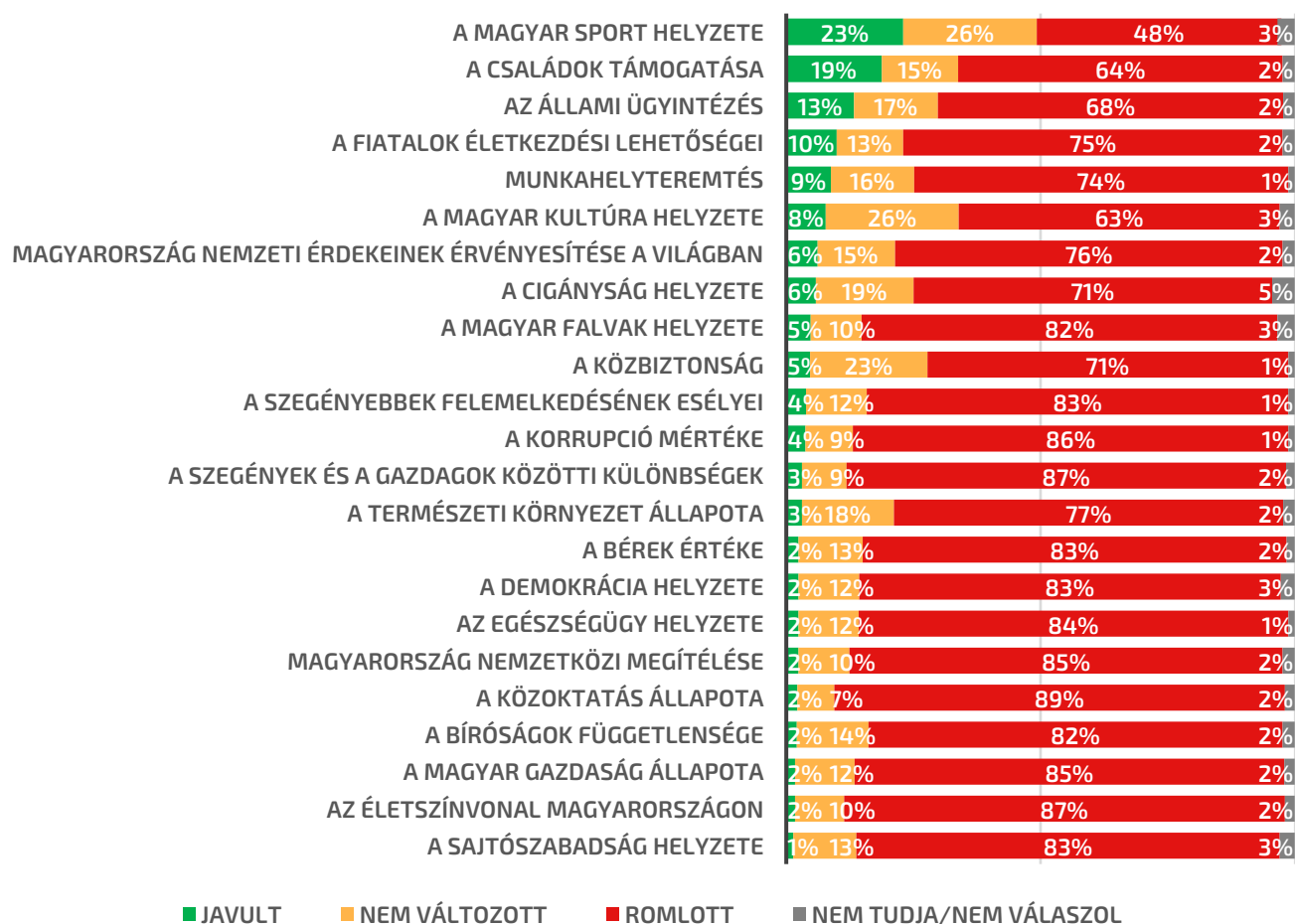


Ezzel szemben a Tisza Párt szavazói körében teljesen borúlátó kép rajzolódik ki. A 23 vizsgált közpolitikai terület közül 20 esetében legalább kétharmados többségben vannak azok, akik romlást érzékelnek (18. ábra). Egyedül a sport esetében 50% alatti a romlást érzékelők aránya (48%), és itt található a legmagasabb pozitív értékelés is (23%). A család-

támogatás területén is kedvezőtlen a megítélés: csak 19% szerint történt előrelépés, míg 64% szerint romlott a helyzet. A szavazók kétharmada alatt marad az aránya a romlást tapasztalóknak a magyar kultúra területén is (63%).

18. ábra

Ön szerint az elmúlt 15 évben javult, romlott vagy nem változott a helyzet Magyarországon a következő kérdésekben? (Tisza Párt szavazói, %)



A Tisza Párt szavazói körében nem az egészségügy (84%), hanem a közoktatás állapotának területén vannak a legnagyobb többségben a romlást érzékelők (89%). Emellett nagyon magas a romlásról beszámoló aránya az életszínvonal (87%), az egyenlőtlenségek (87%), a korrupció (86%), Magyarország nemzetközi megítélése (85%) és a gazdaság állapota (85%) tekintetében is.

A legnagyobb különbség a kormánypártok és a Tisza Párt szavazói között a családtámogatás megítélésében mutatkozik: a kormánypárti szavazók 57 százalékponttal nagyobb arányban érzékelnek javulást, mint a Tisza szimpatizánsai. A második legnagyobb különbség a javulást választók között a fiatalok életkezdési lehetőségei kapcsán mérhető, 56 százalékponttal nagyobb azok aránya a kormánypártiak között, akik javulást érzékelnek. A romlást tapasztalók esetében pedig a bíróságok függetlensége (71 százalékpontos különbség) és a demokrácia állapota (70 százalékpontos különbség) terén látható a legnagyobb eltérés a két tábor között. E területeken természetesen a Tisza szavazói érzékelnek romlást jelentősen magasabb arányban.

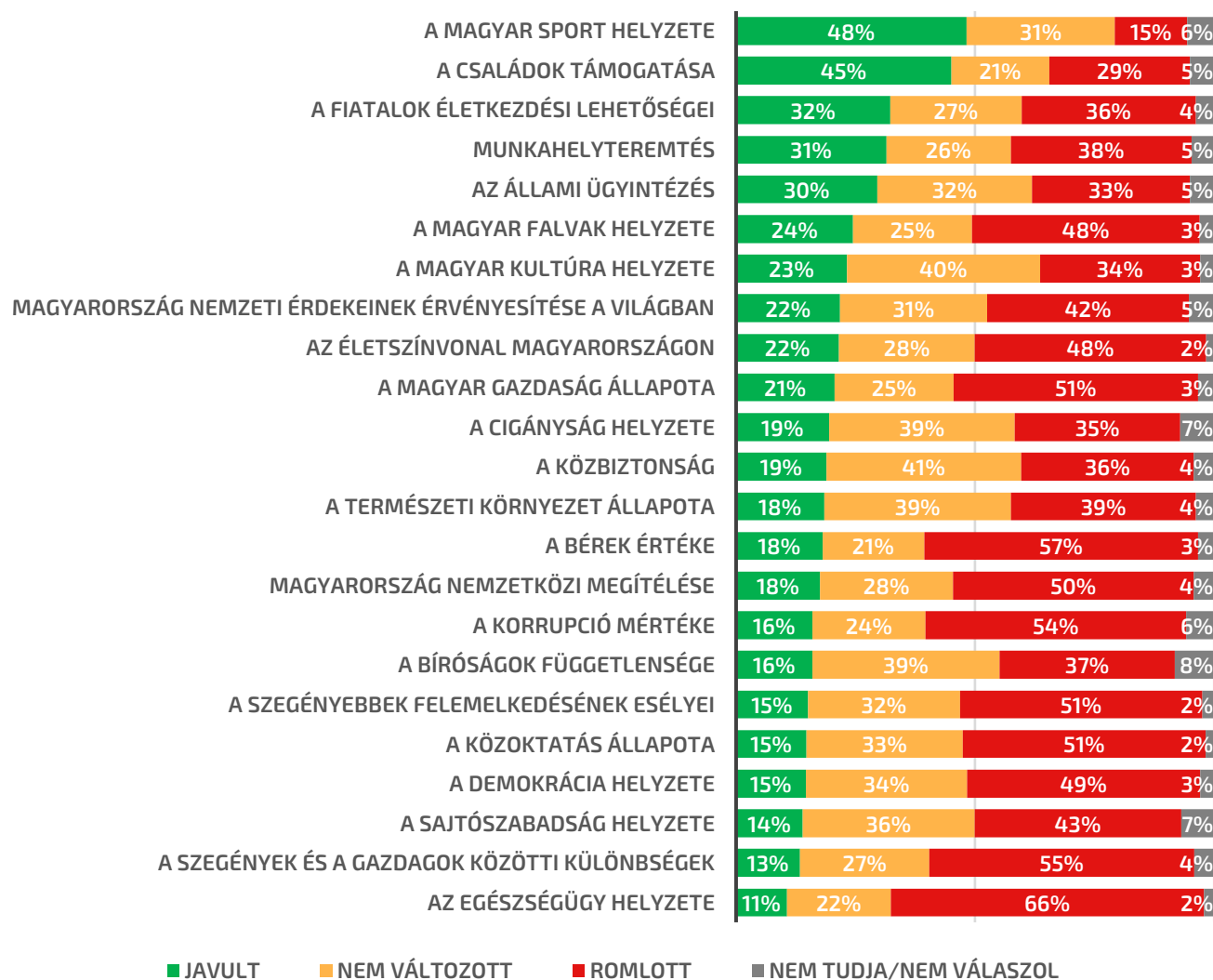
A párt nélküli választók megítélése a kormánypártiak és a Tisza Párt eredménye közé esik, de közelebb a Tisza szavazóinak véleményéhez (19. ábra). A párt nélküliek a teljes népességhez hasonlóan legnagyobb arányban a sport (48%) és a családtámogatás (45%) terén érzékelnek előrelépést. Ezzel szemben csupán 11%-uk lát javulást az egészségügy, és mindössze 13%-uk a szegények és gazdagok közötti különbségek területén. A párt nélküliek a legnagyobb arányban az egészségügy (66%), a bérek értéke (57%), és a szegények és gazdagok közötti különbségek (55%) területén érzékelnek romlást.

A kormánypárt számára nehézséget jelenthet, hogy a párt nélküliek számos területen kevésbé érzékelnek pozitív változásokat, mint a Fidesz–KDNP szavazói. A legnagyobb eltérés a kultúra helyzetének megítélésében mutatkozik: ezen a téren 34 százalékponttal kevesebben érzékelnek javulást a párt nélküliek körében. Ezt követi a fiatalok életkezdési lehetőségeinek megítélése, ahol 33 százalékpontos az eltérés a kormánypártiak javára. Ugyanakkor a Tisza Párt szavazóihoz képest a párt nélküliek bizonyos területeken kevésbé érzékelnek romlást. A legnagyobb különbség a bíróságok függetlenségének megítélésében látható: itt 45 százalékponttal kisebb arányban számolnak be romlásról, míg a sajtószabadság esetében ez az eltérés 40 százalékpont.

Az adatokat településtípus szerinti bontásban is megvizsgáltuk. Elemzésünkben minden esetben kiemeltük azt a három területet, ahol a válaszadók a legnagyobb arányban érzékeltek javulást, illetve romlást, valamint külön figyelmet fordítottunk a különböző településtípusok közötti eltérésekre.

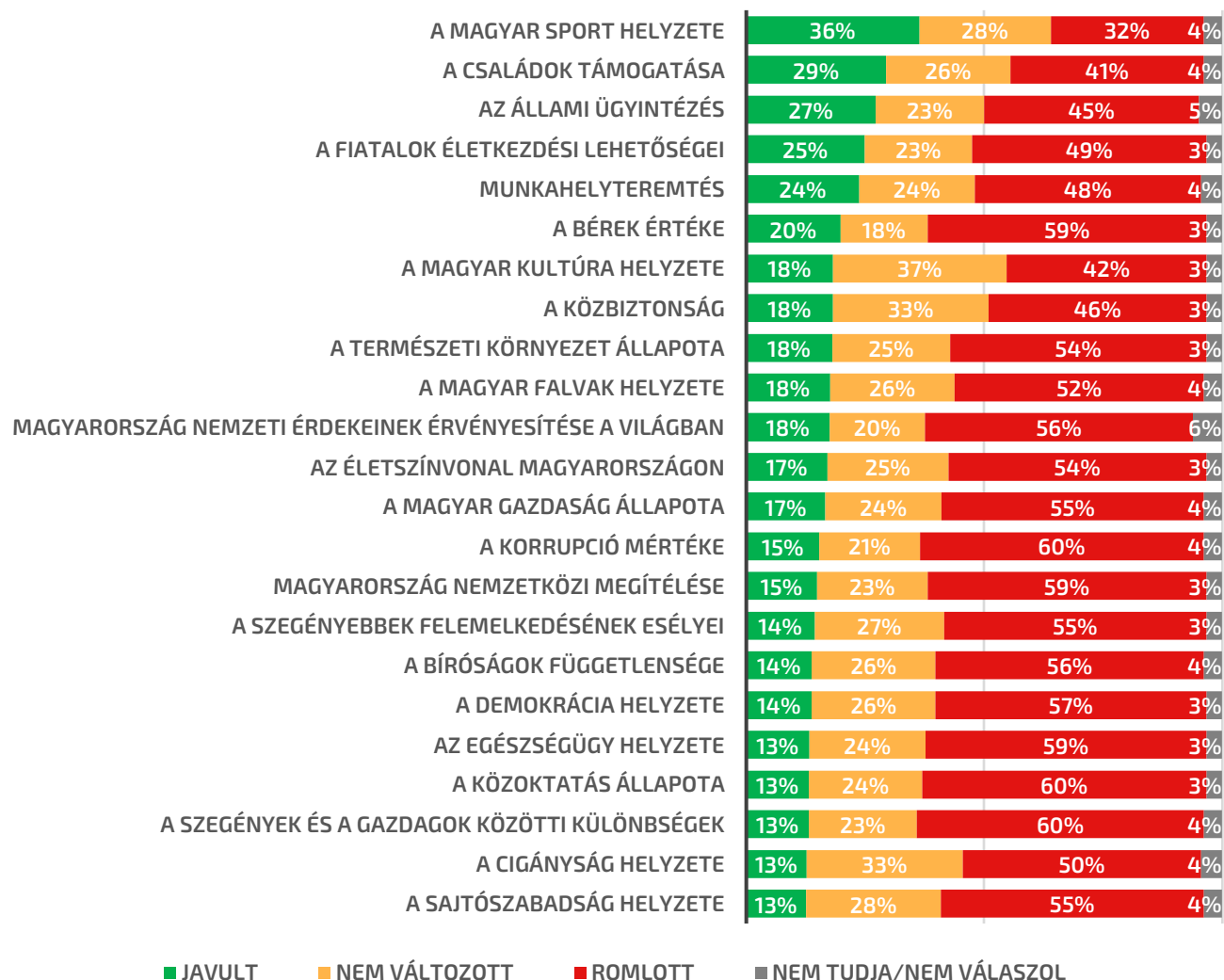
19. ábra

Ön szerint az elmúlt 15 évben javult, romlott vagy nem változott a helyzet Magyarországon a következő kérdésekben? (Párt nélküliek, %)



20. ábra

Ön szerint az elmúlt 15 évben javult, romlott vagy nem változott a helyzet Magyarországon a következő kérdésekben? (Fővárosi lakosok, %)

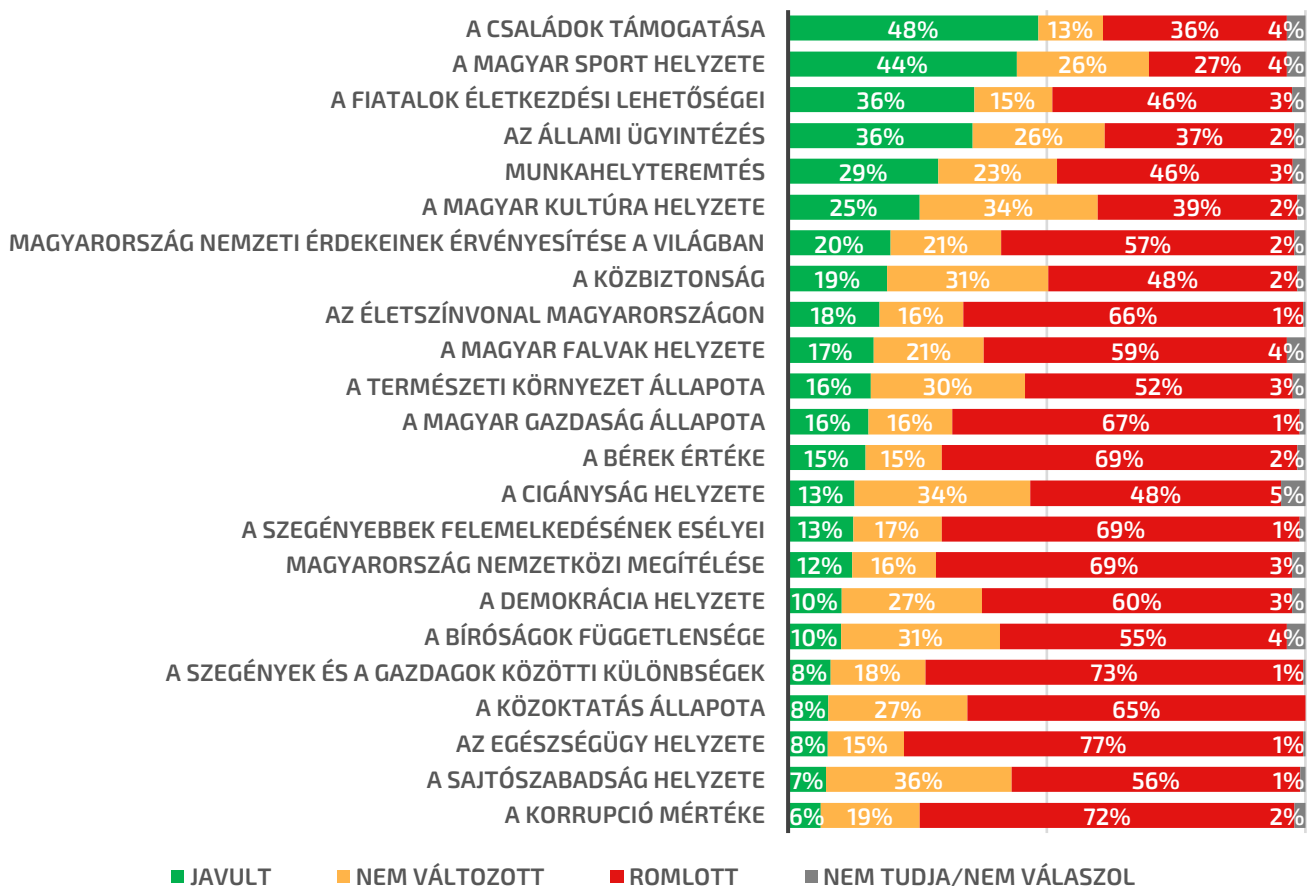


A fővárosiak a sport kivételével minden vizsgált területen nagyobb arányban érzékeltek romlást, mint javulást, ami arra utal, hogy Budapest lakói összességében kifejezetten negatívan értékelik az elmúlt 15 évet (20. ábra). A leginkább javulónak ítélt terület a magyar sport helyzete (36%), a családok támogatása (27%) és az állami ügyintézés (27%). Ez utóbbi a főváros sajátossága, mert a teljes népességben ezt megelőzi a fiatalok életkezdési lehetősége. További öt olyan terület van, ahol a romlást érzékelők aránya 50% alatt marad: a fiatalok életkezdési lehetőségei (49%), a munkahelyteremtés (48%), a közbiztonság (46%), az állami ügyintézés (45%) és a magyar kultúra helyzete (42%). A fennmaradó területeken azonban a fővárosiak, több mint fele romlást tapasztalt, legnagyobb arányban a szegények és gazdagok közötti különbségek (60%), a közoktatás állapota (60%) és a korrupció mértéke (60%) kapcsán.

A megyeszékhelyeken élők körében hasonló, de néhány szempontból még negatívabb kép rajzolódik ki (21. ábra). A megyeszékhelyen lakók a legnagyobb arányban a családok támogatásában (48%), a magyar sport helyzetében (44%) és a fiatalok életkezdési lehetőségeiben (36%) érzékeltek javulást, ami megegyezik a teljes népesség legpozitívabban megítélt területeivel. Az egészségügy helyzete kapta a legrosszabb értékelést, a válaszadók 77%-a szerint romlott ezen a téren a helyzet. Ezt követi a szegények és gazdagok közötti különbségek megítélése (73%), valamint a korrupció (72%). A megyeszékhelyeken hét olyan terület is van, ahol a romlást érzékelők aránya meghaladja a kétharmados arányt – ilyen mértékű negatív megítélés Budapesten egyik esetben sem fordult elő. A korábban említetteken kívül még négy területen lépte túl a kétharmados arányt a romlást tapasztalók köre: a szegényebbek felemelkedésének esélyei (69%), Magyarország nemzetközi megítélése (69%), a bérek értéke (69%) és a magyar gazdaság állapota (67%).

21. ábra

Ön szerint az elmúlt 15 évben javult, romlott vagy nem változott a helyzet Magyarországon a következő kérdésekben? (Megyeszékhelyek lakói, %)

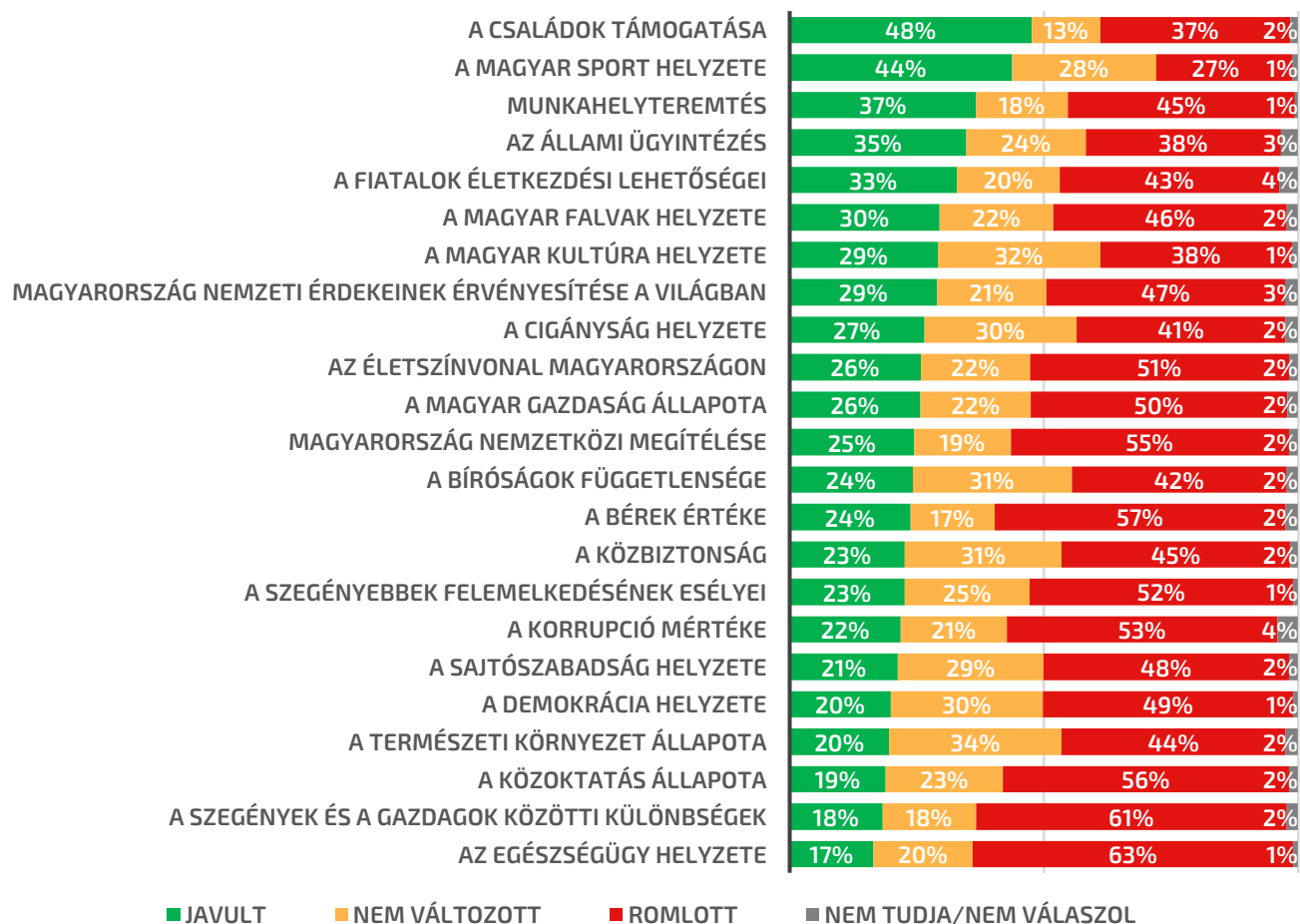


A kisvárosok lakói a családok támogatása (48%), a magyar sport helyzete (44%) és a munkahelyteremtés (37%) területén érzékelték leginkább javulást (22. ábra). Ez utóbbi itt jelenik meg először a három legpozitívabban megítélt terület között, ami eltér a többi településtípus és a teljes népesség értékelésétől. A legnagyobb arányban romlást

a kisvárosiak is az egészségügy (63%), a szegények és gazdagok közötti különbségek (61%) és a bérek értéke (57%) kapcsán érzékelték, ami összhangban van az országos trendekkel.

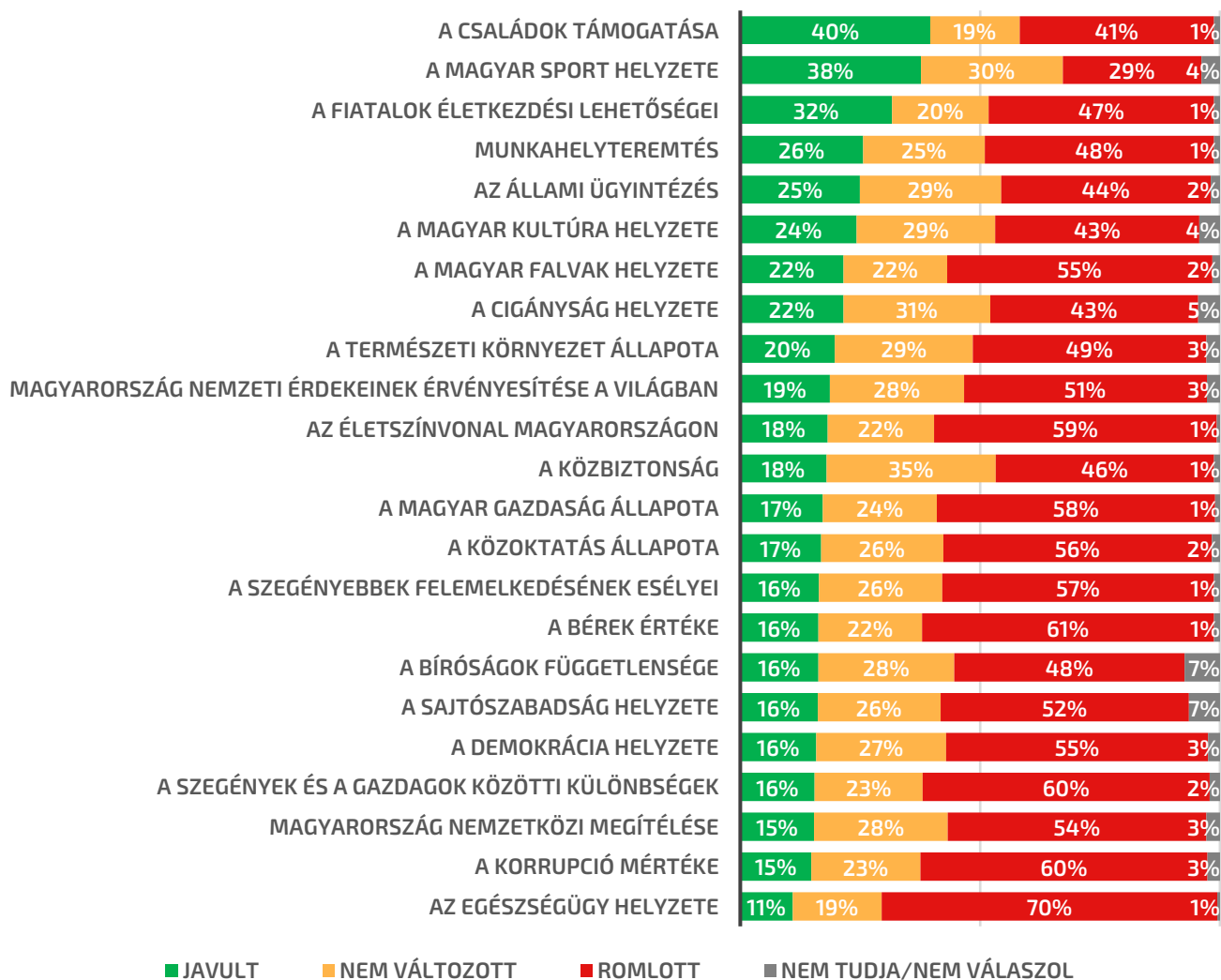
22. ábra

Ön szerint az elmúlt 15 évben javult, romlott vagy nem változott a helyzet Magyarországon a következő kérdésekben? (Városok lakói, %)



23. ábra

Ön szerint az elmúlt 15 évben javult, romlott vagy nem változott a helyzet Magyarországon a következő kérdésekben? (Községek lakói, %)



A községek lakói körében a három legpozitívabban megítélt terület a családok támogatása (40%), a magyar sport (38%) és a fiatalok életkezdési lehetőségei (32%) voltak (23. ábra). Ezek azok a területek, amelyeken a kormánypárti szavazók is a legmagasabb arányban érzékelték javulást – igaz, sokkal nagyobb mértékben. A romlást tapasztalók aránya a községekben is az egészségügy területén a legmagasabb (70%), ezt követi a bérek értéke (61%), majd holtversenyben a korrupció és a szegények és gazdagok közötti különbségek (egyenként 60%). Érdeemes megemlíteni, hogy a kormányzati kommunikációban hangsúlyosan jelen lévő falutámogatási törekvések ellenére a magyar falvak helyzetét a községben élők mindössze 22%-a látja javulónak, miközben 55%-uk szerint romlott a falvak állapota az elmúlt 15 évben.

Összességében elmondható, hogy a magyar társadalom többsége negatívan ítéli meg az elmúlt másfél évtized kormányzati teljesítményét, ami komoly kihívást jelent a kormánypártok számára. Elemzésünk arra mutat rá, hogy a magyar társadalom a vizsgált huszonhárom közpolitikai terület közül leginkább a családtámogatás és a magyar sport helyzetében érzékelt javulást – pártpreferenciától és településtípustól függetlenül. Ez a két terület tehát az elmúlt 15 év legsikeresebbnek tartott kormányzati teljesítményei közé sorolható. Ezzel szemben az egészségügy helyzete, a szegények és gazdagok közötti különbségek növekedése, valamint a bérek értékének romlása tekinthető a társadalom szemében az elmúlt 15 év legkritikusabb területeinek. Bár minden településtípusban a legtöbb kérdésben a többség romlást tapasztal, ez a tendencia különösen erősen jelenik meg a fővárosiak és a megyeszékhelyeken élők körében. Ráadásul bizonyos területeken a megyeszékhelyek lakói még a fővárosiaknál is nagyobb arányban érzékelnek negatív változásokat, ami jól illusztrálja, hogy az Orbán-kormányval szembeni elégedetlenség nem Budapest-specifikus, hanem jóval szélesebb társadalmi bázissal bír.

2.3. Közpolitikai kulcsterületek politikai bontásban

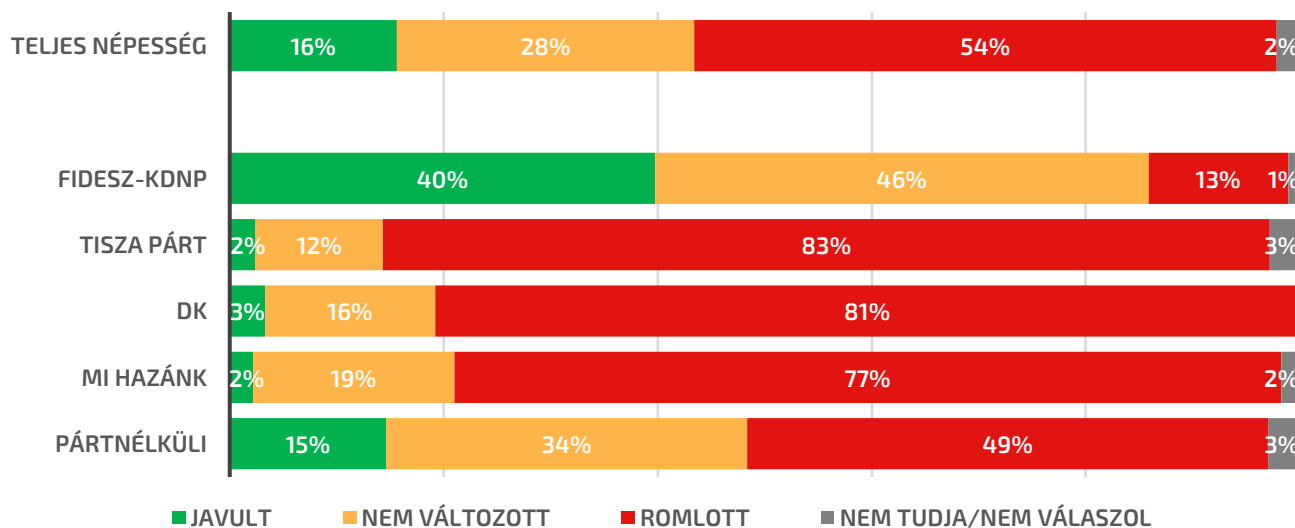
Kutatásunkban hat, kiemelten fontos közpolitikai területet részletesen is elemeztünk pártpreferencia szerinti bontásban.

A demokrácia helyzete

Az első vizsgált terület a demokrácia helyzete (24. ábra). Míg a kormánypártok szavazóinak 40%-a szerint javult a demokrácia állapota, addig a Tisza Párt támogatói közül mindössze 2%, a DK szimpatizánsai közül 3%, a Mi Hazánk hívei közül pedig csak 2% vélekedik így. Az ellenzéki választók körében elsöprő többség érzel romlást (77%-83%), és a párt nélküliek közel fele (49%) is negatív irányú változásról számolt be. Ezzel szemben a Fidesz szavazóinak csupán 13%-a látja úgy, hogy romlott volna a demokrácia helyzete. Ez az éles kontraszt jól mutatja a társadalom mély polarizáltságát. A demokrácia helyzetét a diplomások látják a legkritikusabban: 59%-uk szerint romlott az elmúlt 15 évben, míg a legfeljebb 8 általánost végzetek körében ez az arány jóval alacsonyabb, mindössze 45%.

24. ábra

A demokrácia helyzete (Összes megkérdezett, %)

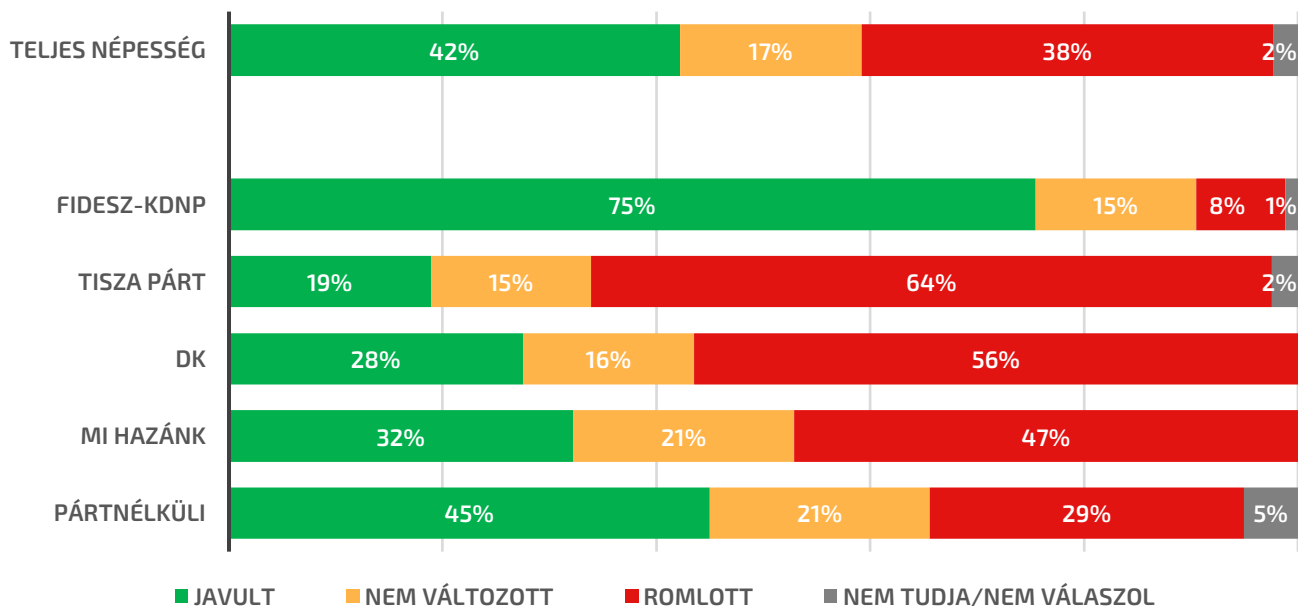


A családok támogatása

A második vizsgált közpolitikai téma a családok támogatása volt, amely a teljes népesség körében a legpozitívabban értékelt terület: 42% érzékelt javulást, bár 38% itt is romlásról számolt be (25. ábra). A pártpreferenciák szerinti eltérések ezen a területen is markánsak: a kormánypárt támogatóinak háromnegyede (75%) érzékel javulást, míg a Tisza Párt szavazóinak kevesebb mint ötöde (19%). Ennél valamivel megengedőbbek a DK szimpatizánsai (28%), illetve a Mi Hazánk támogatói (32%). A párt nélküliek közül 45% lát előrelépést, ez azonban még így is 30 százalékponttal elmarad a kormánypártiak értékelésétől. A családtámogatás javulását legkevésbé a budapestiek érzékelik: csupán 29%-uk szerint történt előrelépés ezen a területen. Ez az arány jelentősen elmarad a teljes népesség 42%-os átlagától, valamint a megyeszékhelyeken és kisvárosokban mért 48%-tól, illetve a falvakban tapasztalt 40%-tól.

25. ábra

A családok támogatása (Összes megkérdezett, %)

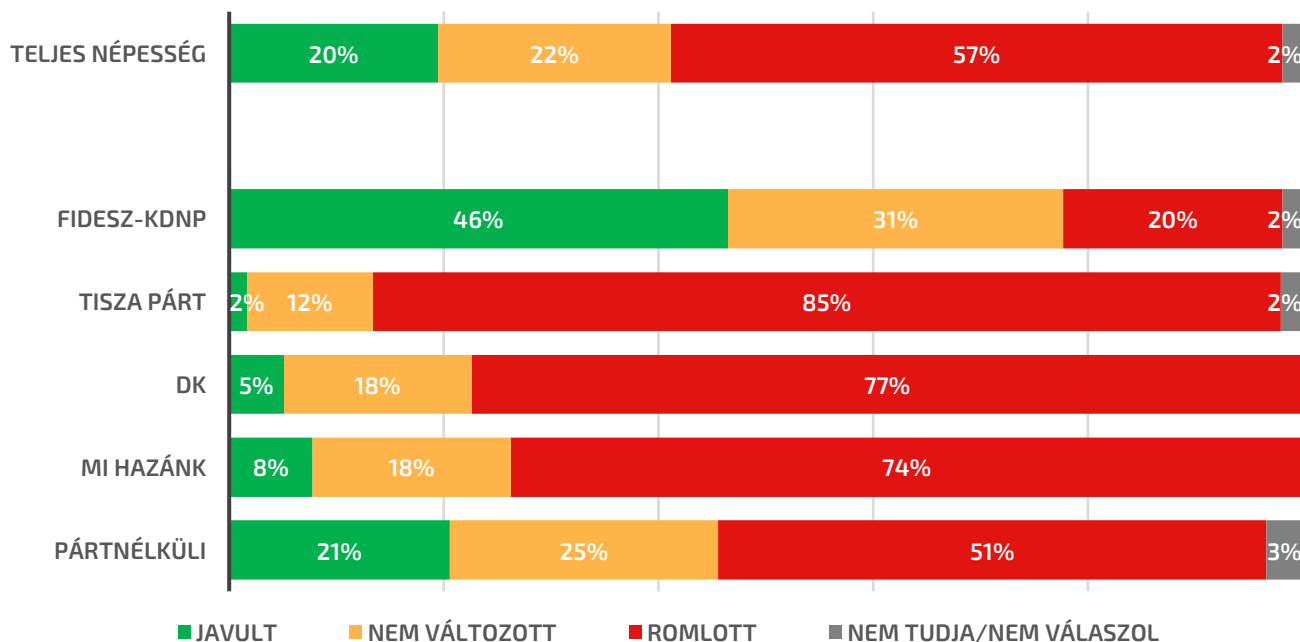


A gazdaság állapota

A harmadik terület a magyar gazdaság állapotának megítélése, amely a pártpolitikai viták egyik központi témája (26. ábra). A kormánypárti szavazók 46%-a érzékelt javulást, miközben 20%-uk szerint romlott a helyzet. Ezzel szemben a Tisza Párt szavazóinak mindössze 2%-a látott pozitív változást, a DK szavazóinak 5%-a, míg a Mi Hazánk támogatói közül 8% vélekedik így (miközben minden ellenzéki tábor legalább háromnegyede romlásról számol be). A párt nélküliek többsége szintén kritikus: 51%-uk negatívan ítéli meg a gazdaság állapotának elmúlt 15 évben történő változását, ami szűkítheti a kormány politikai mozgásterét ebben a választói csoportban. A magyar gazdaság helyzetének javulását 15 éves távlatban leginkább a kisvárosiak érzékelik (26%), míg legkevésbé a megyeszékhelyeken élők (16%).

26. ábra

A magyar gazdaság állapota (Összes megkérdezett, %)

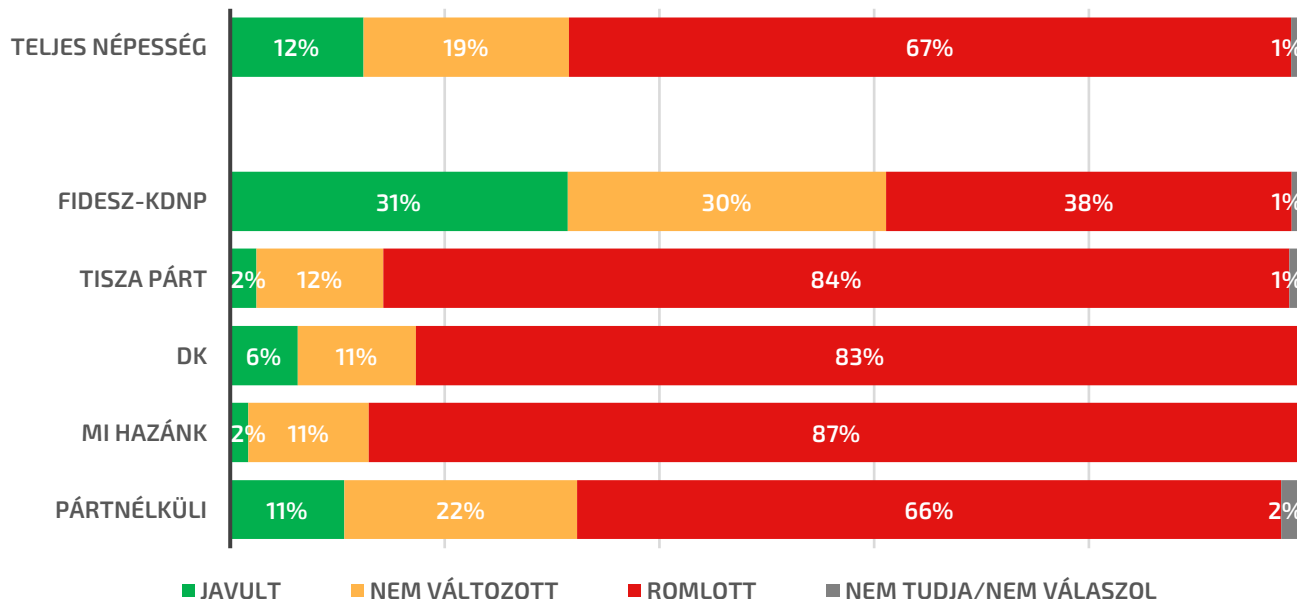


Az egészségügy helyzete

A negyedik terület az egészségügy helyzete volt, ahol a teljes népesség körében a legnagyobb arányban (67%) számoltak be romlásról az elmúlt 15 évben (27. ábra). Ezen a területen kisebbek a pártok közötti különbségek. Még a kormánypártiak relatív többsége (38%) szerint is romlott az egészségügy állapota. Az ellenzéki pártok szavazóinál jóval magasabbak ezek az arányok: a Tisza Párt támogatóinak 84%-a, a DK szavazóinak 83%-a, a Mi Hazánk híveinek pedig 87%-a tapasztalt visszaesést. A párt nélküliek körében is jelentős, 66%-os a romlást érzékelők aránya. Az egészségügy helyzetének romlását a településtípusok között leginkább a megyeszékhelyeken élők érzékelték (77%), míg a budapestiek körében ez az arány alacsonyabb (59%). Ennek egyik lehetséges oka, hogy a fővárosban nagyobb arányban van lehetőség a magánegészségügyi szolgáltatások igénybevételére, ami csökkentheti a negatív tapasztalatokat.

27. ábra

Az egészségügy helyzete (Összes megkérdezett, %)

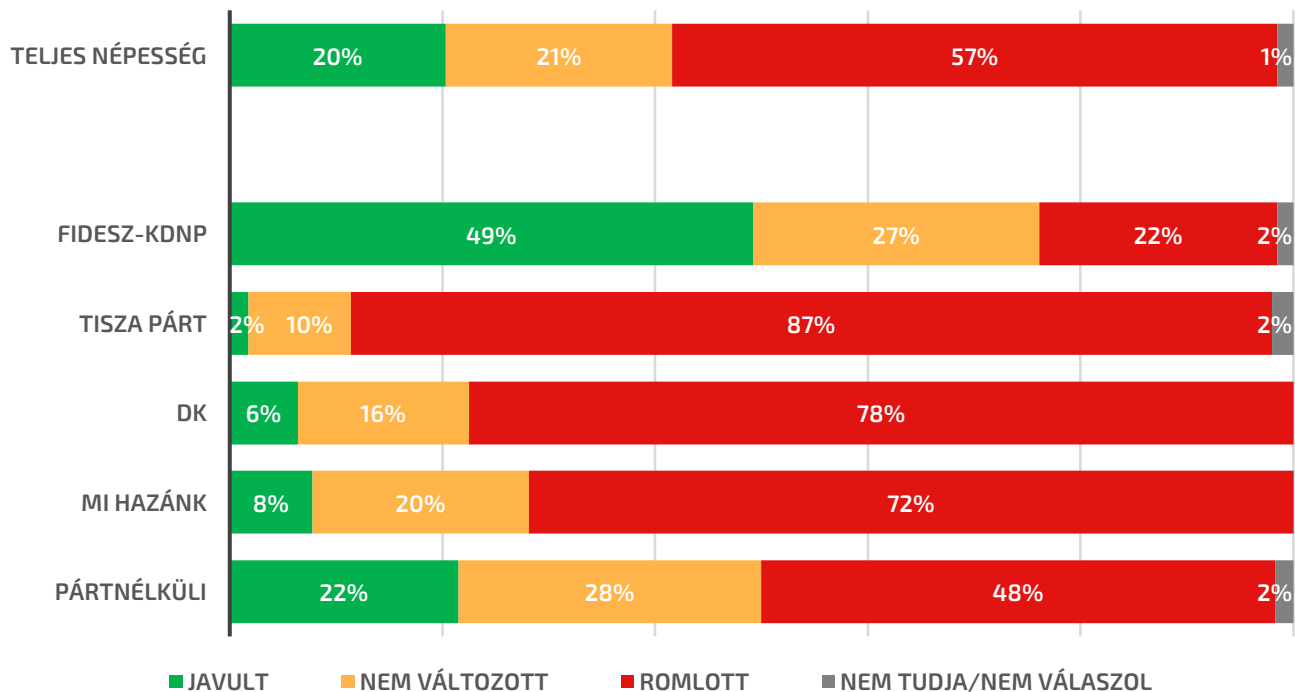


Az életszínvonal Magyarországon

Az ötödik részletesen vizsgált terület az életszínvonal alakulása volt (28. ábra). A kormánypártok szavazóinak 49%-a szerint javult, 22%-a szerint romlott az életszínvonal az elmúlt 15 évben, míg az ellenzéki szavazók teljesen más-
képp látják ezt a kérdést. A Tisza Párt szavazóinak 87%-a, a DK híveinek 78%-a, míg a Mi Hazánk támogatóinak 72%-a vélekedik úgy, hogy romlott az életszínvonal. A párt nélküliek 48%-a is romlást tapasztalt ezen a téren (és csak 22% érzékelt javulást). Az életszínvonal javulását a kisvárosiak érzékelték leginkább (26%), míg a fővárosiak körében mindössze 17% gondolja úgy, hogy javult az életszínvonal az elmúlt 15 évben.

28. ábra

Az életszínvonal Magyarországon (Összes megkérdezett, %)

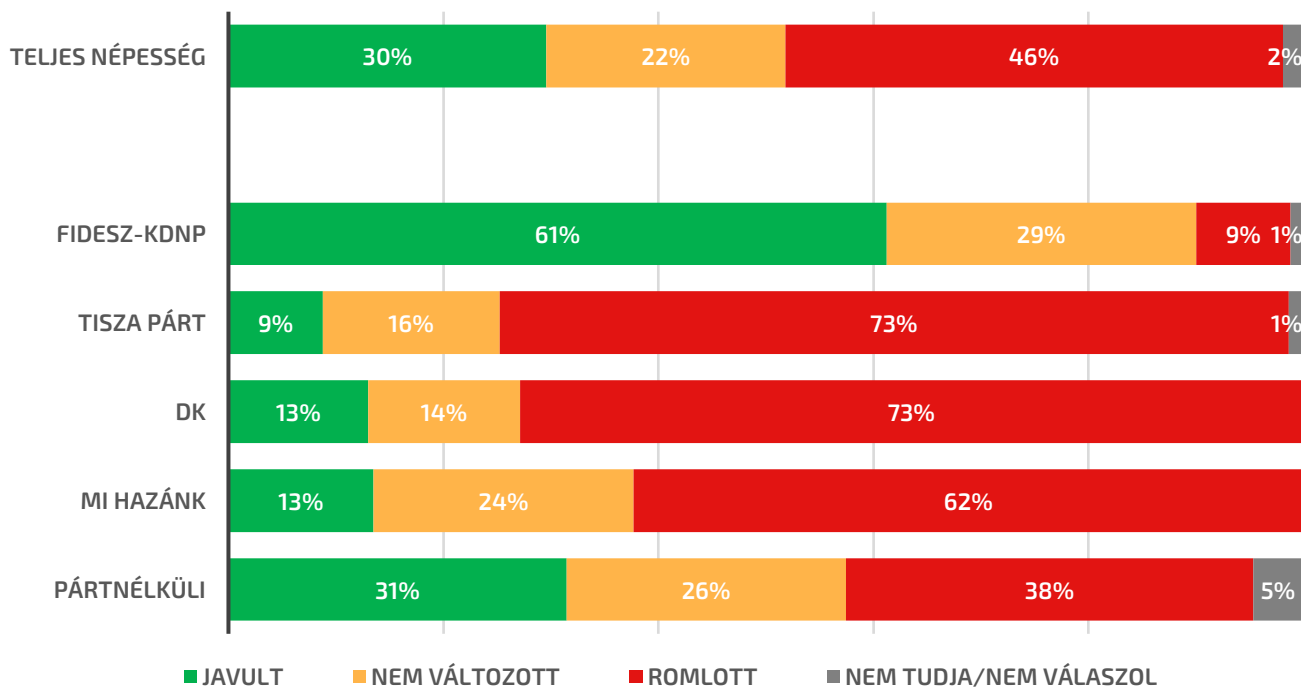


Munkahelyteremtés

A hatodik vizsgált terület a munkahelyteremtés volt, ahol szintén jelentős eltérések mutatkoznak a politikai táborok között (29. ábra). A kormánypártiak 61%-a javulást érzékelt, míg csak 9%-uk szerint romlott a helyzet. Ezzel szemben az ellenzéki szavazók többsége itt is romlást érzékel: a Tisza és a DK támogatói körében egyaránt 73% gondolja így, a Mi Hazánk szavazóinak 62%-a szerint is negatív változás történt. A párt nélküliek ebben a kérdésben megosztottabbak: 38%-uk szerint romlott a helyzet, míg 31%-uk javulást tapasztalt. A munkahelyteremtés megítélésében is jól láthatóak a területi különbségek: a kisvárosokban élők 37%-a érzékelt javulást ezen a téren, míg ez az arány Budapesten csupán 24%, a falvakban pedig 26%.

29. ábra

Munkahelyteremtés (Összes megkérdezett, %)



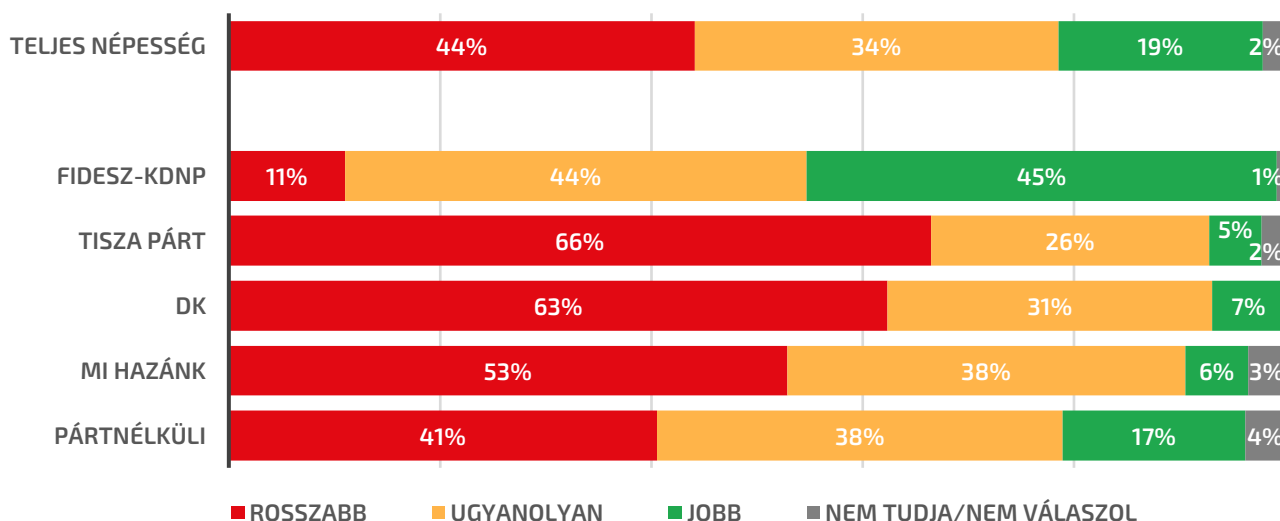
Összességében a vizsgált hat területen markáns különbségek rajzolódnak ki a válaszadók pártpreferenciája szerint. A politikai hovatartozás egyértelműen meghatározza az emberek valóságérzékelését. A vizsgált területek közül az egészségügy helyzete az, ahol a legnagyobb az egyetértés a társadalomban: pártpreferenciától függetlenül minden csoportban többségben vannak azok, akik romlást érzékelnek, mint akik javulást. Ez arra utal, hogy az egészségügy állapotromlása olyan közös tapasztalat, amely átlépi a politikai határvonalakat.

2.4. A magyar háztartások anyagi helyzetének változása

Kutatásunkban kitértünk a magyar háztartások anyagi helyzetének elmúlt 15 évben tapasztalt változására is (30. ábra). A teljes népesség 44%-a szerint háztartásának anyagi helyzete romlott ebben az időszakban, míg mindössze 19% számolt be javulásról. A pártpreferencia szerinti bontás itt is jelentős különbségeket mutat: a kormánypárti szavazók 45%-a érzékelt javulást, ugyanakkor még körükben is a többség (55%) nem lát pozitív változást vagy egyenesen romlást érzékel, ami komoly politikai kihívást jelenthet a Fidesz-KDNP számára.

30. ábra

Mindent összevetve, az Ön háztartásának anyagi helyzete jobb vagy rosszabb, mint 15 évvel ezelőtt? (Összes megkérdezett, %)

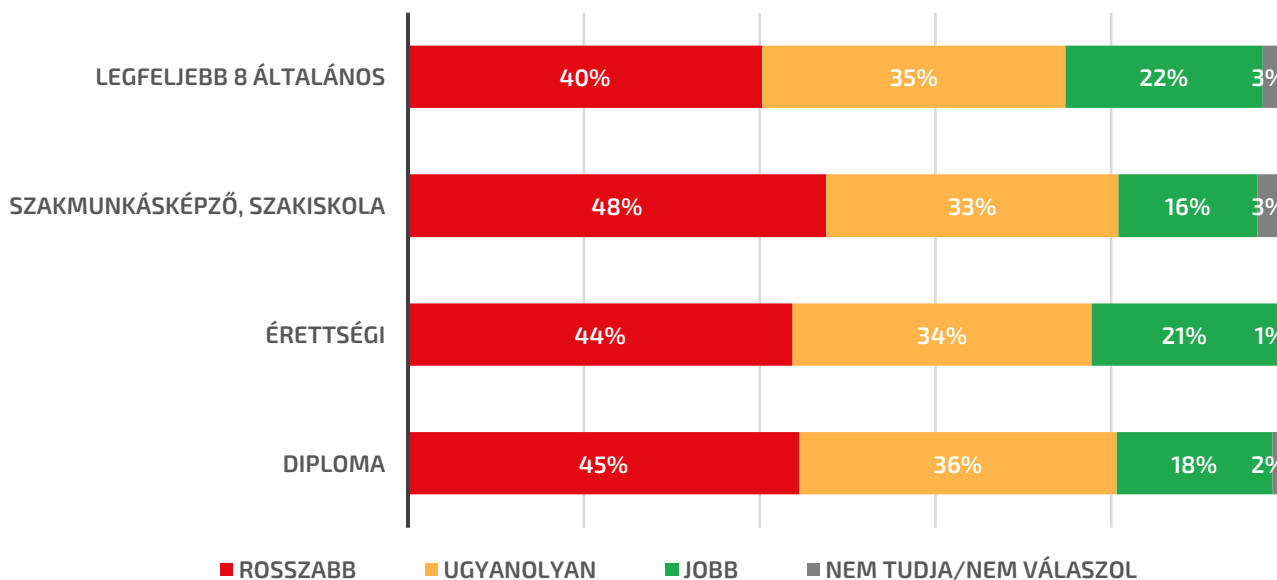


Az ellenzéki szavazók közül a Tisza Párt támogatói ítélik meg legnegatívabban saját háztartásuk anyagi helyzetének alakulását: kétharmaduk (66%) romlásról számolt be 15 éves távlatban. Őket követik a DK szimpatizánsai 63%-kal, majd a Mi Hazánk támogatói 53%-kal. A párt nélküli választók között egy fokkal kedvezőbb a kép: 17%-uk tapasztalt javulást, ami meghaladja az ellenzéki szavazók arányait. Ugyanakkor négyötödük (79%) stagnálást vagy romlást érzékelt, ami korlátokat szab a kormány mozgásterének ebben a választói rétegben.

Az eredményeket iskolai végzettség szerint is vizsgáltuk (31. ábra). A legkevésbé negatív értékelést a legalacsonyabb végzettségű, legfeljebb nyolc osztályt végzettek adták: csak 40%-uk érzékelt romlást. Ezzel szemben a diplomások 45%-a, a szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzettek 48%-a nyilatkozott hasonlóan. Ez különösen figyelemre méltó annak fényében, hogy a szakmunkások iránt az utóbbi években jelentős [munkaerő-kereslet](#) mutatkozott – az eredmények szerint azonban ennek esetleges bérnövekedési hatásai kevésbé érzékelhetők az érintett csoportban. Az érettségizettek valamivel kedvezőbben ítélték meg helyzetüket, de közülük is 44% érzékelt romlást.

31. ábra

Mindent összevetve, az Ön háztartásának anyagi helyzete jobb vagy rosszabb, mint 15 évvel ezelőtt? (Összes megkérdezett, %)



A háztartások anyagi helyzetének megítélésében a megyeszékhelyeken élők a legkritikusabbak: 54%-uk szerint romlott az elmúlt 15 évben az anyagi helyzetük. Ezzel szemben a kisvárosok lakói a legpozitívabbak, körükben csupán 37% számolt be negatív változásról. Ez alapján úgy tűnik, hogy a kisvárosi lakosság érzékelt hátrányosnak az elmúlt másfél évtizedet anyagi szempontból.

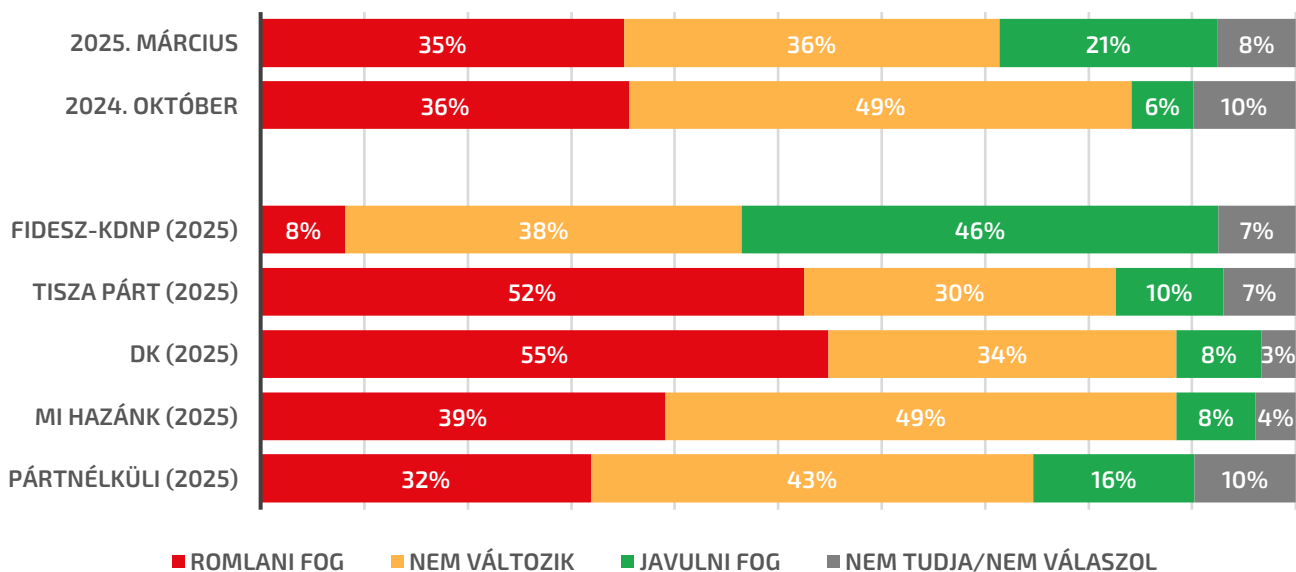
A válaszadókat arról is megkérdeztük, hogy szerintük javulni vagy romlani fog-e a háztartásuk anyagi helyzete a következő egy évben (32. ábra). Ezt a kérdést 2024 októberében, a „*Mit kíván a magyar nemzet? Magyarország probléméimaterképe 2024-ben*” című kutatásunkban is feltettük, így lehetőség nyílt az eltelt időszak változásainak nyomon követésére. Ez az összehasonlítás fontos, mivel az elmúlt hónapokban a kormányzat intenzív kommunikációs kampányt folytatott a gazdasági kilátások javítására. Orbán Viktor például a 2025-ös évet gazdasági szempontból „*fantasztikus évként*” jellemezte, és „*gazdasági repülőrajtot*” hirdetett. Nagy Márton nemzetgazdasági miniszter is hasonlóan optimista üzeneteket fogalmazott meg, hangsúlyozva, hogy 2025-ben a magyar gazdaság új növekedési pályára állhat.

A 2025. márciusi adatok szerint ezek a kommunikációs törekvések meghozták a hatásukat: érzékelhető mértékben javultak a lakosság gazdasági várakozásai. Míg 2024 októberében a válaszadók csupán 6%-a számított anyagi helyzetének javulására, addig 2025 márciusában ez az arány 21%-ra emelkedett. A javulás főként annak köszönhető, hogy jelentősen csökkent azok aránya, akik változatlanságra számítottak – vagyis némi elmozdulás történt a tavaly őszi mélypontról.

Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy ez az elmozdulás döntően a kormánypárti szavazók körében következett be. 2024 őszén még csak 10%-uk várt javulást, míg 2025 márciusára ez az arány 46%-ra nőtt. Ezzel párhuzamosan a romlásra számítók aránya 24%-ról 8%-ra csökkent. Ez a fordulat azt mutatja, hogy a kormányzati kommunikáció sikeresen befolyásolta saját táborának gazdasági várakozásait. A párt nélküliek körében is érzékelhető volt egy kisebb pozitív irányú elmozdulás: a javulást várók aránya 5%-ról 16%-ra nőtt.

32. ábra

Mit gondol, a következő egy évben javulni vagy romlani fog az Ön háztartásának anyagi helyzete? (Összes megkérdezett, %)



Az ellenzéki szavazókat ugyanakkor nem érte el ez az optimista hangulat – sőt, körükben ellentétes tendencia figyelhető meg. A Tisza Párt szavazóinak körében a romlást várók aránya 49%-ról 52%-ra nőtt. Hasonló elmozdulás látható a DK szavazói körében is: tavaly összesen 46%-uk, idén tavasszal már 55%-uk várt negatív irányú változást háztartásának pénzügyi helyzetében. Még a Mi Hazánk támogatóinál is romlott a személyes pénzügyi jövőkép: a romlást várók aránya 37%-ról 39%-ra emelkedett.

Összességében elmondható, hogy a magyar társadalom anyagi várakozásai az elmúlt félévben erőteljesen polarizálódtak. Míg a kormánypárti szavazók körében látványos pozitív fordulat történt, addig az ellenzéki tábor jövőképe tovább romlott. Ugyanakkor nyitott kérdés, hogy a kormányzati kommunikáció mennyire fenntarthatóan képes befolyásolni a gazdasági várakozásokat. 2025 tavaszán ugyanis a kormány már **csökkentette** az idei évre vonatkozó növekedési prognózisát (3,4%-ról 2,5%-ra). Amennyiben a gazdaság valódi teljesítménye nem igazolja vissza a tavalyihoz képest optimistább várakozásokat, úgy elképzelhető, hogy a most tapasztalt pozitív fordulat a kormánypárt táborában csupán átmeneti lesz.

3. Élet a NER-ben – állampolgári vélemények

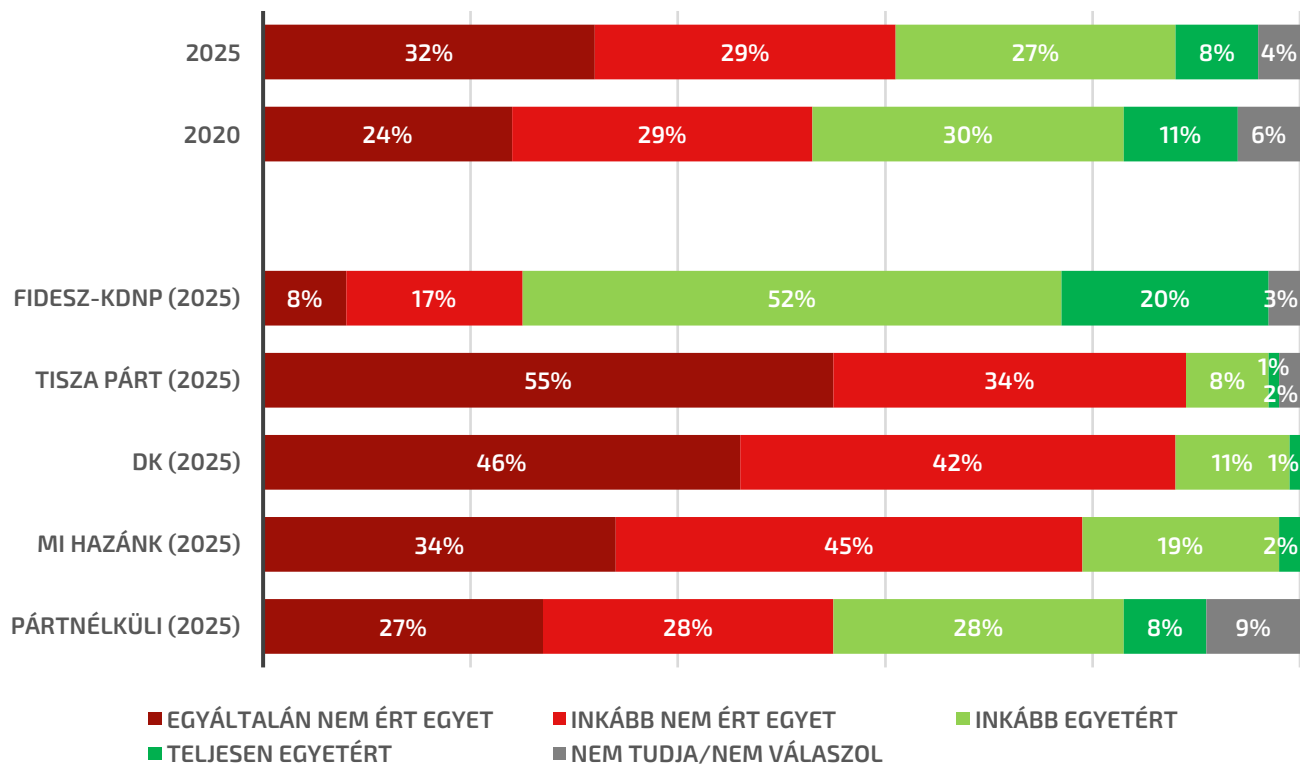
A következő fejezetben arra kerestük a választ, hogy a magyarok miképp vélekednek a Nemzeti Együttműködés Rendszerében uralkodó érvényesülési lehetőségekről, viszonyokról, valamint hazánk nemzetközi helyzetéről és az uniós források befagyasztásának felelősségéről. A megkérdezetteknek többek között olyan kérdésekre kellett választ adniuk, mint például hogy személyes szinten milyenek a boldogulási lehetőségeik, kiknek kedvez a Fidesz-KDNP kormányzása, mennyire kiegyensúlyozott a rendelkezésre álló információkhoz való hozzáférés, valamint hogyan látják Magyarország megítélését a nemzetközi közéletben. Összesen hat állítást értékelhettek egy négyfokú skálán – az *„egyáltalán nem ért egyet”* válaszlehetőségtől a *„teljesen egyetért”* opcióig – a válaszadók, amit a következő kérdés előzött meg: *„Kérem, mondja el véleményét az alábbi állításokról! Ön egyet ért vagy nem ért egyet a következő állításokkal?”*. Ezen felül a hetedik kérdés keretében azt vizsgáltuk, hogy *„Ön szerint elsősorban kinek a felelőssége, hogy a Magyarországnak járó uniós pénzek egy jelentős része be van fagyasztva, és nem érkeznek meg Magyarországra?”*.

3.1. Jobban él a többség, mint 15 éve?

A magyarok több mint fele (61%) szerint a magyarok többsége nem él jobban, mint 2010-ben. Öt évvel ezelőtt 8 százalékponttal kevesebben (53%) vélekedtek így, azonban már akkor is kevesebben voltak azok, akik egyet tudnak érteni az állítással (33. ábra). Mindössze a megkérdezettek egyharmada (35%) vélekedik pozitívan a magyarországi megélhetési helyzetről 2010-hez viszonyítva.

A pártpolitikai preferenciák szerinti bontás jelentős különbségeket mutat: míg a kormánypárti választók háromnegyede (72%) úgy véli, hogy a magyarok többsége jobban él, mint 15 éve, addig a Tisza Párt (89%), a Demokratikus Koalíció (88%) és a Mi Hazánk (79%) szavazóinak több mint háromnegyede nem osztja ezt a derűlátó véleményt. A párt nélküliek képviselik a teljes társadalomhoz leginkább hasonló eloszlást: egyharmaduk (36%) értékeli pozitívan a megélhetési lehetőségeket 15 éves távlatban, azonban abszolút többségük (55%) inkább látja negatívan a történeteket.

33. ábra

A magyarok többsége jobban él, mint 15 éve. (Összes megkérdezett, %)

Az életkor előrehaladtával a magyarok egyre kedvezőbb megvilágításban értékelik az életszínvonal alakulását. Míg a fiatal felnőttek 67 százaléka úgy véli, hogy az elmúlt 15 évben romlottak a jobb élet lehetőségei a többség számára, ez az arány fokozatosan csökken az idősebb korosztályokban, és a 60 évnél idősebbek körében csupán 56 százalék osztja ezt a nézetet. Az iskolai végzettség szerinti bontás is érdekes különbségeket mutat: míg a legfeljebb 8 általánost végzettek 52 százaléka látja negatívan az életszínvonal változását a többség számára az elmúlt 15 évben, addig a képzetebbek körében 62 és 65 százalék közötti arányok láthatók.

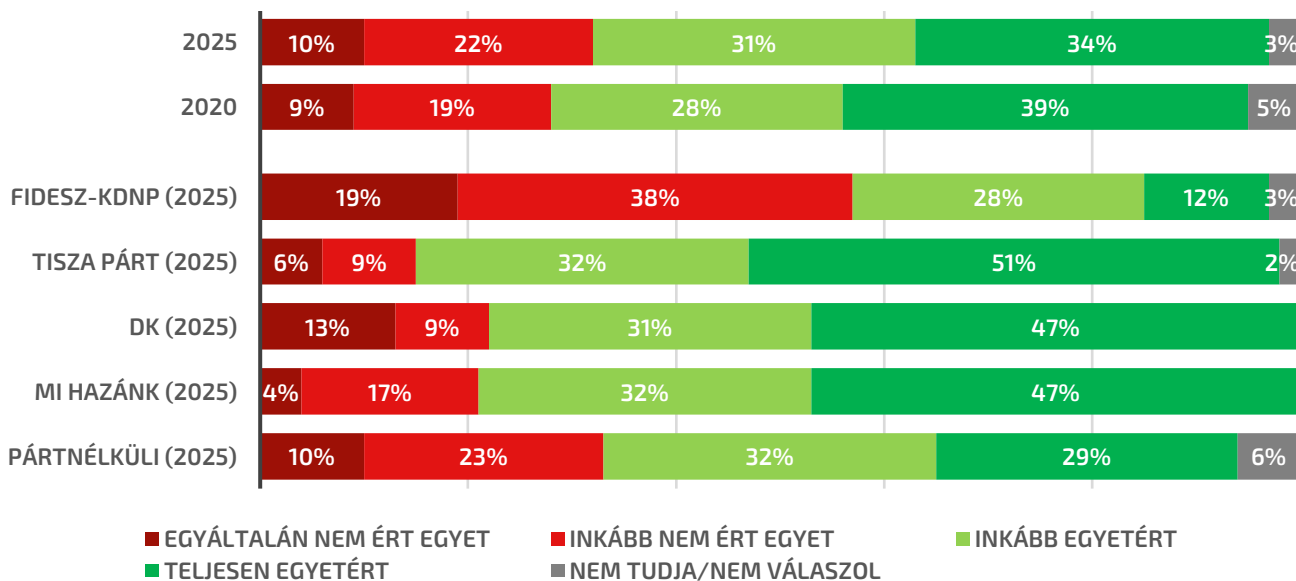
3.2. Kinek kedvez a Fidesz kormányzása?

A magyarok kétharmada (65%) egyet tud érteni azzal, hogy az Orbán-kormányok 2010 óta tartó regnálása elsősorban a gazdagoknak kedvez. Ez árnyalatnyi, 2 százalékpontos csökkenés (67%) 2020-hoz képest (34. ábra). Továbbra is mindössze a megkérdezettek harmada – 32%, míg 5 évvel ezelőtt 28% volt – nem tud egyetérteni az állítással.

Habár a Fidesz-KDNP szavazóinak 57 százaléka szerint az Orbán-kormányok nem elsősorban a gazdagoknak kedveztek, körükben is 40 százalék inkább így véli. A Magyar Péter által vezetett Tisza Párt táborában a döntő többség (83%) úgy látja, hogy a gazdagoknak aránytalanul kedvez a Nemzeti Együttműködés Rendszere, amivel a DK (78%), a Mi Hazánk (79%) és a párt nélküliek (61%) jelentős többsége is egyetért.

34. ábra

A Fidesz kormányzása elsősorban a gazdagoknak kedvez. (Összes megkérdezett, %)



Habár az életkor és a nem tekintetében érdemi különbségek nincsenek e kérdésben, azonban az iskolai végzettség szerint vannak eltérések: az alapfokú végzettségűek 55%-a érzi úgy, hogy inkább a gazdagok profitáltak az elmúlt

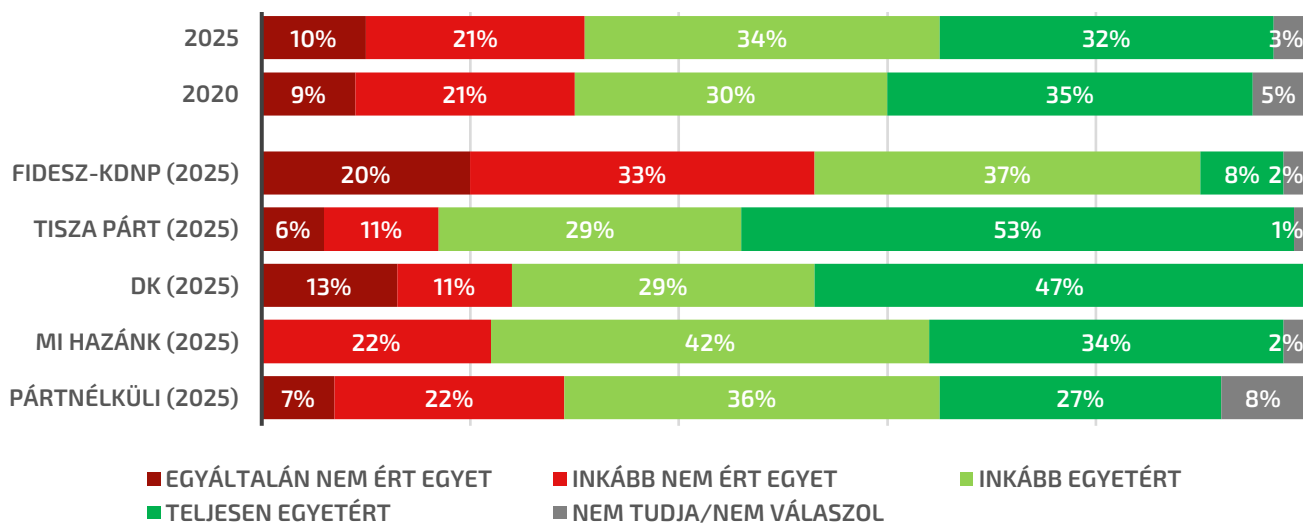
15 év kormányzati döntéseiből, addig a magasabb végzettséggel rendelkezők körében 66 és 70 százalék közötti azok aránya, akik szintén így gondolkodnak. A megyeszékhelyeken élők 72 százaléka – legmagasabb érték – szerint a gazdagoknak kedvezett a Fidesz-KDNP kormányzása, míg a budapestiek között (67%), a kisvárosokban (62%) és községekben (64%) élők körében valamivel kevesebben vélik így.

3.3. Az érvényesülés lehetőségei a NER-ben

Szintén a magyarok kétharmada (66%) látja úgy, hogy csak az tud előrejutni, aki jóban van a kormánnyal (35. ábra), ami időbeli stabilitást is mutat (5 éve a megkérdezettek 65 százaléka gondolta hasonlóképp). A kormánypárti szavazók megosztottak: 53 százalékuk szerint nem ez a meghatározó, de a Fidesz-KDNP táborának is 45 százaléka osztja azt a véleményt, hogy elengedhetetlenek a jó politikai kapcsolatok a személyes előrejutásban. Ezzel szemben a Tisza Párt támogatóinak 82 százaléka, a Demokratikus Koalíció és a Mi Hazánk szavazóinak 76-76 százaléka, valamint a párt nélküliek kétharmada (63%) egyet tud érteni az állítás tartalmával.

35. ábra

Magyarországon ma elsősorban az tud előrejutni, aki jóban van a kormánnyal.
(Összes megkérdezett, %)



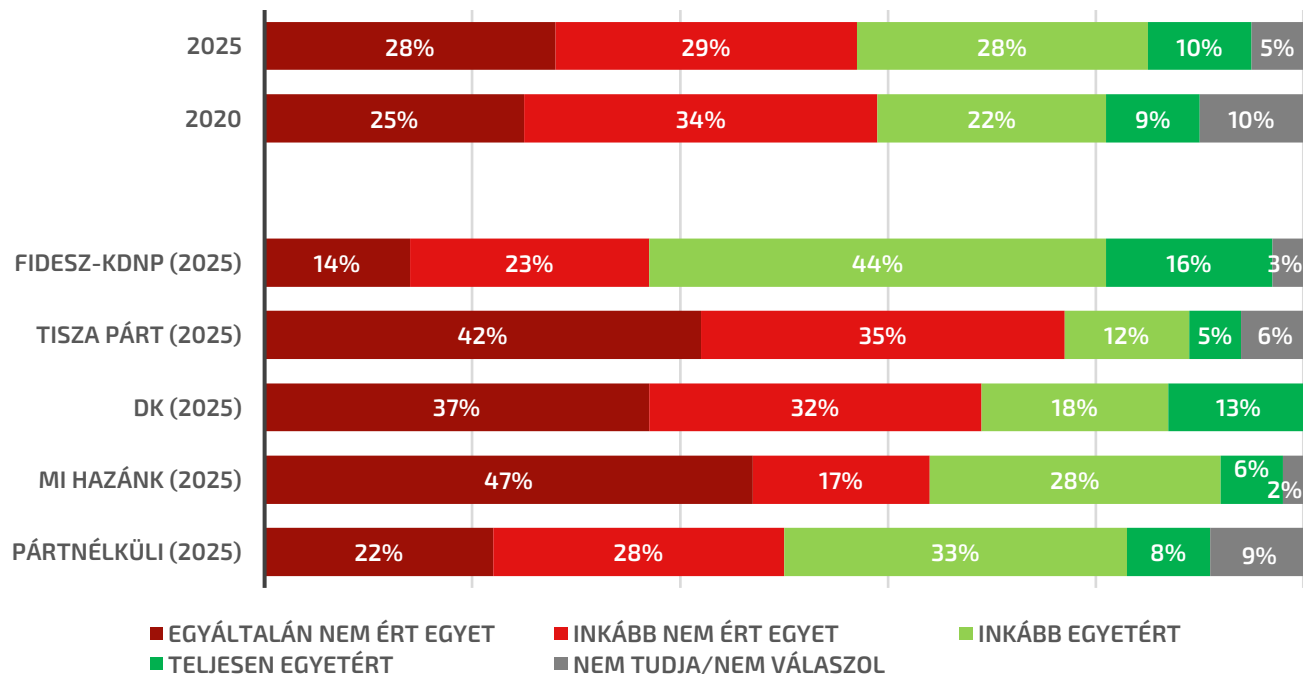
A férfiak (65%) és nők (66%) között érdemi különbség nem mutatható ki, ahogy az életkor sem határozza meg azt, hogy mennyire negatívan vélekednek a Fidesz-KDNP által kialakított rendszer érvényesülési lehetőségeiről. Az alapfokú végzettségűek és az érettségizettek 63-63 százaléka ért egyet, míg a szakmunkás vagy szakiskolai képzettségűek kétharmada (67%) és a diplomások több mint 70 százaléka (71%). A lakóhely tekintetében sem egyenlő mértékben vélekednek negatívan a kormány által kialakított rendszerről: legkevésbé a kisvárosokban élők (60%), míg leginkább a megyeszékhelyek lakossága (73%) ért egyet az állítással. A fővárosiak (66%) és a községek lakói (67%) körében kétharmados azok aránya, akik szerint szükséges a politikai kapcsolat ahhoz, hogy valaki előre tudjon jutni Magyarországon.

3.4. Információszabadság

A megbízható információkhoz való hozzáférés lehetőségét sem látják pozitívan a magyarok (36. ábra): abszolút többségük (57%) szerint nem mindenki számára elérhetőek a megbízható információk, és mindössze valamivel több mint egyharmaduk (38%) látja megfelelőnek a helyzetet. 2020 óta nőtt a pozitívan vélekedők aránya 7 százalékponttal (31 százalékról), ami főként a bizonytalanok arányának csökkenéséből – 10 százalékról 5 százalékra – fakad.

A politikai preferencia határozza meg ebben az esetben is leginkább azt, hogy a megkérdezettek hogyan vélekednek a kérdésről. A kormánypártiak 60 százaléka szerint bárki hozzáférhet megbízható információkhoz, habár 37 százalékuk nem ért egyet az állítással. A Tisza Párt szavazóinak háromnegyede (77%), a Demokratikus Koalíció (69%) és a Mi Hazánk (64%) táborának kétharmada szerint nem igaz az állítás, míg a párt nélküliek megosztottak (50 százalékuk nem ért egyet, míg 41 százalékuk igen).

36. ábra

Magyarországon bárki hozzáférhet megbízható információkhoz. (Összes megkérdezett, %)

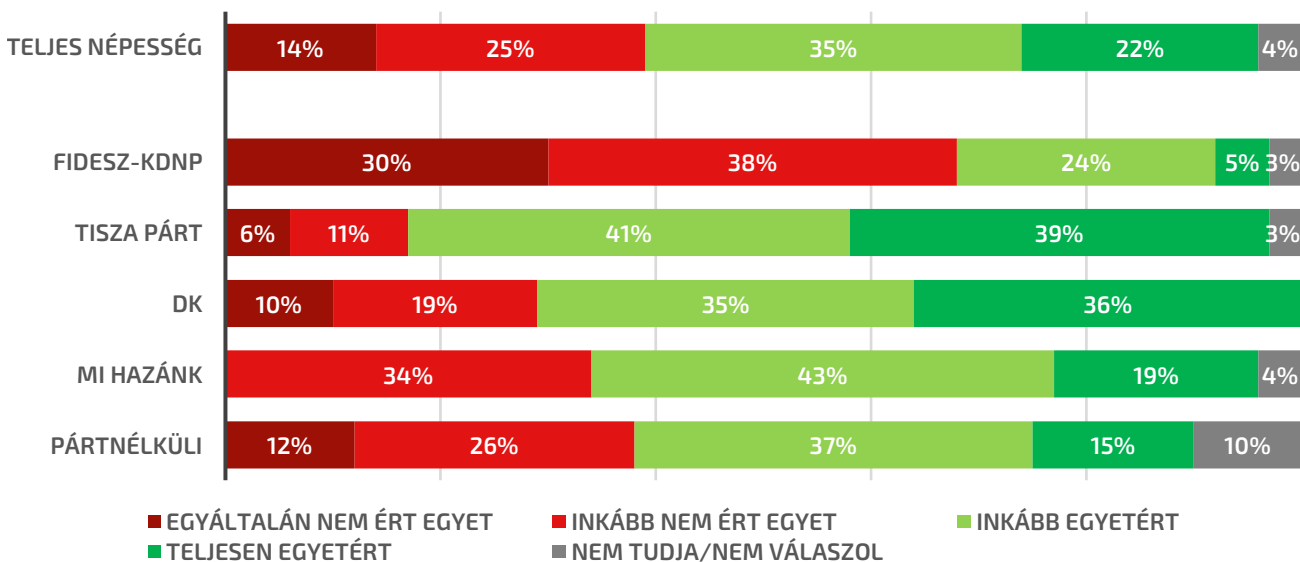
A férfiak (41%) inkább vélik úgy, hogy bárki hozzáférhet megbízható információkhoz Magyarországon, mint a nők (36%). Emellett a fiatal felnőttek a legkevésbé pozitívak (28%), míg az 50-59 évesek közel fele (46%) szerint senkinek nincs hátránya a kiegyensúlyozott információkhoz való hozzáférés tekintetében. Az iskolai végzettség fordítottan arányos a kérdéssel kapcsolatos pozitív állásponttal: az alapfokú végzettségűek 47 százalékával szemben a diplomások körében már csak 32 százalék véli úgy, hogy bárki hozzáférhet megbízható információkhoz. A szakmunkás vagy szakiskolai végzettségűek 42 százaléka, míg az érettségizettek 35 százaléka gondolkozik hasonlóképp. A legkevésbé a fővárosiak (29%) vélik úgy, hogy bárki hozzáférhet megbízható információkhoz, míg más településtípusokon 40 százalék körüli – 39%-41% közötti – értékeket mértünk.

3.5. Kivel törődik a kormány?

A megkérdezettek abszolút többsége (57%) szerint a kormány csak azokkal törődik, akik rájuk szavaznak. Ezzel közel 40 százalék (39%) nem ért egyet (37. ábra). A kormánypártiak kétharmada nem gondolja úgy, hogy az Orbán-kormány szelektív módon kormányozna (68%), azonban még közel harmaduk (29%) is egyetért az állítással. E kérdésben is kifejezetten negatívan vélekednek a kormányról a Tisza Párt (80%), a Demokratikus Koalíció (71%) és a Mi Hazánk (62%) választói, valamint a párt nélküliek (52%).

37. ábra

A kormány csak azokkal törődik, akik rájuk szavaznak. (Összes megkérdezett, %)



A férfiak és a nők egyaránt 57-57 százaléka ért egyet azzal, hogy a kormány csak a saját szavazótáborával törődik. A 30-39 évesek (63%) inkább osztják ezt az álláspontot, mint más életkori csoportok – 55 és 58 százalék között – megkérdezettjei. A legfeljebb alapfokú végzettségűek 51 százaléka szerint igaz az állítás, ami 5 százalékponttal alacsonyabb az érettségizettek (56%), valamint 9-10 százalékponttal a szakmunkás vagy szakiskolai képzettségűek (60%) és a diplomások (61%) körében mért arányoknál. A város-vidék választóvonal releváns tényező a kérdés-

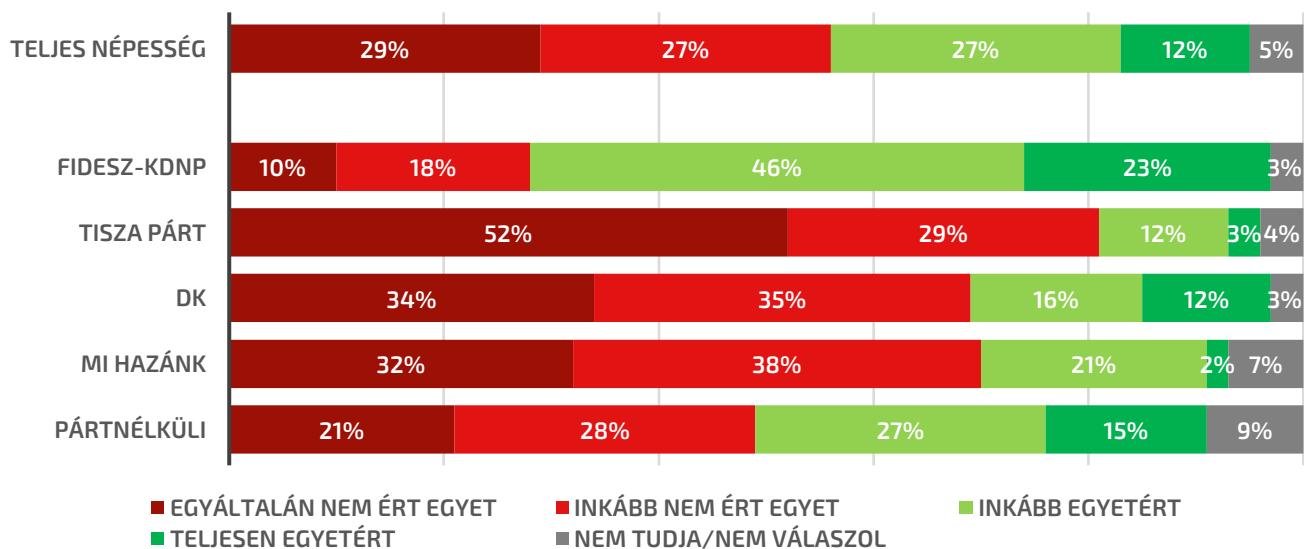
ről kialakult vélemények megoszlásában: a nagyvárosok lakói – Budapest (62%) és megyeszékhelyek (60%) – valamivel kritikusabbak a kormánypártokkal, mint a kisvárosok (53%) és a községek (56%) lakossága.

3.6. Magyarország nemzetközi pozíciója

Hazánk nemzetközi pozíciójáról sem gondolkodnak sokkal kedvezőbben a magyarok: mindössze 39 százaléuk gondolja úgy, hogy erősebb Magyarország jelenlegi pozíciója, mint 15 évvel ezelőtt, és az abszolút többség (56%) ezzel nem ért egyet (38. ábra). Nem meglepő módon a Fidesz-KDNP szavazóinak kétharmada (69%) szerint jelentős eredményeket tud felmutatni a kormány hazánk nemzetközi pozíciójának javításában. Ezzel szemben a Tisza Párt támogatóinak 81 százaléka szerint nem igaz ez az állítás. A Demokratikus Koalíció (69%) és a Mi Hazánk (70%) támogatóinak több mint kétharmada ugyanezt az álláspontot képviseli, míg a párt nélküliek megosztottak: relatív többségük (49%) szerint romlott hazánk nemzetközi pozíciója, míg 7 százalékponttal kevesebben (42%) az ellenkezőjét gondolják a kérdésről.

38. ábra

**Magyarország nemzetközi pozíciója ma erősebb, mint 15 évvel ezelőtt.
(Összes megkérdezett, %)**



A fiatal felnőttek kevésbé pozitívak (31%) Magyarország nemzetközi pozícióját illetően más életkori csoportokkal – 30-39 (39%), 40-49 (37%), 50-59 (40%) évesek és 60 évnél idősebbek (41%) – összehasonlítva. Az iskolai végzettség is jelentősen befolyásolja a kérdésről kialakított véleményeket: az alapfokú végzettségűek fele (49%) szerint igenis erősebb Magyarország nemzetközi pozíciója, mint 15 évvel ezelőtt. A szakmunkás vagy szakiskolai képzettségűek (38%), illetve az érettségizettek (37%) több mint egyharmada gondolkodik hasonlóképp, míg a diplomások körében mindössze 32 százalék ez az arány. A lakóhely tekintetében a fővárosi lakosok megoszlása tér el leginkább az átlagtól: mindössze 30 százalékuk szerint erősebb Magyarország nemzetközi pozíciója, mint 15 évvel ezelőtt, szemben a más településtípusokon élők körülbelül 40 százalékal (38 és 41 százalék közötti értékek).

3.7. Ki a felelős az uniós források befagyasztásáért?

A kutatásunkban arra is kíváncsiak voltunk, hogy a magyar társadalom kit tart felelősnek azért, hogy a Magyarországnak járó uniós források egy jelentős része be van fagyasztva, és nem érkezik meg hazánkba. A 2010-es években az Európai Unióból érkező források jelentős mértékben hozzájárultak a magyar gazdaság fejlődéséhez, így ezek befagyasztása komoly kihívást jelent. Éppen ezért fontos kérdés, hogy a jogállamisági vita következtében kialakult helyzetért kit okolnak a magyar állampolgárok.

A válaszadók 44%-a elsősorban a magyar kormányt tartja felelősnek az uniós források befagyasztásáért, ez az arány jóval magasabb annál a 26%-nál, amely szerint kizárólag az Európai Unió intézményei okolhatók a helyzetért (39. ábra). A megkérdezettek további 26%-a mindkét felet egyaránt hibásnak látja a források körüli vitáért.

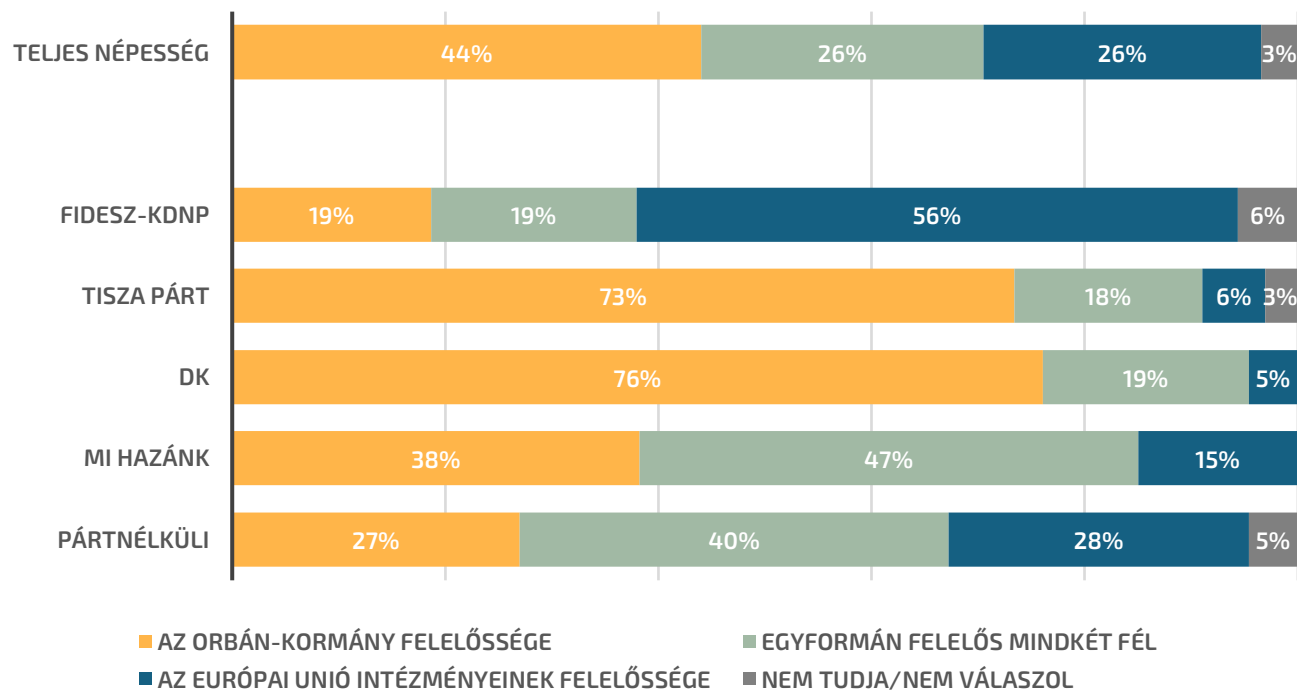
A pártpreferencia szerinti bontás markáns különbségeket mutat az uniós források befagyasztásáért viselt felelősség megítélésében. A Fidesz szavazók 56%-a kizárólag az uniós intézményeket hibáztatja, ami arra utal, hogy a kormányzati narratíva – miszerint az Európai Unió politikai nyomásgyakorlással „zsarolja” Magyarországot – sikeresen hatott a kormánypárti táborra. Ugyanakkor figyelemre méltó, hogy még a Fidesz-KDNP szavazók 38%-a is részben vagy egészen elismeri a kormány felelősségét a kialakult helyzetért.

Ezzel szemben a Tisza Párt támogatói körében elsöprő többség (73%) a kormányzatot tartja felelősnek, és csupán 6%-uk látja csak az EU-t hibásnak. A DK szavazói még kritikusabbak: 76%-uk kizárólag a magyar kormányt okolja a források befagyasztásáért. Ezek az adatok azt mutatják, hogy az ellenzéki pártok üzenete – miszerint az uniós pénzek elmaradása az Orbán-kormány felelőssége – hatékonyan érvényesül a saját szavazótáboruk körében.

A Mi Hazánk szavazói jóval megosztottabbak: 47%-uk mindkét felet hibásnak tartja, míg 38%-uk kizárólag a kormányt okolja, az EU nyakába pedig csak 15% varrja a felelősséget. A párt nélküliek körében pedig még ennél is nagyobb a megosztottság: 40%-uk mindkét fél felelősségét elismeri, míg közel azonos arányban hibáztatják kizárólag a kormányt (27%), illetve az EU-t (28%).

39. ábra

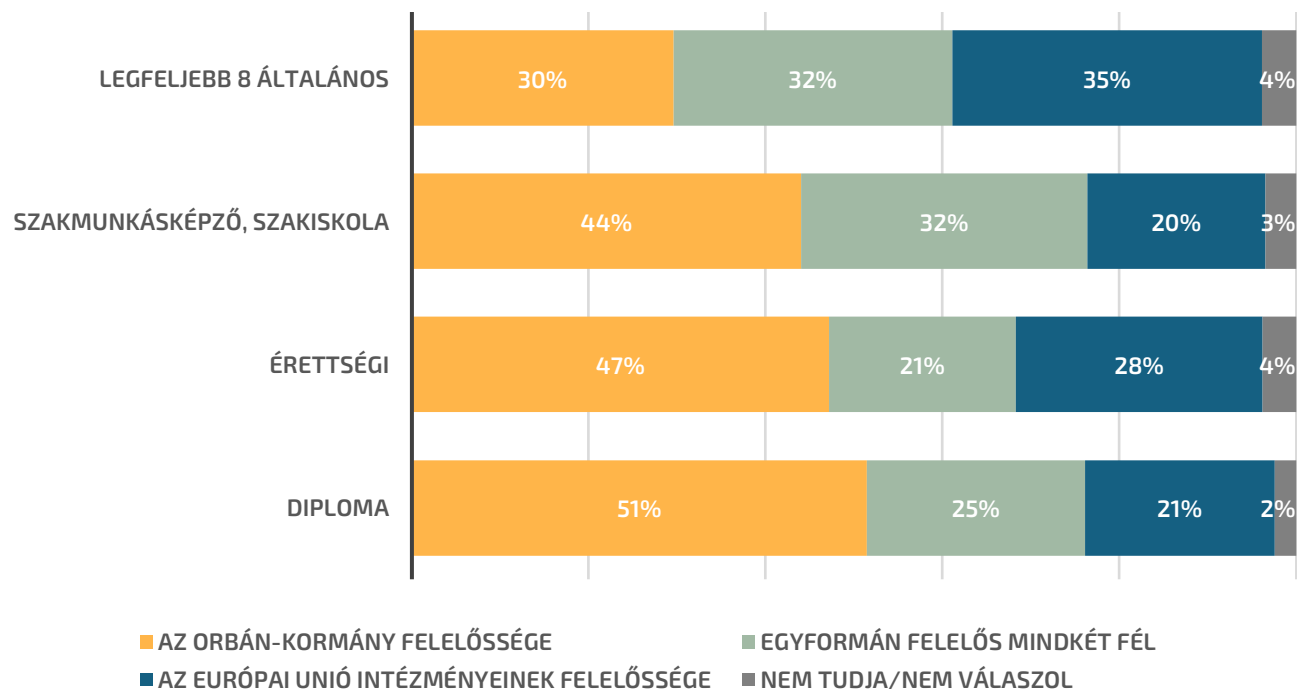
**Ön szerint elsősorban kinek a felelőssége, hogy a Magyarországnak járó uniós pénzek egy jelentős része be van fagyasztva, és nem érkeznek meg Magyarországra?
(Összes megkérdezett, %)**



Az iskolai végzettség szerinti bontás világos mintázatot mutat (40. ábra). A magasabb iskolai végzettségűek nagyobb arányban tartják kizárólag a magyar kormányt felelősnek. A legfeljebb 8 osztályt végzettek körében 30% okolja kizárólag a kormányt, míg 35% csak az EU-t tartja hibásnak. Ezzel szemben a diplomások 51%-a a kormányt, míg csupán 21%-uk az uniós intézményeket tekinti elsődleges felelősnek. A szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzettek 44%-a, az érettségizettek 47%-a okolja a kormányt a helyzetért – mindkét csoport esetében többségben vannak az Orbán-kormányt hibáztatók.

40. ábra

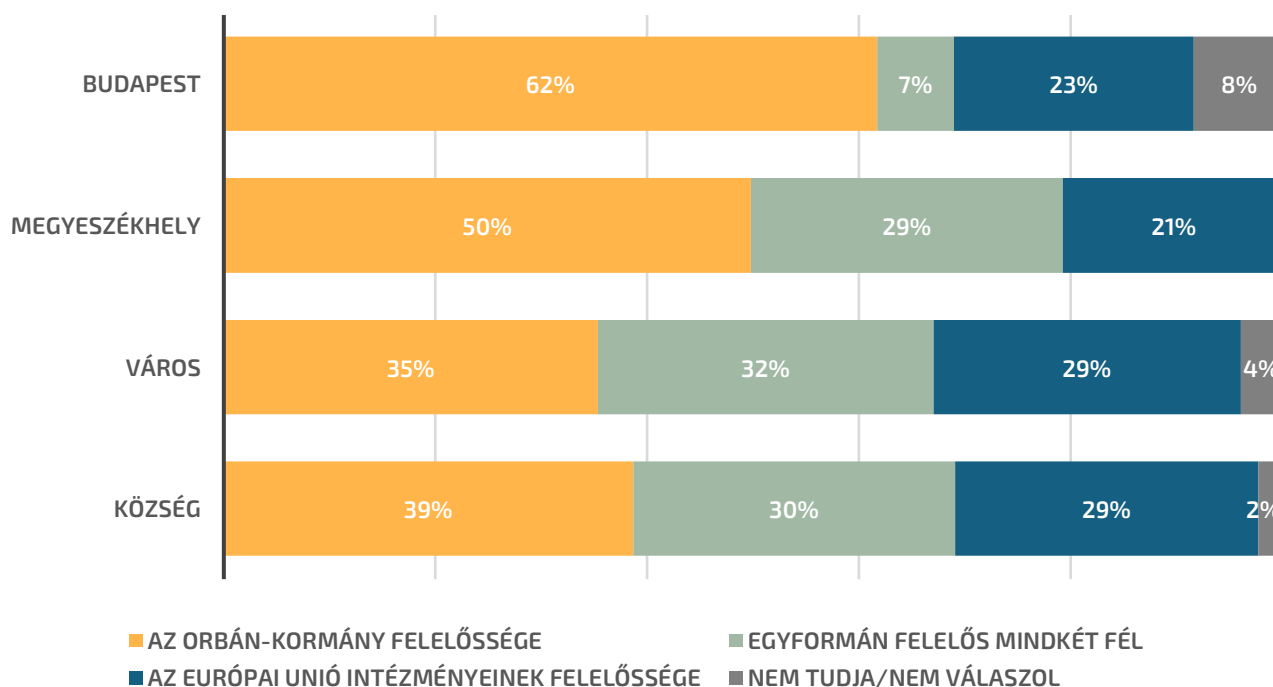
Ön szerint elsősorban kinek a felelőssége, hogy a Magyarországnak járó uniós pénzek egy jelentős része be van fagyasztva, és nem érkeznek meg Magyarországra?
(Összes megkérdezett, %)



Az adatokat településtípus szerint bontásban is vizsgáltuk (41. ábra). Budapesten a válaszadók 62%-a kizárólag a kormányt okolja, és a megyeszékhelyeken is igen magas ez az arány (50%). Ezzel szemben a kisebb településeken – a kisvárosokban és községekben – jóval alacsonyabb a kizárólag a kormányt hibáztatók aránya (35%, illetve 39%), és az átlagosnál valamivel magasabb azoké, akik kizárólag az EU-t tartják felelősnek (mindkét településtípusban 29%).

41. ábra

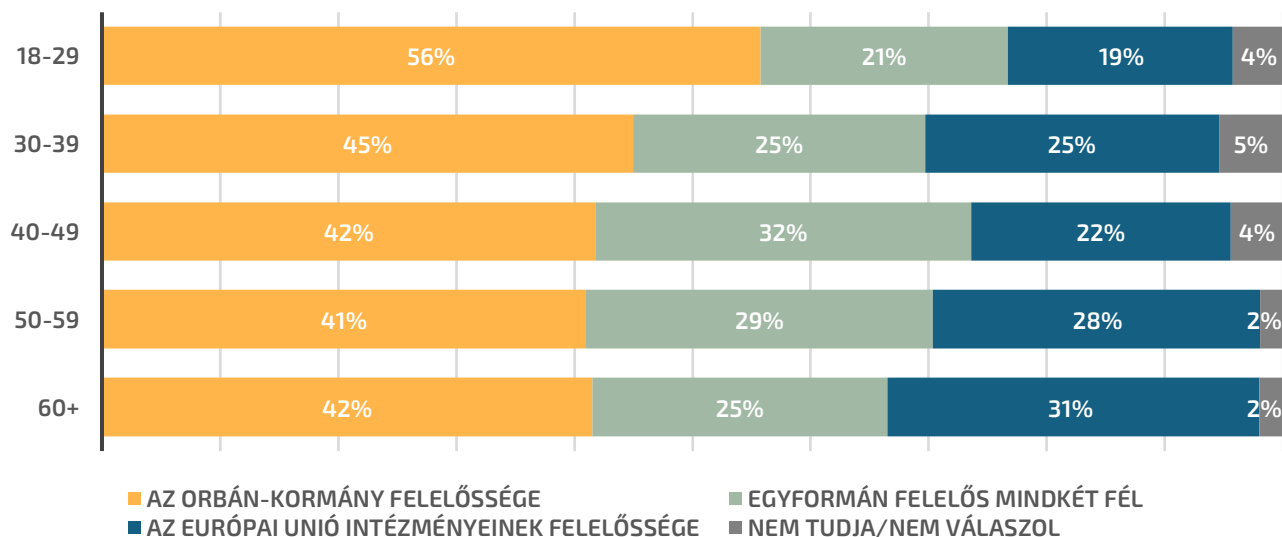
Ön szerint elsősorban kinek a felelőssége, hogy a Magyarországnak járó uniós pénzek egy jelentős része be van fagyasztva, és nem érkeznek meg Magyarországra?
(Összes megkérdezett, %)



Az életkor szerinti bontás érdemi generációs különbségeket mutat (42. ábra). A fiatalabb korosztályok nagyobb arányban tartják a kormányt felelősnek: a 18–29 évesek 56%-a kizárólag a kormányt okolja az uniós források befagyasztásáért. Ezzel szemben a 60 év felettiek körében ez az arány csupán 42%, miközben 31%-uk kizárólag az EU-t hibáztatja. A középkorosztályoknál fokozatosan csökken a kormány kizárólagos felelősségét választók aránya: a 30–39 évesek körében 45%, a 40–49 évesek között 42%, míg az 50–59 évesek körében 41% látja így a helyzetet.

42. ábra

Ön szerint elsősorban kinek a felelőssége, hogy a Magyarországnak járó uniós pénzek egy jelentős része be van fagyasztva, és nem érkeznek meg Magyarországra?
(Összes megkérdezett, %)



Összességében elmondható, hogy a kormányzat felelősségelhárító kommunikációja a kormánypártok szavazói, az idősebbek és a kisebb településeken élők körében bizonyult a legsikeresebbnek. E csoportokban az átlagosnál magasabb azok aránya, akik kizárólag az Európai Uniót tartják felelősnek az uniós források befagyasztásáért. Ugyanakkor a fiatalabb generációk, a nagyvárosiak és az ellenzéki szavazók inkább a kormányzatot okolják – ezekben a körökben tehát kevésbé volt hatékony a kormányzati kommunikáció. A pártnélküliek megosztottsága, ugyanakkor a kormánypártok és az ellenzéki pártok számára is politikai lehetőséggel kecsegtet, hogy meggyőzzék őket saját narratívájukról.

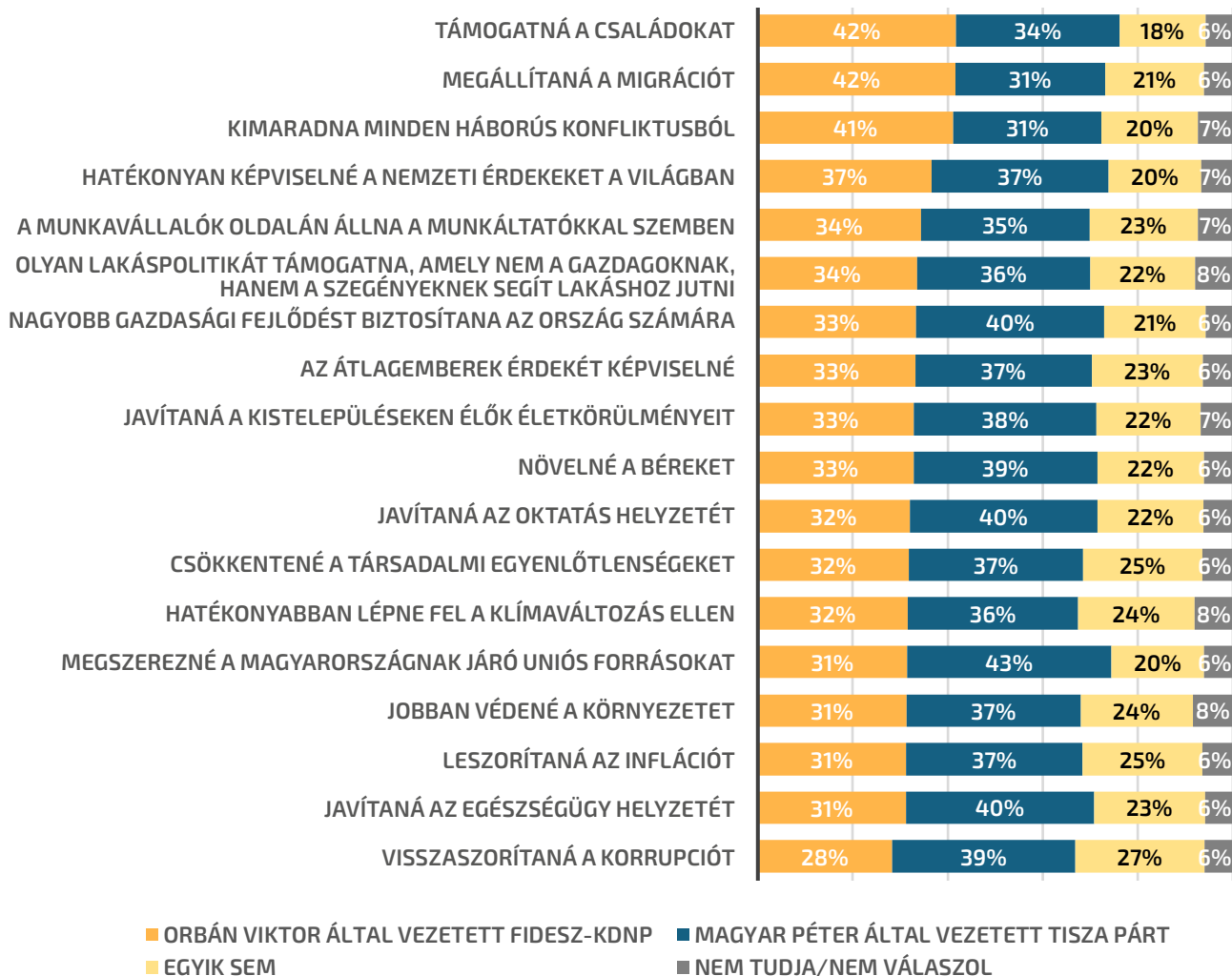
4. A Fidesz-KDNP és a Tisza Párt hitelessége 2025-ben

Megvizsgáltuk azt is, hogy az Orbán-rendszer 15. évében, a 2026-os országgyűlési választás előtt egy évvel melyik politikai erő – a Fidesz-KDNP vagy a Tisza Párt – élvez nagyobb bizalmat a magyar társadalom részéről a legfontosabb közügyek kapcsán (43. ábra). Eredményeink alapján a legtöbb kérdésben, ha kis mértékben is, de Magyar Pétert és a Tisza Pártot látják kompetensebbnek. Orbán Viktort és a Fideszt három területen ítélik egyértelműen erősebbnek a Magyar Péter által vezetett Tisza Pártnál: a családtámogatások terén (42% vs. 34%), a migráció megállítása (42% vs. 31%) kérdésében, valamint abban, hogy kormánya inkább kimaradna minden háborús konfliktusból (41% vs. 31%). Ezen kívül a nemzeti érdekek hatékony képviselése tekintetében megegyező arányban bíznak a megkérdezettek Orbán Viktorban és Magyar Péterben (37–37%).

A kérdésblokk további 14 témakörében azonban többen gondolják úgy, hogy Magyar Péter és a Tisza Párt jobb teljesítményt nyújtana kormányon. A legnagyobb bizalmi előnye a kihívó szerepében lévő politikusnak és pártjának a következő három területen van: az uniós források megszerzése (43% vs. 31%), a korrupció visszaszorítása (39% vs. 28%) és az egészségügy helyzetének javítása (40% vs. 31%). Szintén érdemi előnye van Magyar Péternek az oktatás helyzetének javítása (40% vs. 32%), a gazdasági fejlődés biztosítása (40% vs. 33%), valamint a bérek növelése (39% vs. 33%) és az infláció csökkentése (37% vs. 31%) témaköreiben is. Érdemes kiemelni továbbá, hogy mindegyik vizsgált témában számottevő azok aránya, akik Orbán Viktor és Magyar Péter teljesítményében sem bíznának (kérdéstől függően 18-27%), vagyis a választók egy jelentős része bizonytalan vagy kifejezetten kritikus a két nagy párttal és annak vezetőjével szemben.

43. ábra

Ön szerint az Orbán Viktor vezette Fidesz-KDNP vagy a Magyar Péter által vezetett Tisza Párt nyújtana jobb teljesítményt kormányon a következő kérdésekben?
(Összes megkérdezett, %)



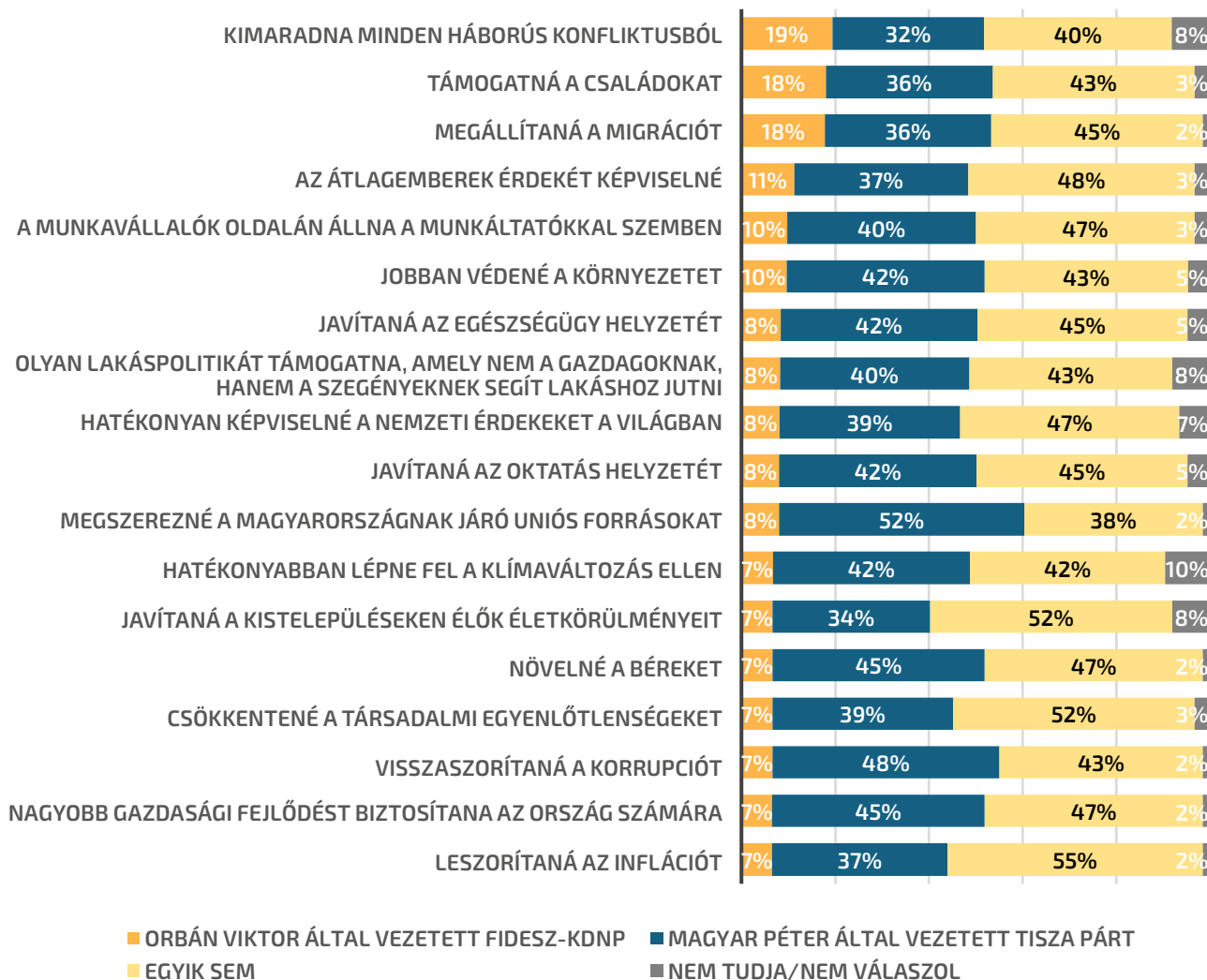
Pártpreferencia szerinti bontásban természetesen mindkét nagy szavazótábor bizalma a saját pártjában és annak vezetőjében van. A fideszesek szerint Orbán Viktor leginkább a családok támogatásában (91%), a nemzeti érdekek képviseletében (88%), valamint a migráció megállításában és a háborúból való kimaradásban (87-87%) tudna jobb teljesítményt nyújtani, mint Magyar Péter és a Tisza Párt. Nem sokkal alacsonyabb azoknak az aránya sem, akik szerint inkább a jelenlegi kormány állna a munkavállalók oldalán a munkáltatókkal szemben (84%), képviselné az átlagemberek érdekeit (83%) és javítaná a kistelepülésen élők életkörülményeit (82%). Ötből négy (80-81%) fideszes válaszadó szerint a kormány nyújtana jobb teljesítményt továbbá a gazdaságpolitikai (gazdasági fejlődés biztosítása, infláció csökkentése és bérek emelése), és szociális kérdésekben (lakhatási válság megoldása, társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése), valamint a klímavédelmi ügyekben is. A fideszesek legkevésbé az egészségügy helyzetének javítása (77%), az uniós források megszerzése (76%) és a korrupció visszaszorítása (74%) kapcsán bíznak Orbán Viktorban és a kormánypártokban.

Ezzel szemben, nem meglepő módon a Tisza támogatói egyértelműen Magyar Péterben és pártjában látják a kormányzóképeséget. Pártjukban leginkább az uniós pénzek megszerzésében (89%), az egészségügy (87%) és az oktatás (86%) helyzetének javításában, valamint az átlagemberek érdekképviseletében és a kistelepülésen élők életkörülményeinek (86-86%) javítása kapcsán bíznak. Hasonlóan magas a bizalmuk Magyar Péterben és a Tisza Pártban a bérek növelése (85%), a nemzeti érdekek képviselete, a gazdasági fejlődés biztosítása, a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése és a korrupció visszaszorítása kapcsán (mindegyik téma esetén 84%). A tiszások pártjukban legkevésbé a háborús konfliktusokból való kimaradás (74%) és migráció megállítása (72%) kapcsán bíznak a tiszások.

A DK támogatói között nagyjából azonos arányban oszlanak meg a vélemények a Magyar Pétert és az „Egyik sem” lehetőséget választók között, míg az Orbán Viktort megjelölők elenyésző számban vannak a körökben (44. ábra). Azonban a fideszes kulcstémák (háborús konfliktusból kimaradás, családtámogatás, illetve a migráció megállítása) kapcsán a DK választói közt is viszonylag jelentős (18-19%) azok aránya, akik szerint Orbán Viktor és kormánya nyújtana jobb teljesítményt. Magyar Péterben leginkább az uniós források megszerzése terén bíznak a DK szimpatizánsai (52%), ami mellett a korrupció visszaszorítása (48%) terén is azt gondolják, hogy a Tisza nyújtana jobb teljesítményt. Számos kérdésben viszont az látható körökben, hogy szkeptikusak mindkét pártelnök esetleges kormányzati teljesítményével: A DK-sok többsége szerint Orbán Viktor és Magyar Péter kormánya sem tudna jó teljesítményt nyújtani az infláció leszorítása (55%), a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése (52%) és a kistelepülésen élők életkörülményeinek javítása (52%) terén.

44. ábra

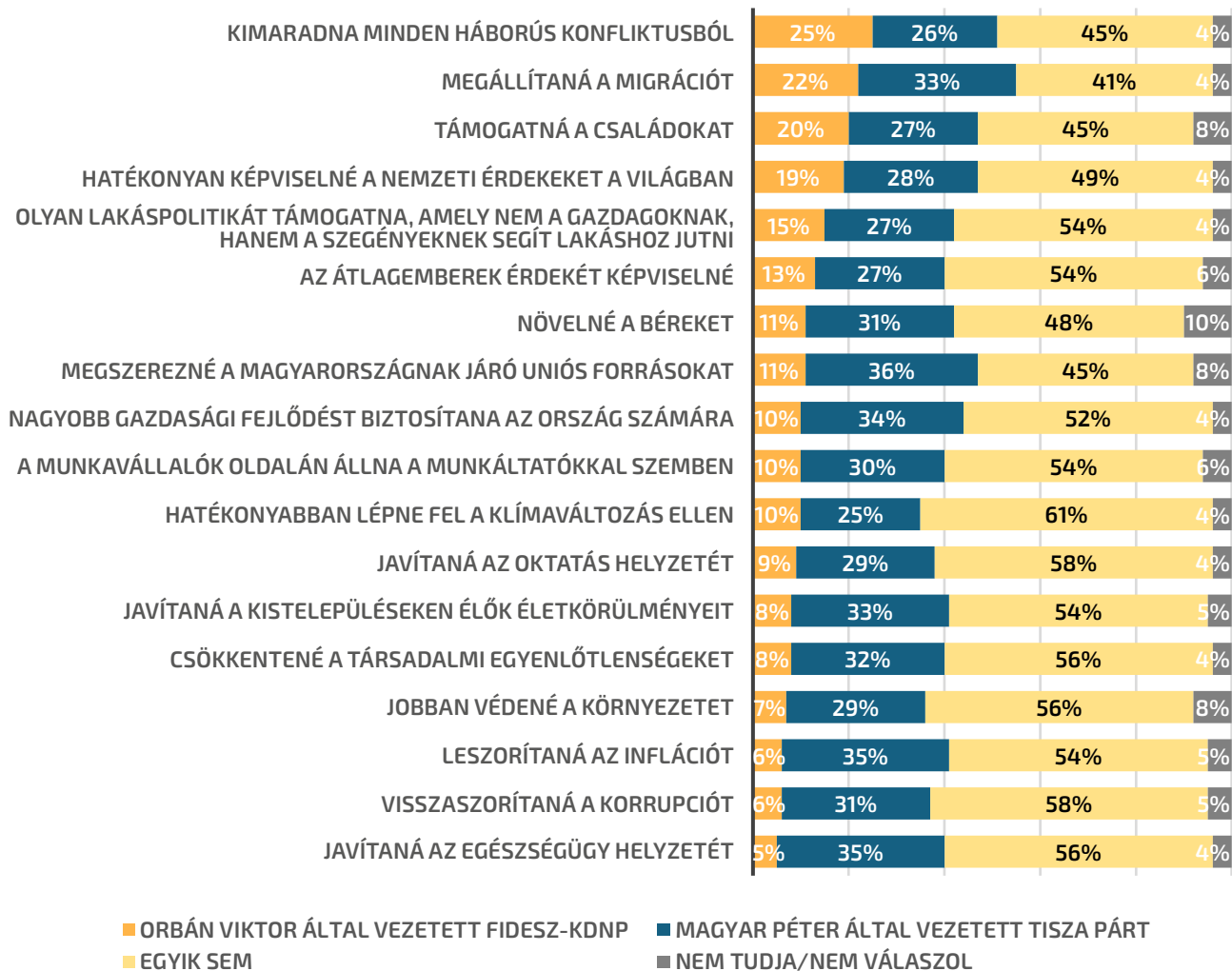
Ön szerint az Orbán Viktor vezette Fidesz-KDNP vagy a Magyar Péter által vezetett Tisza Párt nyújtana jobb teljesítményt kormányon a következő kérdésekben? (DK szavazói, %)



A Mi Hazánk szavazói körében is Magyar Péter van helyzeti előnyben Orbán Viktorhoz képest, ugyanakkor ebben a csoportban a domináns vélemény alapvetően az „egyik sem” (kérdéstől függően 41%–61%, *45. ábra*). Azok körében viszont, akik választottak a két pártelnök közül, Magyar Péter említettsége magasabb: a Mi Hazánk szavazóinak valamivel több mint negyede szerint a Tisza és Magyar Péter összességében sikeresebb teljesítményt tudna nyújtani kormányon. A Tisza Párt elnökét elsősorban az uniós pénzek megszerzése (36%), az infláció visszaszorítása és az egészségügy helyzetének javítása terén ítélik meg úgy, hogy jobb teljesítményt tudna nyújtani (35–35%), ám fontos megjegyezni, hogy e témákban is az „egyik sem” álláspont a leggyakoribb vélemény. Az eredményekből az látszik, hogy Orbán Viktor és a Fidesz-KDNP hitelessége három területen tudja felvenni a versenyt a kihívójával a Mi Hazánk szimpatizánsai szerint, azonban ezekben sem vezet: a háborús konfliktusból kimaradás (25% vs. 26%), a migráció megállítása (22% vs 33%) és a családok támogatása (20% vs 27%) kapcsán is inkább Magyar Péter felé húznak a radikális jobboldali párt támogatói.

45. ábra

Ön szerint az Orbán Viktor vezette Fidesz-KDNP vagy a Magyar Péter által vezetett Tisza Párt nyújtana jobb teljesítményt kormányon a következő kérdésekben?
(Mi Hazánk szavazók, %)



A választás szempontjából kulcsfontosságú kérdés lesz, hogy a jelenleg még bizonytalan szavazókat melyik párt tudja majd megszólítani a következő egy évben. Eredményeink szerint a kormányzóképeséget tekintve e csoportban a Fidesz-KDNP van helyzeti előnyben: a párt nélküliek véleménye alapján minden témakörben többségben vannak azok, akik szerint a jelenlegi kormány nyújtana jobb teljesítményt (46. ábra). A kormánypártok hitelessége a három kulcstémájukban a legerősebb (migráció megállítása: 46%, háborús konfliktusokból kimaradás: 45%, és családok támogatása: 44%), míg a Tisza Párt ezekben a témákban tűnik a párt nélküliek számára a legkevésbé meggyőzőnek (11-14%-os említésekkel). Azonban a többi témakör kapcsán is legalább 10 százalékpont a Fidesz-KDNP előnye. A legtöbb témakörben azonban a párt nélküliek leginkább a két politikus egyikében sem bíznak: legkevésbé az infláció leszorításában (41%), a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésében (41%) és a korrupció visszaszorításában (46%) látják a két nagy pártot és azok vezetőjét kompetensnek.

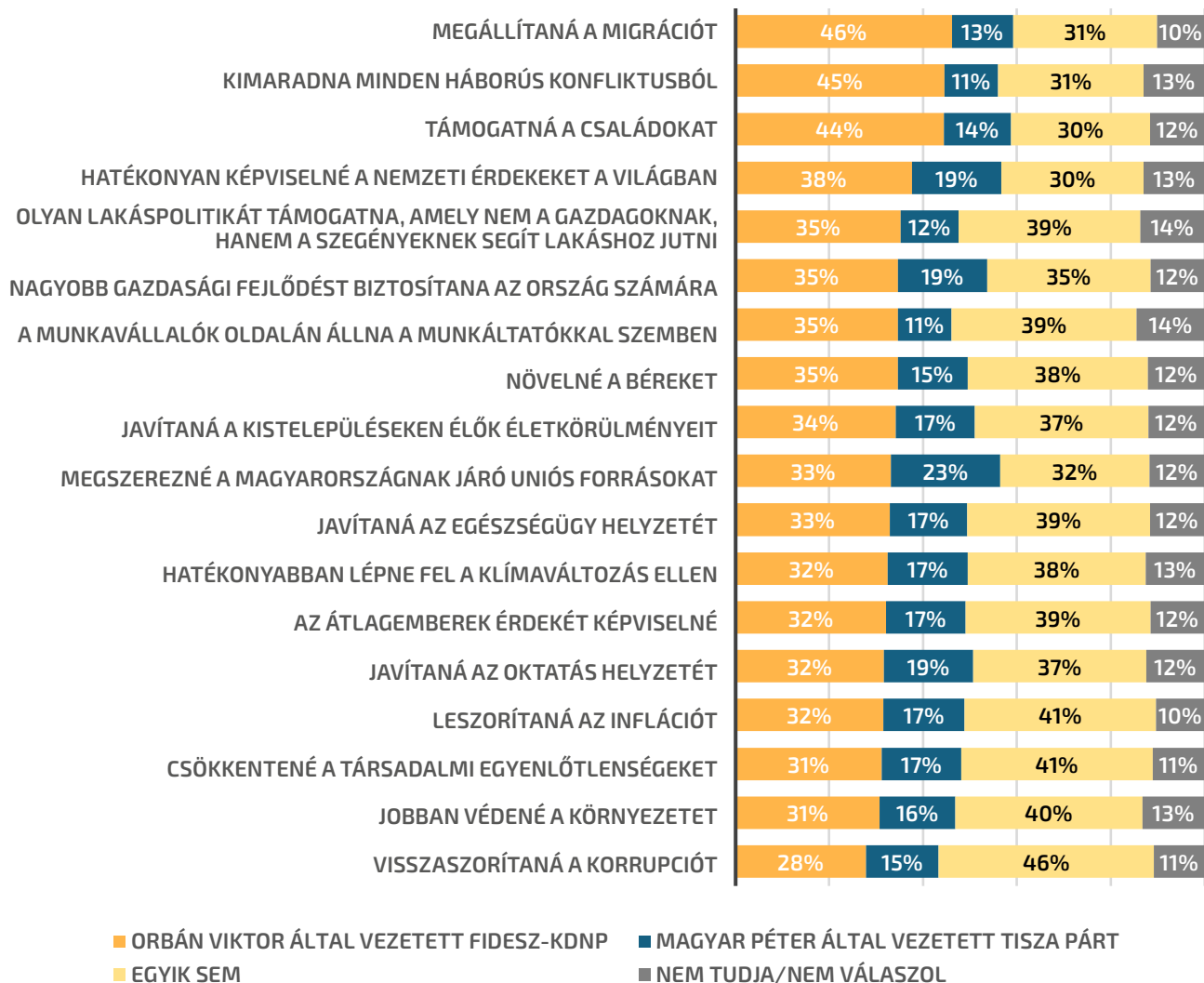
Településméret szerinti bontásban vizsgálva a pártokba vetett bizalmat érdekes megoszlások láthatóak. A budapesti megkérdezettek között Magyar Péter és a Tisza Párt egyértelmű többséggel rendelkezik: a fővárosi lakosok minden kérdésben hitelesebbnek látják az ellenzéki pártot és annak vezetőjét. Magyar Péternek a legmagasabb bizalmi tőkéje az uniós források megszerzése (55%), a gazdasági fejlődés biztosítása (52%) és az egészségügy fejlesztése (50%) kapcsán van Budapesten. A Fidesz-KDNP csupán a háborús konfliktusból való kimaradás (36% vs. 38%), a migráció megállítása (35% vs. 37%) és a családok támogatása terén (35% vs. 40%) van hibahatáron belül a Tisza Párthoz képest a hitelesség tekintetében.

Valamelyest kiegyenlítettebb a két párt versenye a megyeszékhelyek lakosai körében. Orbán Viktor teljesítményét három kérdésben gondolnák jobbnak: inkább róla gondolják, hogy sikeres tudna lenni a migráció megállításában (44%), a háborús konfliktusokból való kimaradásban (43%) és a családok támogatásában (43%). Ezzel szemben kihívója teljesítménye kapcsán az uniós pénzek hazahozatala (51%), valamint az egészségügy és oktatás helyzetének javítása (46 és 45%) terén vélik a legtöbben, hogy jobb teljesítményt tudna nyújtani. Jelentős előnye van továbbá Magyar Péternek a korrupció visszaszorítása (20% vs. 42%), az igazságosabb lakáspolitikára (25% vs. 44%), az átlagemberek képviselése (26% vs. 43%) és a kistépelülésen élők életkörülményeinek javítása (27% vs. 44%) terén is.

A kisvárosi lakosság körében már inkább a kormánypártok helyzete erősebb. A megyeszékhelyeknél kisebb városok szavazói szerint a vizsgált kérdések mindegyikében Orbán Viktor nyújtana jobb teljesítményt. Legnagyobb bizalmuk a család- és bevándorláspolitikára (46 és 45 százalékpont), illetve a háborúból való kimaradás terén (44%) van a kormánypártokban. Magyar Péter és a Tisza Párt csupán az uniós pénzek megszerzése (38% vs. 37%), illetve a korrupció csökkentése (35% vs. 32%) kapcsán van hibahatáron belül a kormánypártokhoz képest.

46. ábra

Ön szerint az Orbán Viktor vezette Fidesz-KDNP vagy a Magyar Péter által vezetett Tisza Párt nyújtana jobb teljesítményt kormányon a következő kérdésekben? (Pártnélküliek, %)



A községek lakói körében bizonyos kérdésekben kormánypárti vezetés látszik, míg más területeken kismértékben ugyan, de vezet a Tisza. A kormánypártokat leginkább a családpolitikában (41%), a háború és béke ügyében (40%), valamint a bevándorláspolitikában (39%) tartják kompetensebbnek a községben élő válaszadók. A többi kérdésben hibahatáron belül van a két erő említettsége. A Tisza Párt leginkább a következő témákban tűnik kormányzóképesnek a kistelepüléseken élők szerint: korrupcióval szembeni fellépés (38%), uniós források megszerzése (37%), illetve az egészségügy helyzetének javítása (37%). Fontos továbbá, hogy inkább a Tisza Pártról vélik, hogy javítaná a kistelepülésen élők életkörülményét (37%). A többi terület kapcsán érdeemben nem különbözik a vélemények megoszlása: a Fideszt 31–35% említi, míg a Tiszát 34–37%.

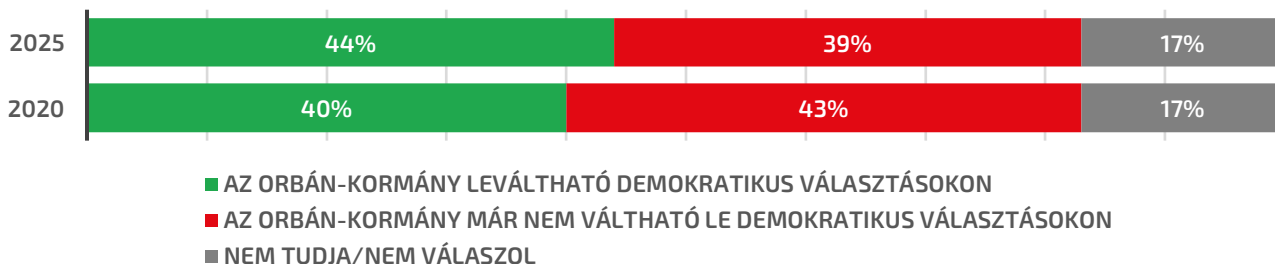
Összefoglalva az Orbán Viktor és Magyar Péter kormányzóképessegével kapcsolatos véleményeket, számos érdekes következtetés vonható le. Azon túl, hogy természetesen mind a Fidesz, mint a Tisza támogatói a saját vezetőjükbe vetik bizalmukat, jól látható, hogy a két párt hitelessége eltérő ügyekben erős: míg a kormánypártok erős témái a családtámogatások, a háborúból kimaradás és a migráció megállítása, addig a Tisza Párt leginkább az uniós pénzek megszerzése, a gazdasági fejlődés biztosítása, valamint az oktatás és egészségügy helyzetének javításában hitelesebb a magyarok szerint. A Tisza számára lehetőséget jelent, hogy a DK szavazók körében számottevő azok aránya, akik bíznak az új párt kormányzóképessegében, valamint a Mi Hazánk szimpatizánsai között is magasabb arányban bíznak benne, mint a Fideszben. Ugyanakkor, a párt nélküli válaszadók körében többen vannak azok, akik úgy vélik, hogy a jelenlegi kormánypártok jobb teljesítményre lennének képesek, mint a Tisza. Ebből a választói rétegből tehát – ha a számára kedvező ügyek mentén sikerül tematizálnia a közbeszédet – a Fidesz még jelentős számú szavazót csábíthat magához.

5. A demokratikus kormányváltás esélyei

Végül 2020 után ismét feltettük a kutatás résztvevőinek azt a kérdést, hogy véleményük szerint demokratikus választásokon leváltható-e az Orbán-kormány (47. ábra). A válaszokból úgy tűnik, hogy a magyar közvélemény attitűdje enyhén elmozdult abba az irányba, hogy a kormányváltás demokratikus úton lehetséges (44%). Ugyanakkor továbbra is jelentős azok aránya, akik szerint ez nem reális lehetőség (39%). Érdekes összevetni a véleményeket a 2020-ban – egy merőben más politikai környezetben – látottakkal: az Orbán-kormány felállásának 10. évfordulóján ez az arány még fordított volt, akkor a szűk többség szerint inkább nem volt reális a választások útján történő kormányváltás (43% vs. 40%). Ez alapján elmondható, hogy a politikai helyzet változása ugyan valamivel optimistábbá tette a választók véleményét, de a demokratikus kormányváltás lehetőségébe vetett bizalom továbbra sem tekinthető egyértelmű többségi álláspontnak.

47. ábra

Vannak, akik szerint az Orbán-kormány leváltható demokratikus választásokon. Mások szerint az Orbán-kormány már nem váltható le demokratikus választásokon. Ön melyik állítással ért egyet? (Összes megkérdezett, %)

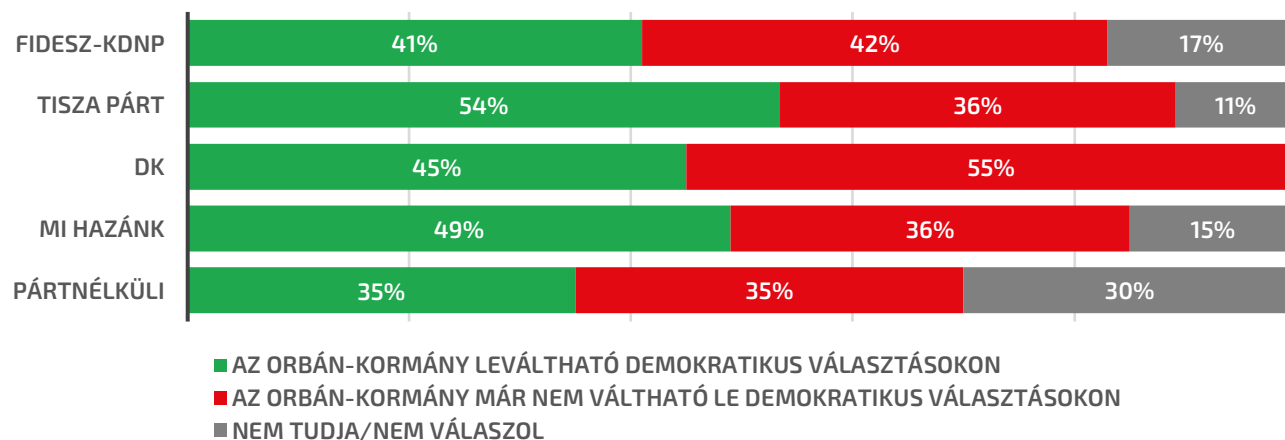


A teljes népességben látható vélemények mögött meghúzódó pártpreferenciák alapján érdekes következtetések vonhatóak le (48. ábra). A kormánypártok támogatóinak körében 41% gondolja úgy, hogy a Fidesz-KDNP leváltható demokratikus választásokon, míg 42 százalékuk szerint ez nem lehetséges. Ezek az arányok a 2020-ban látottakhoz képest kisebb mértékben változtak: akkor a fideszesek 39 százaléka szerint lehetett volna lehetséges a

demokratikus kormányváltás, míg 48 százalékuk szerint ez nem volt lehetséges. Ez utóbbi 6 százalékponttal volt magasabb arány, mint jelenleg, vagyis 2025-ben a fideszesek szerint egy fokkal reálisabbá vált az Orbán-kormány választás útján történő leváltásának a lehetősége.

48. ábra

Vannak, akik szerint az Orbán-kormány leváltható demokratikus választásokon. Mások szerint az Orbán-kormány már nem váltható le demokratikus választásokon. Ön melyik állítással ért egyet? (Összes megkérdezett, %)



A Tisza Párt szavazóinak többsége (54%) szerint igenis van lehetőség a választások útján történő kormányváltásra – vagyis a párt szavazói inkább optimisták ebben a kérdésben. Érdemi hangulatváltozást jelez, hogy 2020-ban egyik ellenzéki párt szavazói körében sem volt többségi vélemény a demokratikus kormányváltás lehetősége. Ez arra utal, hogy Magyar Péternek érdemben sikerült reményt adnia a kormánykritikus választóknak.

A Demokratikus Koalíció szavazói között nem érzékelhető ez a megnövekedett motiváltság. A DK támogatói körében a legmagasabb azok aránya, akik szerint az Orbán-kormány nem váltható le demokratikus választásokon: 55% vélekedik így, és csak 45% hisz a demokratikus kormányváltás esélyében. Hozzájuk képest nagyobb arányban tartják ezt reális lehetőségnek a Mi Hazánk szimpatizánsai (49%). A párt nélküliek körében pedig nincs domináns vélemény: a válaszadók 35%-a szerint lehetséges, míg ugyanennyien (35%) ezt nem tartják elképzelhetőnek, további 30% pedig bizonytalan e kérdésben.

